

Hof van Cassatie

LIBERCAS

11/12 - 2024

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST

ALGEMEEN

Algemeen - Rechtsvordering tot buitencontractuele aansprakelijkheid - Verjaring - Aanvang

De verjaring van de rechtsvordering tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid gaat in wanneer de benadeelde over de gegevens beschikt op grond waarvan hij kan aannemen dat de persoon voor de schade aansprakelijk kan zijn wegens een fout of een tot aansprakelijkheid leidend feit (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

- Art. 2262bis, § 1, tweede lid Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

HERSTELPLICHT

Herstelplicht - Allerlei - Vordering van de burgerlijke partij voorgelegd aan de eerste rechter - Geen betwisting door de advocaat van de verzekeraar van de beklagde - Veroordeling in overeenstemming met de vordering - Hoger beroep van de verzekeraar - Belang - Ontvankelijkheid

Het hoger beroep van de verzekeraar van de beklagde kan niet wegens gebrek aan belang niet-ontvankelijk worden verklaard, op grond dat hij voor de eerste rechter het materieel karakter van de aan zijn verzekerde verweten feiten niet heeft betwist en de in de artikelen 848 en 849 Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure niet heeft ingeleid (1). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer die uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 17, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

OORZAAK

Oorzaak - Begrip - Beoordeling door de rechter - Oorzakelijk verband tussen fout en schade - Toezicht door het Hof van Cassatie

Het bestaan van een oorzakelijk verband tussen de fout en de schade veronderstelt dat zonder de fout de schade zich niet had voorgedaan zoals ze zich heeft voorgedaan; de rechter stelt op onaantastbare wijze de feiten vast waaruit hij het al dan niet bestaan van een oorzakelijk verband tussen fout en schade afleidt; het Hof van Cassatie gaat na of de rechter die beslissing naar recht heeft kunnen afleiden uit zijn vaststellingen.

- Art. 1382 Oud Burgerlijk Wetboek

19 september 2022

C.20.0217.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220919.3F.6](#)

AC nr. ...

SCHADE

Schade - Begrip - Vormen - Verlies van een kans om een verhoopt voordeel te verkrijgen - Vaststaande schade - Waarschijnlijk voordeel

Wanneer de schade bestaat in het verlies van een kans om een verhoopt voordeel te verkrijgen, staat die schade vast wanneer het verlies, dat in een oorzakelijk verband staat tot de fout, betrekking heeft op een waarschijnlijk voordeel; de onzekerheid of het voordeel kan worden verkregen zonder de fout, sluit het waarschijnlijk karakter van dat voordeel niet uit (1). (1) Cass. 10 september 2020, AR C.19.0357.F, AC 2020, nr. 518, ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200910.1F.5.

- Artt. 1382 en 1383 Oud Burgerlijk Wetboek

6 oktober 2022

C.22.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221006.1F.3](#)

AC nr. ...

ACCOUNTANT

- Gecertificeerd accountant - Zelfstandige in hoofdberoep of bijberoep - Aard van de prestaties - Beroepsactiviteiten voor rekening van derden

De in de artikelen 2, 1°, en 5, eerste lid, van de wet van 17 maart 2019 bedoelde activiteiten worden in de zin van die artikelen enkel voor rekening van derden uitgeoefend wanneer ze door een persoon worden uitgeoefend als zelfstandige, niet voor rekening van een beroepsbeoefenaar, maar voor rekening van een derde-cliënt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 772.

- Artt. 2, 1°, 3 en 5, eerste lid Wet 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur

28 november 2022

D.22.0007.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.3

AC nr. ...

ADVOCaat

- Strafzaken - Vertegenwoordiging - Lastgeving ad litem - Vermoeden - Weerlegbaarheid

Uit arrest nr. 108/2020 van het Grondwettelijk Hof van 16 juli 2020 volgt dat, hoewel het vermoeden van de lastgeving ad litem waarin is voorzien bij artikel 440 Gerechtelijk Wetboek van toepassing is voor de strafgerechten, dat vermoeden weerlegbaar is, zodat de betrokken partij, ongeacht de toepassing van de artikelen 848 tot 850 Gerechtelijk Wetboek(1), dat vermoeden met alle rechtsmiddelen en met eerbiediging van het recht van verdediging moet kunnen weerleggen (2). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer ze uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801. (2) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 440, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

- Vordering van de burgerlijke partij voorgelegd aan de eerste rechter - Geen betwisting door de advocaat van de verzekeraar van de beklaagde - Veroordeling in overeenstemming met de vordering - Hoger beroep van de verzekeraar - Belang - Ontvankelijkheid

Het hoger beroep van de verzekeraar van de beklaagde kan niet wegens gebrek aan belang niet-ontvankelijk worden verklaard, op grond dat hij voor de eerste rechter het materieel karakter van de aan zijn verzekerde verweten feiten niet heeft betwist en de in de artikelen 848 en 849 Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure niet heeft ingeleid (1). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer die uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 17, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

AFSTAND VAN RECHT

- Lening met interest - Wederbeleggingsvergoeding - Beperking - Afstand - Geldigheid

Artikel 1907bis Oud Burgerlijk Wetboek is een dwingende bepaling die strekt tot de bescherming van de kredietnemer tot het tijdstip waarop hij de gedeeltelijke of volledige terugbetaling van de lening uitvoert; hieruit volgt dat de kredietnemer slechts geldig afstand kan doen van die bescherming nadat hij die terugbetaling heeft uitgevoerd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2024, nr. 78.

- Art. 1907bis Oud Burgerlijk Wetboek

29 januari 2024

C.22.0496.F

[ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240129.3F.2](#)

AC nr. ...

ARBEIDSOVEREENKOMST

SCHORSING VAN DE OVEREENKOMST

Schorsing van de overeenkomst - Redenen - Verplichtingen van de werkgever - Voorwerp - Doel

Die gevallen van overmacht, technische stoornis, slecht weer en gebrek aan werk wegens economische oorzaken schorsen de verplichting van de werkgever om het overeengekomen werk te doen uitvoeren, teneinde een beëindiging van de arbeidsrelatie te vermijden; ze zijn in beginsel onafhankelijk van de wil van de werkgever en sluiten niet elke beoordeling uit (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 49, 50, 51 en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022 S.20.0047.F [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#) AC nr. ...

Schorsing van de overeenkomst - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Doel - Bestrijding van misbruik

De artikelen 30quinquies, 49, 50, 51, en 77/4, § 7, Arbeidsovereenkomstenwet, artikel 71, derde lid, Werkloosheidsbesluit en artikel 38, § 3sexies, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid strekken tot bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid, waarbij artikel 30quinquies Arbeidsovereenkomstenwet en artikel 38, § 3sexies, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid inzonderheid de economische werkloosheid beogen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Art. 38, § 3sexies Wet 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

- Art. 71, derde lid KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering

- Artt. 30quinquies, 49, 50, 51, § 8, en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022 S.20.0047.F [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#) AC nr. ...

Schorsing van de overeenkomst - Tijdelijke overmacht - Redenen - Aard

De artikelen 49, 50, 51 en 77/4 Arbeidsovereenkomstenwet zijn gebaseerd op het mechanisme van de tijdelijke overmacht maar vereisen niet dat de hierin bedoelde omstandigheden overmacht opleveren (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 49, 50, 51 en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022 S.20.0047.F [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#) AC nr. ...

Schorsing van de overeenkomst - Redenen - Verplichtingen van de werkgever - Voorwerp - Doel

Die gevallen van overmacht, technische stoornis, slecht weer en gebrek aan werk wegens economische oorzaken schorsen de verplichting van de werkgever om het overeengekomen werk te doen uitvoeren, teneinde een beëindiging van de arbeidsrelatie te vermijden; ze zijn in beginsel onafhankelijk van de wil van de werkgever en sluiten niet elke beoordeling uit (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 49, 50, 51 en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022 S.20.0047.F [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#) AC nr. ...

Schorsing van de overeenkomst - Tijdelijke overmacht - Redenen - Aard

De artikelen 49, 50, 51 en 77/4 Arbeidsovereenkomstenwet zijn gebaseerd op het mechanisme van de tijdelijke overmacht maar vereisen niet dat de hierin bedoelde omstandigheden overmacht opleveren (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 49, 50, 51 en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#)

AC nr. ...

Schorsing van de overeenkomst - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Doel - Bestrijding van misbruik

De artikelen 30quinquies, 49, 50, 51, en 77/4, § 7, Arbeidsovereenkomstenwet, artikel 71, derde lid, Werkloosheidsbesluit en artikel 38, § 3sexies, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid strekken tot bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid, waarbij artikel 30quinquies Arbeidsovereenkomstenwet en artikel 38, § 3sexies, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid inzonderheid de economische werkloosheid beogen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Art. 38, § 3sexies Wet 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

- Art. 71, derde lid KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering

- Artt. 30quinquies, 49, 50, 51, § 8, en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#)

AC nr. ...

VERPLICHTINGEN**Verplichtingen - Dienstbetrekking - Verplichtingen van de werkgever - Schorsing - Doel**

Die gevallen van overmacht, technische stoornis, slecht weer en gebrek aan werk wegens economische oorzaken schorsen de verplichting van de werkgever om het overeengekomen werk te doen uitvoeren, teneinde een beëindiging van de arbeidsrelatie te vermijden; ze zijn in beginsel onafhankelijk van de wil van de werkgever en sluiten niet elke beoordeling uit (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 49, 50, 51 en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#)

AC nr. ...

Verplichtingen - Dienstbetrekking - Verplichtingen van de werkgever - Schorsing - Doel

Die gevallen van overmacht, technische stoornis, slecht weer en gebrek aan werk wegens economische oorzaken schorsen de verplichting van de werkgever om het overeengekomen werk te doen uitvoeren, teneinde een beëindiging van de arbeidsrelatie te vermijden; ze zijn in beginsel onafhankelijk van de wil van de werkgever en sluiten niet elke beoordeling uit (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 49, 50, 51 en 77/4 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#)

AC nr. ...

ARCHITECT (TUCHT EN BESCHERMING VAN DE TITEL)

- Bouwheer - Architect - Opmaak van een uitvoeringsontwerp - Controle op de uitvoering van de werken - Verzuim

De loutere omstandigheid dat de bouwheer, die een architect heeft belast met de opmaak van een uitvoeringsontwerp, noch deze noch een andere architect heeft belast met de controle op de uitvoering van de werken, heeft op zich niet de nietigheid van de aannemingsovereenkomst betreffende de verwezenlijking van die werken tot gevolg.

- Art. 21 KB 18 april 1985 tot goedkeuring van het door de Nationale Raad van de Orde der Architecten vastgestelde Reglement van beroepsplichten van 16 december 1983

- Art. 4 Wet 20 februari 1939 op de bescherming van den titel en van het beroep van architect

15 september 2022

C.22.0066.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.6

AC nr. ...

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

- Btw-fraude - Schade geleden door de Schatkist ten gevolge van het misdrijf - Burgerlijke rechtsvordering ingesteld voor de strafrechter - Dwangbevel uitgevaardigd tegen sommige beklagden en niet tegen de anderen

De omstandigheid dat er een dwangbevel wordt uitgevaardigd tegen sommige beklagden die btw-fraude hebben gepleegd, ontzegt de administratie de mogelijkheid niet om een burgerlijke rechtsvordering in te stellen tegen de andere beklagden waartegen het dwangbevel niet werd uitgevaardigd, evenmin als tegen de eerstgenoemde beklagden, aangezien artikel 93undeciesE van datzelfde wetboek voorschrijft dat de bepalingen van dat wetboek geen afbreuk doen aan het recht van de Staat om het herstel van de in die bepaling bedoelde schade te vorderen.

- Artt. 73, 73bis, 73sexies et 93undeciesE Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

16 november 2022

P.21.0292.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.13](#)

AC nr. ...

- Btw-fraude - Schade geleden door de Schatkist ten gevolge van het misdrijf - Begrip - Belastingsschuld

De aanwending van het btw-mechanisme om de aan de Staat verschuldigde belastingen niet door te storten of om een schuldvordering op de belastingadministratie te verkrijgen, is een misdrijf waarvan de opbrengst, net als bij verduistering of oplichting, de schade vormt die het wanbedrijf rechtstreeks aan de Schatkist heeft toegebracht; de belastingsschuld is in dergelijke gevallen het onmiddellijke resultaat is van het bedrog.

- Artt. 73 en 73bis Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

16 november 2022

P.21.0292.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.13](#)

AC nr. ...

- Levering van gebouwen - Vrijstelling - Criterium van de eerste ingebruikneming - Toepassingsvoorwaarden niet door de lidstaat vastgesteld - Begrip - Levering na verbouwing - Uitlegging van richtlijn 2006/112/EG - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of, wanneer de betrokken lidstaat niet de voorwaarden heeft vastgesteld voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen, de levering na verbouwing van een gebouw waarvan, vóór de verbouwing, een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12.1, a) of van artikel 12.2, derde lid, Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 heeft plaatsgevonden, van de belasting over de toegevoegde waarde blijft vrijgesteld, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 220.

- Art. 44, § 3, 1°, a Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

- Artt. 2, 12, § 1, a), en § 2, tweede en derde lid Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

13 november 2023

F.20.0139.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231113.3F.4](#)

AC nr. ...

- Btw-fraude - Schade geleden door de Schatkist ten gevolge van het misdrijf - Burgerlijke rechtsvordering ingesteld voor de strafrechter - Eigen mogelijkheid van

de administratie om de ontdoken belasting te innen

De omstandigheid dat de administratie krachtens artikel 73sexies Btw-wetboek over een eigen mogelijkheid beschikt om de ontdoken belasting in te vorderen, die bestaat in de hoofdelijkheid voortvloeiend uit een van de in dit artikel opgesomde beslissingen over de in de artikelen 73 en 73bis bedoelde misdrijven, ontzegt de Belgische Staat de mogelijkheid niet om in rechte op te treden via een gewone procedure.

- Artt. 73, 73bis en 73sexies Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

16 november 2022

P.21.0292.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.13](#)

AC nr. ...

- Levering van gebouwen - Vrijstelling - Criterium van de eerste ingebruikneming - Toepassingsvoorwaarden niet door de lidstaat vastgesteld - Begrip - Levering na verbouwing - Uitlegging van richtlijn 2006/112/EG - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of, wanneer de betrokken lidstaat niet de voorwaarden heeft vastgesteld voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen, de levering na verbouwing van een gebouw waarvan, vóór de verbouwing, een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12.1, a) of van artikel 12.2, derde lid, Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 heeft plaatsgevonden, van de belasting over de toegevoegde waarde blijft vrijgesteld, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 220.

- Art. 44, § 3, 1°, a Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

- Artt. 2, 12, § 1, a), en § 2, tweede en derde lid Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

13 november 2023

F.20.0139.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231113.3F.4](#)

AC nr. ...

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ

INTERNERING

Internering - Geestesstoornis - Psychiatrisch deskundigenonderzoek - Aangestelde deskundige die geen houder is van de door artikel 5, § 2, eerste lid, Interneringswet vereiste beroepstitel

Noch artikel 5, § 2, Interneringswet (1) noch enige andere bepaling bepalen dat het bezit van de beroepstitel van forensisch psychiater door de gerechtsdeskundige die advies moet verlenen over de aanwezigheid van een geestesstoornis bij de verdachte, een op straffe van nietigheid voorgeschreven vorm van die handeling uitmaakt (2). (1) Zoals vervangen door artikel 146 van de wet van 4 mei 2016, BS 13 mei 2016. (2) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 661.

- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Artt. 86, 88 en 90 Gecoördineerde wet 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen
- Art. 5 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

19 oktober 2022

P.22.0992.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221019.2F.21](#)

AC nr. ...

UITVOERINGSMODALITEITEN INTERNERING

Uitvoeringsmodaliteiten internering - Invrijheidstelling op proef - Schorsing en herroeping - Herroepingsprocedure - Persoonlijke verschijning van de geïnterneerde voor de strafuitvoeringsrechtbank - Geïnterneerde die afwezig is en niet door zijn raadsman wordt vertegenwoordigd

Hoewel artikel 64, § 3, Interneringswet in de persoonlijke verschijning van de geïnterneerde voor de strafuitvoeringsrechtbank voorziet, bepaalt de zevende paragraaf van dat artikel dat tegen een bij verstek gewezen vonnis van herroeping, schorsing of herziening, verzet openstaat; hieruit volgt dat een vonnis dat de herroeping van de invrijheidstelling op proef beveelt bij verstek kan worden gewezen wanneer de geïnterneerde niet aanwezig is en niet door zijn raadsman wordt vertegenwoordigd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 336.

- Art. 64, § 3 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

11 mei 2022

P.22.0498.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.6](#)

AC nr. ...

BESLAG

ALLERLEI

Allerlei - Aanwijzingen van aantasting van het intellectuele-eigendomsrecht - Eenzijdig verzoekschrift tot beschrijvend beslag - Weigering om het toe te wijzen - Nieuwe omstandigheden

Wanneer de verzoeker wiens verzoek tot beschrijvend beslag werd verworpen, dat verzoek opnieuw indient en hierbij hij nieuwe aanwijzingen van aantasting van zijn intellectuele-eigendomsrecht aanvoert, vormen die aanwijzingen enkel nieuwe omstandigheden als ze voor de verzoeker niet redelijkerwijs toegankelijk waren tijdens het onderzoek van zijn eerste verzoek.

- Artt. 1032 en 1369bis, § 7 Gerechtelijk Wetboek

24 november 2022

C.21.0179.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.7](#)

AC nr. ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG

INTERNATIONALE BEVOEGDHEID

Internationale bevoegdheid - Verdrag van Lugano van 30 oktober 2007 - Aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad - Bevoegdheid van de rechter van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan - Afwijkende regeling - Autonome en strikte uitlegging

De bevoegdheid van de gerechten van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan vormt een bijzondere bevoegdheidsregel die autonoom en strikt moet worden uitgelegd (1). (1) Het OM concludeerde tot de niet-ontvankelijkheid van de middelen omdat die ofwel steunden op de schending van internationale instrumenten, zonder dat de eisers tevens schending aanvoerden van de wetten die deze bekrachtigen, ofwel op de schending van een richtlijn, zonder tevens gericht te zijn tegen de bepalingen die deze richtlijn omzetten.

- Art. 5, § 3 Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

15 september 2022

C.19.0425.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.1](#)

AC nr. ...

Internationale bevoegdheid - Verdrag van Lugano van 30 oktober 2007 - Aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad - Plaats waar de schade is ingetreden - Begrip - Indirecte schade - Uitsluiting

De plaats waar de aanvankelijke schade van de getroffene zich voordoet, volstaat niet om de plaats te bepalen waar de schade is ingetreden; de schade moet daarenboven het onmiddellijke, niet het indirecte, gevolg zijn van het schadeverwekkende feit (1). (1) Het OM concludeerde tot de niet-ontvankelijkheid van de middelen omdat die ofwel steunden op de schending van internationale instrumenten, zonder dat de eisers tevens schending aanvoerden van de wetten die deze bekrachtigen, ofwel op de schending van een richtlijn, zonder tevens gericht te zijn tegen de bepalingen die deze richtlijn omzetten.

- Art. 5, § 3 Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

15 september 2022

C.19.0425.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.1](#)

AC nr. ...

Internationale bevoegdheid - Verdrag van Lugano van 30 oktober 2007 - Aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad - Bevoegdheid van de rechter van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan - Plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan - Begrip - Plaats waar de schade is ingetreden - Plaats van de gebeurtenis die met die schade in een oorzakelijk verband staat

Krachtens artikel 5.3 van het Verdrag van Lugano van 30 oktober 2007 kan een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een door dit Verdrag gebonden Staat worden opgeroepen in een andere door dit Verdrag gebonden Staat, wat betreft verbintenissen uit onrechtmatige daad, voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen; de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan omvat zowel de plaats waar de schade is ingetreden als de plaats van de gebeurtenis die met die schade in een oorzakelijk verband staat (1). (1) Het OM concludeerde tot de niet-ontvankelijkheid van de middelen omdat die ofwel steunden op de schending van internationale instrumenten, zonder dat de eisers tevens schending aanvoerden van de wetten die deze bekrachtigen, ofwel op de schending van een richtlijn, zonder tevens gericht te zijn tegen de bepalingen die deze richtlijn omzetten.

- Art. 5, § 3 Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

15 september 2022

C.19.0425.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.1](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Algemeen - Wijziging van taal - Verwijzing naar het dichtstbij gelegen gerecht van dezelfde rangorde waar de rechtspleging wordt gevoerd in de door de beklagde gevraagde taal - (Geen) verplichting om het rechtsgebied van dit gerecht te vermelden

Noch artikel 23 Taalwet Gerechtszaken noch enige andere bepaling verplichten de rechtbank die de wijziging van taal beveelt, het rechtsgebied van het gerecht van dezelfde rang te vermelden dat, doordat dit het dichtstbij gelegen is, als gerecht op verwijzing is aangewezen (1). (1) Het Hof heeft weliswaar, als gevolg van de wijziging van artikel 40 Taalwet Gerechtszaken door de wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklast binnen de rechterlijke orde, geoordeeld dat "artikel 861, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat de rechter een proceshandeling alleen dan nietig kan verklaren indien de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt, van toepassing is op een onregelmatigheid die voortvloeit uit de schending van artikel 38 Taalwet Gerechtszaken", betreffende de vertaling van akten die in een ander taalgebied zijn betekend of ter kennis zijn gebracht (Cass. 27 februari 2019, AR P.19.0148.F, AC 2019, nr. 127, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, op datum in Pas.). Dit blijkt ook van toepassing te zijn op een schending van artikel 23 van de voormelde wet. De eiser voert ook niet aan dat de niet-vermelding, in het vonnis van de politierechtbank te Leuven, van het feit dat het dichtstbij gelegen gerecht waarnaar ze de zaak verwijst de politierechtbank Waals-Brabant (Waver) is, zijn belangen zou hebben geschaad. Het middel zou bijgevolg niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang indien het Grondwettelijk Hof, in zijn arrest nr. 120/2019 van 19 september 2019, artikel 40, eerste lid, "Taalwet Gerechtszaken", zoals vervangen door artikel 5 van de wet van 25 mei 2018, niet had vernietigd. (M.N.B.)

- Art. 23 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

23 november 2022

P.22.0945.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.4](#)

AC nr. ...

BEWIJS

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Verzekering - Landverzekering - Vergoeding van de benadeelde door de verzekeraar - Vergoeding op grond van een misdrijf - Overtreding van het wegverkeersreglement - Vordering tot terugbetaling van de vergoedinge - Bewijs van misdrijf - Bewijslast - Rechtvaardigingsgrond - Bewijslast

Wanneer de fout bestaat in een inbreuk op de in artikel 8.3 Wegverkeersreglement bepaalde verplichting, voor elke bestuurder, om zijn voertuig voortdurend onder controle te hebben, de bestanddelen van dat misdrijf verenigd zijn, behoudens rechtvaardiging, en de aangevoerde rechtvaardigingsgrond geheel ongeloofwaardig is, dient de verzekerde niet aan te tonen dat de bestuurder niet aansprakelijk is, wat zou betekenen dat hij belast wordt met de twijfel die na de overlegging van de bewijzen nog blijft bestaan, maar dient hij enkel gegevens voor te leggen die de aangevoerde rechtvaardiging aannemelijk kunnen maken.

- Art. 8.3 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

- Art. 143, tweede en derde lit Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

10 november 2022

C.21.0510.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.6](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Verzekering - Landverzekering - Vergoeding van de benadeelde door de verzekeraar - Vergoeding op grond van een misdrijf - Vordering tot terugbetaling van de vergoedinge - Bewijs van het misdrijf - Bewijslast - Rechtvaardigingsgrond - Bewijslast

De verzekeraar dient te bewijzen dat de bestanddelen van het misdrijf verenigd zijn en, indien de verzekerde een rechtvaardigingsgrond aanvoert die niet geheel ongeloofwaardig is, dat die rechtvaardigingsgrond niet bestaat.

- Art. 143, tweede en derde lit Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

10 november 2022

C.21.0510.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.6](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Algemeen - Algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld - "Twijfel komt de beklagde ten goede"

De schuld die de beklagde ten goede moet komen (1), is die welke volgens de rechter betrekking heeft op de schuld van die beklagde aan de hem ten laste gelegde feiten (2). (1) Ook: "in dubio pro reo"-regel; zie Cass. 7 oktober 2020, AR P.20.0700.F, AC 2020, nr. 615, met concl. "in substantie" OM op datum in Pas.; wat betreft het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, zie P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", R.P.D.B., Bruylant, 2014, nrs. 145 tot 149. (2) Cass. 25 november 2020, AR P.20.0808.F, AC. 2020, nr. 723, § 5; Cass. 6 oktober 2004, AR P.04.0665.F, AC. 2004, nr. 458.

7 december 2022

P.22.1052.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.3](#)

AC nr. ...

BOEKHOUDRECHT

- Gecertificeerd accountant - Zelfstandige in hoofdberoep of bijberoep - Aard van de prestaties - Beroepsactiviteiten voor rekening van derden

De in de artikelen 2, 1°, en 5, eerste lid, van de wet van 17 maart 2019 bedoelde activiteiten worden in de zin van die artikelen enkel voor rekening van derden uitgeoefend wanneer ze door een persoon worden uitgeoefend als zelfstandige, niet voor rekening van een beroepsbeoefenaar, maar voor rekening van een derde-cliënt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 772.

- Artt. 2, 1°, 3 en 5, eerste lid Wet 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur

28 november 2022

D.22.0007.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.3](#)

AC nr. ...

BOSSEN

- Diefstal - Begrip - Door de dief gehakt hout - Onderscheid met het door artikel 32 van het Waals decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek bestrafte misdrijf

De diefstal bestaat in het bedrieglijk wegnemen van andermans roerend goed; het wegnemen, tegen de wil van de eigenaar, van hout dat de dief zou hebben gehakt, vormt het wegnemen van een roerend goed; dat wegnemen wordt als bedrieglijk aangemerkt zodra degene die zich tegen de wil van de eigenaar meester maakt van de zaak, handelt met het oogmerk de zaak niet terug te geven en er animo domini over te beschikken; het misdrijf dat artikel 32 van het Waalse decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek bestraft met de in artikel 96 bedoelde geldboete, bestaat in het vellen, weghalen of uit de grond rukken van bomen zonder de toelating van de eigenaar; die bepalingen houden dus geen verband met het bedrieglijk wegnemen van hout, dat wordt bestraft door artikel 461 Strafwetboek (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 273.

- Art. 32 Waals decreet 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek
- Art. 461 Strafwetboek

20 april 2022

P.21.1022.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3

AC nr. ...

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

- Burgerlijke rechtsvordering ingesteld voor de strafrechter - Btw-fraude - Schade geleden door de Schatkist ten gevolge van het misdrijf - Eigen mogelijkheid van de administratie om de ontdoken belasting te innen

De omstandigheid dat de administratie krachtens artikel 73sexies Btw-wetboek over een eigen mogelijkheid beschikt om de ontdoken belasting in te vorderen, die bestaat in de hoofdelijkheid voortvloeiend uit een van de in dit artikel opgesomde beslissingen over de in de artikelen 73 en 73bis bedoelde misdrijven, ontzegt de Belgische Staat de mogelijkheid niet om in rechte op te treden via een gewone procedure.

- Artt. 73, 73bis en 73sexies Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

16 november 2022

P.21.0292.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.13](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke rechtsvordering ingesteld voor de strafrechter - Btw-fraude - Schade geleden door de Schatkist ten gevolge van het misdrijf - Begrip - Belastingsschuld

De aanwending van het btw-mechanisme om de aan de Staat verschuldigde belastingen niet door te storten of om een schuldvordering op de belastingadministratie te verkrijgen, is een misdrijf waarvan de opbrengst, net als bij verduistering of oplichting, de schade vormt die het wanbedrijf rechtstreeks aan de Schatkist heeft toegebracht; de belastingsschuld is in dergelijke gevallen het onmiddellijke resultaat is van het bedrog.

- Artt. 73 en 73bis Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

16 november 2022

P.21.0292.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.13](#)

AC nr. ...

- Hoger beroep - Devolutieve werking - Appelrechter die enkel kennis neemt van het hoger beroep van de burgerlijke partij - Omvang van de aanhangigmaking - (Geen) Gezag van gewijsde van de beroepen beslissing over de strafvordering ten aanzien van de burgerlijke partij - (Geen) invloed op het vermoeden van onschuld

Het hoger beroep van de burgerlijke partij maakt enkel de burgerlijke rechtsvordering bij de rechter aanhangig; het beoogt een verhoging van de schadevergoeding die het slachtoffer had gevorderd of de veroordeling tot schadevergoeding indien zijn vordering in eerste aanleg, als gevolg van de vrijspraak van de beklaagde, was verworpen; aangezien de burgerlijke partij niet bevoegd is om haar hoger beroep tot de strafvordering uit te breiden, heeft de beslissing die in eerste aanleg over deze vordering is geweest, geen gezag van gewijsde tegen haar; daaruit volgt dat de appelrechter, bij wie enkel het ontvankelijk hoger beroep van de burgerlijke partij tegen een vrijspraak aanhangig is gemaakt, krachtens de devolutieve werking van dat hoger beroep kan en moet nagaan of het feit dat de grondslag vormt voor de burgerlijke rechtsvordering bewezen is en of dat feit de schade heeft veroorzaakt waarvan het herstel wordt gevraagd (1); derhalve miskent de beslissing waarbij het gerecht, op dit hoger beroep, oordeelt dat de beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, terwijl de eerste rechter, die op strafrechtelijk gebied uitspraak deed, dat had uitgesloten, noch het algemeen rechtsbeginsel van het gezag van gewijsde noch dat van de eerbiediging van het vermoeden van onschuld. (1) Zie Cass. 29 april 2015, AR P.15.0148.F, AC 2015, nr. 283; Cass. 19 september 2001, AR P.01.0535.F, AC 2001, nr. 472; Faustin HELIE, *Traité de l'instruction criminelle*, III, Brussel, 1869, 3313, nr. 4493; M. FRANCHIMONT, A. JACOBS en A. MASSET, *Manuel de procédure pénale*, Larcier, Brussel, 4de uitg., 2012, 1033.

4 mei 2022

P.22.0032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke rechtsvordering ingesteld voor de strafrechter - Btw-fraude - Schade geleden door de Schatkist ten gevolge van het misdrijf - Dwangbevel uitgevaardigd tegen sommige beklaagden en niet tegen de anderen

De omstandigheid dat er een dwangbevel wordt uitgevaardigd tegen sommige beklaagden die btw-fraude hebben gepleegd, ontzegt de administratie de mogelijkheid niet om een burgerlijke rechtsvordering in te stellen tegen de andere beklaagden waartegen het dwangbevel niet werd uitgevaardigd, evenmin als tegen de eerstgenoemde beklaagden, aangezien artikel 93undeciesE van datzelfde wetboek voorschrijft dat de bepalingen van dat wetboek geen afbreuk doen aan het recht van de Staat om het herstel van de in die bepaling bedoelde schade te vorderen.

- Artt. 73, 73bis, 73sexies et 93undeciesE Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

16 november 2022

P.21.0292.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.13](#)

AC nr. ...

BURGERLIJKE STAAT

- Rechtsvordering tot inroeping van staat - Instelling van de rechtsvordering - Vorm - Procedure op eenzijdig verzoekschrift - Keuze voor de dagvaarding

Artikel 332quater Oud Burgerlijk Wetboek bepaalt niet dat, wanneer de vordering moest worden ingesteld bij eenzijdig verzoekschrift, de instelling van die vordering bij dagvaarding de zaak niet rechtsgeldig bij de rechter aanhangig maakt of dat die vordering niet ontvankelijk is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

- Rechtsvordering tot inroeping van staat - Hoedanigheid - Voorwaarde - Partijen - Gebrek aan hoedanigheid van de verweerder

De rechtsvordering tot inroeping van staat, die in geval van overlijden van de erflater tegen zijn erfgenamen moet worden gericht, is niet ontvankelijk ten aanzien van een persoon die deze hoedanigheid niet heeft, zelfs al is deze door de eiser vanaf de inleiding van de procedure in de zaak betrokken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

CASSATIE

Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Openbaar ministerie en vervolgende partij - Veroordelend vonnis dat een straf met uitstel oplegt - Duur van het uitstel niet bepaald - Cassatieberoep - Vernietiging van de uitspraak over de straf - Verwijzing van de aldus beperkte zaak naar een andere rechtbank

Aangezien het uitstel een maatregel is die zijn weerslag heeft op de tenuitvoerlegging van de hoofdstraf, leidt de onwettigheid ervan, wegens de band tussen de strafmaat en de maatregel, tot de vernietiging van de gehele beslissing over de straf; de schuldigverklaring daarentegen kan zelf niet worden vernietigd, aangezien de aangeklaagde onwettigheid hiermee geen verband houdt; op het cassatieberoep dat krachtens artikel 441 Wetboek van Strafvordering door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie werd ingesteld, vernietigt het Hof aldus het vonnis dat de beklagde veroordeelt en hem een uitstel van strafuitvoering toekent zonder de duur van het uitstel te preciseren, in zoverre het uitspraak doet over de gehele straf, en verwijst het de zaak naar een andere rechtbank (1). (1) Zie Cass. 31 januari 2007, AR P.06.1492.F, onuitg.; Cass. 16 februari 2005, AR P.04.1658.F, AC 2005, nr. 96; Cass. 22 januari 2003, AR P.02.1505.F, AC 2003, nr. 47 (over in kracht van gewijsde gegane beslissingen); zie R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", RPDB 2015, nr. 951, en verwijzingen in noten.

- Art. 441 Wetboek van Strafvordering

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

4 mei 2022

P.22.0445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.7](#)

AC nr. ...

Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Tussenkomende partij - W.A.M.-verzekering - Cassatieberoep van de verzekeraar - Vernietiging van de eindbeslissing over het beginsel van burgerrechtelijke aansprakelijkheid - Uitbreiding naar de niet-definitieve beslissing over de omvang van de schade

Op het niet-beperkte cassatieberoep van de WAM-verzekeraar van de beklagde leidt de vernietiging op grond van het beginsel van aansprakelijkheid tot vernietiging van de niet-definitieve beslissingen die, gewezen op de tegen die verzekeraar ingestelde burgerlijke rechtsvorderingen, uitspraak doen over de omvang van de schade (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801; R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", R.P.D.B., 2015, nr. 1090 en verwijzingen in nota, waaronder Cass. 27 januari 2004, AR P.03.0839.N, Pas. 2004, nr. 46.

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Openbaar ministerie en vervolgende partij - Correctionele- en politiezaken - Eenheid van strafproces - Afzonderlijke beslissingen over schuld en straf - Cassatieberoep tegen de tweede beslissing - Cassatieberoep dat het Hof noopt tot de toetsing van de eerste beslissing

De bepalingen die van toepassing zijn op de procedure in correctionele zaken en in politiezaken, verbinden de beoordeling van de schuld en die van de straf zo nauw met elkaar dat er in de regel niet met afzonderlijke beslissingen uitspraak mag worden gedaan over, enerzijds, de schuld en, anderzijds, de op te leggen straf (1); wanneer de rechter afzonderlijk heeft beslist over de schuld en de straf, leidt het cassatieberoep tegen de tweede beslissing noodzakelijk ertoe dat het Hof de wettigheid van de eerste beslissing moet toetsen, zelfs wanneer hiertegen geen cassatieberoep is ingesteld (2). (1) Cass. 27 april 2005, AR P.05.0173.F, AC 2005, nr. 246, RDPC, 2005, p. 938, en noot "L'unicité du droit pénal et le pourvoi en cassation immédiat"; zie Cass. 13 juni 1989, AR 2977, AC 1989, nr. 595; Zie M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, *Droit de la procédure pénale*, Die Keure, Brugge, 9de uitg., 2021, II, p. 1530 en noot 1258; zie, met betrekking tot de verenigbaarheid van dit beginsel met artikel 6 EVRM, Cass. 25 februari 2014, AR P.12.1799.N, AC 2014, nr. 148. (2) Zie Cass. 5 februari 1986, AR 4695, AC 1986, nr. 361; Cass. 8 mei 1979, AC 1979, 1054, RW, 1979-1980, kol. 2162, en noot; zie Cass. 27 april 2005, AR P.05.0173.F, AC 2005, nr. 246. Dit geldt ook wanneer het cassatieberoep tegen de eerste beslissing die niet ontvankelijk is (Cass. 24 februari 1975, AC 1975, p. 717; Cass. 14 juni 1983, AR 8080, AC 1983, nr. 568). Zie R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", RPDB., 2015, nr. 1004.

12 januari 2022

P.21.1262.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.6](#)

AC nr. ...

Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Openbaar ministerie en vervolgende partij - Gewone opschorting - Geen opgave van de duur van de proeftijd - Vernietiging op een grond die geen verband houdt met de gronden waarop de beslissingen steunen die de misdrijven bewezen verklaren en een verbeurdverklaring bevelen

Er bestaat geen grond om de vernietiging uit te breiden tot de beslissing waarbij de appelrechters de misdrijven bewezen hebben verklaard en een verbeurdverklaring hebben bevolen wanneer de vernietiging is bevolen om een reden die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan die beslissingen zijn genomen; aldus strekt de vernietiging van de beslissing die de opschorting van de veroordeling beveelt zich niet uit tot de beslissing waarbij de rechter het misdrijf bewezen verklaart, wanneer de vernietiging is bevolen om een reden die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan die beslissing is genomen, wat het geval is wanneer de onregelmatigheid enkel verband houdt met het gebrek aan opgave van de duur van de proeftijd (1). (1) Zie Cass. 7 november 2001, AR P.01.0924.F, AC 2001, nr. 604; zie Cass. 8 februari 2000, AR P.97.1697.N, AC 2000, nr. 98, met concl. "in hoofdzaak" van toenmalig eerste advocaat-generaal DU JARDIN, op datum in Pas.; wat betreft het uitstel zonder opgave van de duur van dat uitstel, zie Cass. 16 februari 2005, AR P.04.1658.F, AC 2005, nr. 96 (vernietiging beperkt tot de straf, andersluidende schriftelijke conclusie van de procureur-generaal) en Cass. 17 maart 1993, AR 359, AC 1993, nr. 148; F. KUTY, o.c., p. 1017, nr. 3609.

12 januari 2022

P.21.0844.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.2](#)

AC nr. ...

BEVOEGDHEID VAN HET HOF

Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Strafzaken - Cassatieberoep tegen een beslissing die door een verschrijving is aangetast - Verbetering door het Hof

Krachtens artikel 794 Gerechtelijk Wetboek kan het Hof verschrijvingen verbeteren indien de stukken van de rechtspleging hem dat toelaten, maar het kan van die mogelijkheid enkel gebruikmaken als het kennisgenomen heeft van een ontvankelijk cassatieberoep (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 737.

- Art. 794 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.21.0671.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.3](#)

AC nr. ...

VERNIETIGING. OMVANG

Vernietiging - Omvang - Algemeen - Gevolg van een arrest van het Hof van Cassatie

Het gezag van een arrest van het Hof is een gevolg hiervan (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 770.

- Art. 1110, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0502.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.4](#)

AC nr. ...

Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Verzekeringsovereenkomst - Ongeoorloofd uitsluitingsbeding - Arrest dat de geldigheid van het beding aanneemt - Middel dat niet opkomt tegen de redenen van het arrest dat oordeelt dat het zwembad van de eiseres, ongeacht de bestemming ervan, behoort tot de categorie van luxegoederen die niet door de verzekeringsovereenkomst worden gedekt - Ontvankelijkheid

Hoewel de vernietiging in de regel beperkt is tot de draagwijdte van het middel dat de grondslag ervan vormt, is de rechter op verwijzing bevoegd om uitspraak te doen over een voor hem gebrachte betwisting die door een ander dictum van de vernietigde beslissing werd beslecht dan dat waartegen het cassatieberoep opkwam, maar waartoe de vernietiging zich uitstrekt, hetzij omdat het voormelde dictum voortvloeit uit het bestreden dictum of daarmee een noodzakelijke band vertoont, hetzij omdat het, vanuit het oogpunt van de omvang van de vernietiging, niet van dat dictum te onderscheiden is (1). (1) Zie Cass. 5 januari 2018, AR C.17.0381.F, AC 2018, nr. 10.

- Art. 1110, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

10 juni 2022

C.21.0368.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220610.1F.6](#)

AC nr. ...

Vernietiging - Omvang - Algemeen - Arrest van het Hof van Cassatie - Gevolg - Wet 6 juli 2017 - Gezag - Werking in de tijd

Artikel 1110, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, in de versie zoals gewijzigd door de wet van 6 juli 2017, volgens hetwelk het gerecht waarnaar de zaak wordt verwezen zich voegt naar het arrest van het Hof van Cassatie betreffende het door dat Hof beslechte rechtspunt, is niet van toepassing op het gezag van de arresten die vóór de inwerkingtreding van dat artikel werden uitgesproken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 770.

- Artt. 3 en 1110, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

- Art. 1 Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0502.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.4](#)

AC nr. ...

Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Cassatie van de bestreden beslissing - Beslissingen die hiervan het gevolg zijn - Uitwerking - Bevoegdheid van de rechter op verwijzing

Hoewel de cassatie van rechtswege en als gevolg hiervan leidt tot de nietigverklaring van de handelingen en vonnissen die het gevolg zijn van de vernietigde beslissing en, in geval van gedeeltelijke cassatie, tot nietigverklaring van de gehele rechtspleging en van alle handelingen die ingevolge het nietig verklaarde gedeelte van de beslissing zijn gesteld, ook al werd tegen de daaropvolgende handelingen en vonnissen geen enkel rechtsmiddel aangewend en heeft het cassatiearrest die nietigverklaring niet uitgesproken of vastgesteld, strekt de cassatie zich niet uit tot de beslissingen in een zaak die niet aanhangig werd gemaakt bij de rechter die de vernietigde beslissing heeft uitgesproken, ook al waren die beslissingen gegrond op de vernietigde beslissing, en maakt ze een dergelijke zaak evenmin aanhangig bij de rechter op verwijzing (1). (1) Cass. 13 september 2012, AR C.11.0730.F, AC 2012, nr. 465.

24 november 2022

C.21.0197.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.1](#)

AC nr. ...

VORDERINGEN TOT Vernietiging. CASSATIEBEROEP IN HET BELANG VAN DE WET

Vorderingen tot vernietiging - Cassatieberoep in het belang van de wet - Vordering tot vernietiging - Strafzaken - Artikel 441, Wetboek van Strafvordering - Vordering van de procureur-generaal vóór het verstrijken van de buitengewone verzettermijn - Ontvankelijkheid

De toepassing van artikel 441 Wetboek van Strafvordering is niet beperkt tot de beslissingen die in kracht van gewijsde zijn gegaan(1); de op grond van die bepaling ingestelde vordering is derhalve ontvankelijk zelfs vóór het verstrijken van de buitengewone verzettermijn (2). (Impliciete oplossing). (1) En dat "in tegenstelling tot wat is vereist voor de toepassing van artikel 442" (R. DECLERCQ, o.c., nr. 1274). (2) M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, die Keure, Brugge, 9de uitg., 2021, II, 1870; zie M. FRANCHIMONT, A. JACOBS en A. MASSET, Manuel de procédure pénale, Larcier, Brussel, 4de uitg., Brussel, 2012, 1078 ("relatieve werking van het hoger beroep").

- Art. 441 Wetboek van Strafvordering

4 mei 2022

P.22.0445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.7](#)

AC nr. ...

Vorderingen tot vernietiging - Cassatieberoep in het belang van de wet - Vordering tot vernietiging - Strafzaken - Vordering van de procureur-generaal - Artikel 441, Wetboek van Strafvordering - Veroordelend vonnis dat een straf met uitstel oplegt - Vernietiging - Omvang - Uitspraak over de straf - Verwijzing van de aldus beperkte zaak naar een andere rechtbank

Aangezien het uitstel een maatregel is die zijn weerslag heeft op de tenuitvoerlegging van de hoofdstraf, leidt de onwettigheid ervan, wegens de band tussen de strafmaat en de maatregel, tot de vernietiging van de gehele beslissing over de straf; de schuldigverklaring daarentegen kan zelf niet worden vernietigd, aangezien de aangeklaagde onwettigheid hiermee geen verband houdt; op het cassatieberoep dat krachtens artikel 441 Wetboek van Strafvordering door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie werd ingesteld, vernietigt het Hof aldus het vonnis dat de beklaagde veroordeelt en hem een uitstel van strafuitvoering toekent zonder de duur van het uitstel te preciseren, in zoverre het uitspraak doet over de gehele straf, en verwijst het de zaak naar een andere rechtbank (1). (1) Zie Cass. 31 januari 2007, AR P.06.1492.F, onuitg.; Cass. 16 februari 2005, AR P.04.1658.F, AC 2005, nr. 96; Cass. 22 januari 2003, AR P.02.1505.F, AC 2003, nr. 47 (over in kracht van gewijsde gegane beslissingen); zie R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", RPDB 2015, nr. 951, en verwijzingen in noten.

- Art. 441 Wetboek van Strafvordering

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

4 mei 2022

P.22.0445.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.7

AC nr. ...

CASSATIEBEROEP

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Mondelinge conclusie van het openbaar ministerie - Door een partij neergelegde nota van antwoord op de conclusie van het openbaar ministerie - Door een andere partij neergelegde nota van antwoord op de nota van antwoord - Ontvankelijkheid

Hoewel artikel 1107, derde lid, Gerechtelijk Wetboek alle partijen toestaat te antwoorden op de conclusie van het openbaar ministerie, staat het geen van hen toe te antwoorden op de nota van een andere partij die met toepassing van dit artikel werd neergelegd (1).

(1) Cass. 5 november 2021, AR C.20.0139.F, AC 2021, nr. 698; Cass. 5 maart 2020, AR C.18.0366.F, AC 2020, nr. 167.

- Art. 1107, derde lid Gerechtelijk Wetboek

24 november 2022

C.21.0179.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.7](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Eiser - Geen inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen - Ontvankelijk cassatieberoep

Artikel III.26, § 1, derde lid, Wetboek Economisch Recht, dat bepaalt dat de rechtbank de vordering van de inschrijvingsplichtige onderneming van ambtswege onontvankelijk verklaart indien de inschrijvingsplichtige onderneming op de datum van het inleiden van haar vordering niet is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, is niet van toepassing op de rechtsmiddelen, het cassatieberoep inbegrepen, die de onderneming instelt tegen de beslissing die over een dergelijke rechtsvordering uitspraak doet.

- Art. III.26, § 1, derde lid Wetboek van economisch recht

15 september 2022

C.19.0425.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.1](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Memorie van wederantwoord - Geen tegen het cassatieberoep opgeworpen middel van niet-ontvankelijkheid - Gevolg - Wering van het stuk

Indien de verweerder geen middel van niet-ontvankelijkheid tegen het cassatieberoep heeft opgeworpen, dient geen acht te worden geslagen op het geschrift met de titel "memorie van wederantwoord".

- Art. 1094, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

15 september 2022

F.20.0086.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.2](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Uitlevering - Met het oog op zijn uitlevering voorlopig aangehouden vreemdeling - Voorlopig aanhoudingsbevel met het oog op uitlevering - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Uitvoerbaar verklaard en aan de vreemdeling betekend internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de buitenlandse gerechtelijke

overheid - Voorlopige opsluiting met het oog op uitlevering - Verlies van bestaansreden van het cassatieberoep - Invloed op het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel.

Wanneer het door de buitenlandse overheid uitgevaardigde aanhoudingsbevel door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard met toepassing van artikel 3, tweede lid, Uitleveringswet 1874, en dat uitvoerbaar verklaard bevel is betekend aan de krachtens artikel 5, eerste lid, van de voormelde wet voorlopig aangehouden vreemdeling, is laatstgenoemde niet meer van zijn vrijheid beroofd krachtens het voorlopige aanhoudingsbevel dat de onderzoeksrechter op die grond heeft uitgevaardigd, maar is hij opgesloten krachtens het buitenlands aanhoudingsbevel dat door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard en krachtens de beschikking die tot bewijs ervan strekt; het cassatieberoep tegen het arrest dat onderzoekt of de wettelijke voorwaarden van de door de onderzoeksrechter besliste voorlopige aanhouding zijn vervuld, heeft in dat geval geen bestaansreden meer; dat ontzegt de vreemdeling niet het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een rechterlijke instantie, opdat die instantie op korte termijn uitspraak doet over de wettigheid van zijn vasthouding en zijn invrijheidstelling beveelt indien de vasthouding illegaal is (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 25.

- Artt. 5 en 13 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome
- Art. 27 Wet 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis
- Artt. 3 en 5, eerste en vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

12 januari 2022

P.21.1696.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.13](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Allerlei - Strafvuiteringsrechtbank - Strafvuiteringsmodaliteiten - Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

De beslissing van de strafvuiteringsrechtbank die de strafvuiteringsmodaliteit van de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied toekent, is vatbaar voor cassatieberoep (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 275.

- Artt. 25/3, 26 en 96 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuiteringsmodaliteiten

20 april 2022

P.22.0394.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.8](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Cassatieberoep tegen een arrest van uithandengeving door de jeugdgerechten - Verklaring van cassatieberoep - Vereiste ondertekening door een advocaat - Door de minderjarige zelf ondertekend cassatieberoep - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep van een minderjarige tegen een arrest dat zijn uithandengeving door de jeugdgerechten beveelt, is niet ontvankelijk wanneer de verklaring van cassatieberoep niet door een advocaat is ondertekend (1). (1) Bovendien dient die advocaat houder te zijn van het in artikel 425, § 1, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bedoelde getuigschrift.

- Art. 425, § 1 Wetboek van Strafvordering

11 mei 2022

P.22.0519.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.7](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - (Waals) Wetboek Ruimtelijke ontwikkeling - Herstelmaatregel - Herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat - Cassatieberoep van de veroordeelde - Verplichting om het cassatieberoep te betekenen aan het openbaar ministerie

Wanneer een beslissing op de strafvordering uitspraak doet over het door de gemachtigd ambtenaar gevorderde herstel van de plaats in de vorige staat op grond van het (Waals) Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling, moet de persoon aan wie die maatregel is opgelegd zijn cassatieberoep tegen die beslissing betekenen aan het openbaar ministerie bij het rechtscollege dat die beslissing heeft gewezen (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 273.

- Art. D.VII.13 Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling (2016)

- Art. 427 Wetboek van Strafvordering

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

TUCHTZAKEN

Tuchtzaken - Vormen - Memorie van antwoord

In tuchtzaken is de memorie van antwoord laattijdig en derhalve niet ontvankelijk wanneer deze meer dan twee maanden na de betekening van het cassatieberoep is neergelegd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 772.

- Art. 1121/5, 1° Gerechtelijk Wetboek

28 november 2022

D.22.0007.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.3](#)

AC nr. ...

CASSATIEMIDDELEN

BELASTINGZAKEN

Belastingzaken - Nieuw middel - Belgisch belastingtarief - Belgische fiscale verblijfhouder - Vaststelling van de gemiddelde aanslagvoet - Belastingvermindering - Vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong - Vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong - Berekeningswijze

Zelfs al is het middel gegrond op wettelijke bepalingen die van openbare orde of van dwingend recht zijn, kan het enkel voor het eerst voor het Hof worden aangevoerd indien de feitelijke gegevens die voor de beoordeling ervan noodzakelijk zijn, door de feitenrechter zijn vastgesteld of uit de stukken blijken waarop het Hof vermag acht te slaan.

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Belang - Verzekeringsovereenkomst - Ongeoorloofd uitsluitingsbeding - Arrest dat de geldigheid van het beding aanneemt - Middel dat niet opkomt tegen de redenen van het arrest dat oordeelt dat het zwembad van de eiseres, ongeacht de bestemming ervan, behoort tot de categorie van luxegoederen die niet door de verzekeringsovereenkomst worden gedekt - Ontvankelijkheid

Het middel dat het arrest niet verwijt een bij artikel 127, § 2, c), Wet Verzekeringen 2014 verboden uitsluitingsbeding geldig te verklaren, kan, in zoverre het de schending van die wetsbepaling aanvoert, niet tot cassatie leiden en heeft geen belang.

- Art. 127, § 2, c) Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

24 november 2022

C.21.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.4](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Onduidelijk middel - Middel dat de miskennis van het algemeen rechtsbeginsel inzake het ambt van de rechter aanvoert - Ontvankelijkheid

Het middel dat het arrest verwijt zich op een vermoeden te baseren om het bewijs van de bestelling, door de eiseres, van bijkomende werken aan te nemen, zonder te onderzoeken of er geen schriftelijk bewijs was vereist om het bewijs van een akkoord tussen de partijen over de bijkomende werken aan te nemen, maar niet vermeldt in welk opzicht uit de vermeldingen van het arrest zou volgen dat de partijen inzonderheid de feiten zouden hebben aangevoerd die, volgens het middel, de toepassing vereisten van artikel 1341 Oud Burgerlijk Wetboek, dat het hof van beroep ambtshalve had moeten aanvoeren, is onnauwkeurig en, bijgevolg, niet ontvankelijk.

- Art. 1341 Oud Burgerlijk Wetboek

24 november 2022

C.21.0264.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.6](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Onduidelijk middel - Gewettigde verdenking

Het middel dat tot staving van een cassatieberoep in burgerlijke zaken enkel de schending van een wetsbepaling aanvoert, zonder op te geven in welke mate de bestreden beslissing deze geschonden heeft, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 771.

28 november 2022

C.22.0205.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.6](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Belang - Schending van een wettelijke bepaling die de rechter niet toepast

Het middel dat tot staving van een cassatieberoep in burgerlijke zaken de schending van een wetsbepaling aanvoert die niet van toepassing is op het geschil en die de rechter niet toepast, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Ambtshalve voorgedragen middel - Gewone opschorting - Geen opgave van de duur van de proeftijd

De beslissing die de gewone opschorting van de veroordeling wegens bewezen verklaarde telastleggingen beveelt, zonder opgave van de duur van de proeftijd, is onwettig (1); het Hof kan die onwettigheid ambtshalve vaststellen. (1) Zie, betreffende de onwettigheid van een veroordeling met uitstel zonder opgave van de duur van dat uitstel, Cass. 15 maart 2000, AR P.99.1419.F, AC 2000, nr. 178; F. KUTY, Principes généraux du droit pénal belge, IV: la peine, Larcier, 2017, p. 1034, nr. 3633, noot 5832. Een dergelijke onwettigheid is geen verschrijving die door de feitenrechter kan worden verbeterd (Cass. 31 oktober 2012, AR P.12.0862.F, AC 2012, nr. 581).

- Art. 3, vierde lid Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

12 januari 2022

P.21.0844.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.2](#)

AC nr. ...

CONTINUÏTEIT VAN DE ONDERNEMING

- Schuldvorderingen - Boedelschulden - Prestaties uitgevoerd ten aanzien van de schuldenaar tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie - Prijs van de prestatie - Accessoria

Artikel 37, eerste lid, WCO, dat bepaalt dat de schuldvorderingen, in de mate dat ze ten aanzien van de schuldenaar beantwoorden aan prestaties uitgevoerd tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie door zijn medecontractant, ongeacht of ze voortvloeien uit nieuwe verbintenissen van de schuldenaar of uit overeenkomsten die lopen op het ogenblik van het openen van de procedure, als boedelschulden worden beschouwd in een navolgende vereffening of faillissement tijdens de periode van reorganisatie of na het beëindigen ervan, in zoverre er een nauwe band bestaat tussen de beëindiging van de procedure van reorganisatie en die collectieve procedure, heeft zowel betrekking op de prijs van die prestaties als op de accessoria van die prijs.

- Art. 37, eerste lid Wet 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen

10 juni 2022

C.21.0377.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220610.1F.1](#)

AC nr. ...

- Boedelschuldeisers - Betaling bij voorrang

De betaling aan schuldeisers die door artikel 37, eerste lid, WCO als boedelschuldeisers worden beschouwd, wordt slechts bij voorrang afgenomen van de opbrengst van de te gelde gemaakte goederen waarop een zakelijk recht is gevestigd, voor zover die prestaties hebben bijgedragen tot het behoud van de zekerheid of van de eigendom; het is vereist maar voldoende dat die schuldvorderingen hebben bijgedragen tot het behoud van die zekerheid of van de eigendom.

- Art. 37, derde lid Wet 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen

10 juni 2022

C.21.0377.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220610.1F.1](#)

AC nr. ...

DAGVAARDING

***- Rechtsvordering tot inroeping van staat - Instelling van de rechtsvordering -
Vorm - Procedure op eenzijdig verzoekschrift - Keuze voor de dagvaarding***

Artikel 332quater Oud Burgerlijk Wetboek bepaalt niet dat, wanneer de vordering moest worden ingesteld bij eenzijdig verzoekschrift, de instelling van die vordering bij dagvaarding de zaak niet rechtsgeldig bij de rechter aanhangig maakt of dat die vordering niet ontvankelijk is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

DESKUNDIGENONDERZOEK

- Strafzaken - Bescherming van de maatschappij - Internering - Geestesstoornis - Psychiatrisch deskundigenonderzoek - Aangestelde deskundige die geen houder is van de door artikel 5, § 2, eerste lid, Interneringswet vereiste beroepstitel

Noch artikel 5, § 2, Interneringswet (1) noch enige andere bepaling bepalen dat het bezit van de beroepstitel van forensisch psychiater door de gerechtsdeskundige die advies moet verlenen over de aanwezigheid van een geestesstoornis bij de verdachte, een op straffe van nietigheid voorgeschreven vorm van die handeling uitmaakt (2). (1) Zoals vervangen door artikel 146 van de wet van 4 mei 2016, BS 13 mei 2016. (2) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 661.

- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Artt. 86, 88 en 90 Gecoördineerde wet 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen
- Art. 5 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

19 oktober 2022

P.22.0992.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221019.2F.21](#)

AC nr. ...

DIEFSTAL EN AFPERSING

- Diefstal - Begrip - Door de dief gehakt hout - Onderscheid met het door artikel 32 van het Waals decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek bestrafte misdrijf

De diefstal bestaat in het bedrieglijk wegnemen van andermans roerend goed; het wegnemen, tegen de wil van de eigenaar, van hout dat de dief zou hebben gehakt, vormt het wegnemen van een roerend goed; dat wegnemen wordt als bedrieglijk aangemerkt zodra degene die zich tegen de wil van de eigenaar meester maakt van de zaak, handelt met het oogmerk de zaak niet terug te geven en er animo domini over te beschikken; het misdrijf dat artikel 32 van het Waalse decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek bestraft met de in artikel 96 bedoelde geldboete, bestaat in het vellen, weghalen of uit de grond rukken van bomen zonder de toelating van de eigenaar; die bepalingen houden dus geen verband met het bedrieglijk wegnemen van hout, dat wordt bestraft door artikel 461 Strafwetboek (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 273.

- Art. 32 Waals decreet 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek
- Art. 461 Strafwetboek

---

20 april 2022

P.21.1022.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3

AC nr. ...

ERFENISSEN

***- Vordering ingesteld voor de rechter in de hoedanigheid van erfgenaam -
Verjaring - Wettelijke uitzondering op de verjaring - Beoordeling - Tijdstip***

Wanneer een rechtsvordering wordt ingesteld in de hoedanigheid van erfgenaam, wordt het bestaan van een wettelijke uitzondering op de verjaring beoordeeld ten aanzien van de de cuius, tot aan zijn overlijden, en pas daarna ten aanzien van de erfgenaam (1). (1)
Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

- Artt. 718, 724 en 2251 Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

EUROPESE UNIE

ALGEMEEN

Algemeen - Vrij verkeer van werknemers - Inkomstenbelastingen - Vaststelling van de nationale belastingen - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie - Woonstaat - Beginsel - Regeling - Dubbelbelastingverdrag

Zelfs al verzet artikel 45 VWEU zich tegen elke nationale maatregel die de uitoefening door de Unieburgers van hun recht op vrij verkeer van werknemers zou belemmeren of minder aantrekkelijk zou maken en het daarom, in beginsel, aan de woonstaat toekomt om aan de belastingplichtige die geheel of gedeeltelijk in een andere lidstaat werkt, alle belastingvoordelen toe te kennen die verband houden met zijn persoonlijke en gezinssituatie, hebben de lidstaten evenwel het recht, volgens de vaste rechtspraak van Hof van Justitie van de Europese Unie, de koppeling tussen het in aanmerking nemen door de woonstaat van, enerzijds, de gehele inkomsten van zijn verblijfhouders en, anderzijds, hun globale persoonlijke en gezinssituatie te wijzigen door middel van bilaterale of multilaterale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

PREJUDICIELE GESCHILLEN

Prejudiciële geschillen - Belasting over de toegevoegde waarde - Levering van gebouwen - Vrijstelling - Criterium van de eerste ingebruikneming - Toepassingsvoorwaarden niet door de lidstaat vastgesteld - Begrip - Levering na verbouwing - Vrijstelling - Uitlegging van richtlijn 2006/112/EG

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of, wanneer de betrokken lidstaat niet de voorwaarden heeft vastgesteld voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen, de levering na verbouwing van een gebouw waarvan, vóór de verbouwing, een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12.1, a) of van artikel 12.2, derde lid, Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 heeft plaatsgevonden, van de belasting over de toegevoegde waarde blijft vrijgesteld, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 220.

- Art. 44, § 3, 1°, a Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

- Artt. 2, 12, § 1, a), en § 2, tweede en derde lid Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

13 november 2023

F.20.0139.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231113.3F.4](#)

AC nr. ...

Prejudiciële geschillen - Belasting over de toegevoegde waarde - Levering van gebouwen - Vrijstelling - Criterium van de eerste ingebruikneming - Toepassingsvoorwaarden niet door de lidstaat vastgesteld - Begrip - Levering na verbouwing - Vrijstelling - Uitlegging van richtlijn 2006/112/EG

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of, wanneer de betrokken lidstaat niet de voorwaarden heeft vastgesteld voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen, de levering na verbouwing van een gebouw waarvan, vóór de verbouwing, een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12.1, a) of van artikel 12.2, derde lid, Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 heeft plaatsgevonden, van de belasting over de toegevoegde waarde blijft vrijgesteld, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 220.

- Art. 44, § 3, 1°, a Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde
- Artt. 2, 12, § 1, a), en § 2, tweede en derde lid Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

13 november 2023

F.20.0139.F

ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231113.3F.4

AC nr. ...

GRONDWET

GRONDWET 1994 (ART. 1 TOT 99)

Art. 10 - Werkloosheid - Recht op uitkering - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Andere redenen - Onderscheid

De artikelen 42, § 1, tweede lid, en 42bis Werkloosheidsbesluit voeren voor het recht op werkloosheidsuitkeringen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de categorie van de economisch werklozen, die slechts onder beperkte voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd en, anderzijds, de categorie van de andere tijdelijk werklozen, die zonder voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd; gelet op de voormelde kenmerken en wettelijke bepalingen, die gemeen zijn aan de economisch werklozen en de andere tijdelijk werklozen, wegens overmacht, jaarlijkse vakantie, technische stoornis of slecht weer, zijn die twee categorieën vergelijkbaar uit het oogpunt van de bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 42, § 1, tweede lid, en 42bis KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#)

AC nr. ...

Art. 10 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Art. 10 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Art. 22 - Artikel 22bis - Beslissing tot plaatsing - Inachtneming van het belang van het kind

Hoewel het belang van het kind, dat centraal staat in artikel 22bis Grondwet, artikel 3 Kinderrechtenverdrag en artikel 5 van de beschikking van de algemene vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren, het hoofdcriterium is waardoor de rechter zich moet laten leiden wanneer hij kennisneemt van een beslissing tot plaatsing van een minderjarig kind, kan dat niet worden beperkt tot de wil van het kind, zelfs al beschikt het over het vereiste onderscheidingsvermogen.

- Art. 5 Ordonnantie Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren
- Art. 3 Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989
- Art. 22bis De gecoördineerde Grondwet 1994

23 november 2022

P.22.1223.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.7](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Art. 11 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Art. 10 - Werkloosheid - Recht op uitkering - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Andere redenen - Onderscheid

De artikelen 42, § 1, tweede lid, en 42bis Werkloosheidsbesluit voeren voor het recht op werkloosheidsuitkeringen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de categorie van de economisch werklozen, die slechts onder beperkte voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd en, anderzijds, de categorie van de andere tijdelijk werklozen, die zonder voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd; gelet op de voormelde kenmerken en wettelijke bepalingen, die gemeen zijn aan de economisch werklozen en de andere tijdelijk werklozen, wegens overmacht, jaarlijkse vakantie, technische stoornis of slecht weer, zijn die twee categorieën vergelijkbaar uit het oogpunt van de bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 42, § 1, tweede lid, en 42bis KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#)

AC nr. ...

Art. 58 - Parlementaire onschendbaarheid - Omvang - Band met de functie - Mening en verklaringen weergegeven in de media - Geen onschendbaarheid

De parlementaire onschendbaarheid heeft enkel betrekking op de mening of de verklaringen die een parlamentslid uit in de uitoefening van zijn functie; wanneer dit parlamentslid die mening bevestigt of die verklaringen herhaalt in de media, kan hij hiervoor opnieuw geheel aansprakelijk worden gesteld (1). (1) Cass. 11 april 1904, Pas. 1904, I, 199; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 762.

- Art. 58 De gecoördineerde Grondwet 1994

24 november 2022

C.21.0447.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.9](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Werkloosheid - Recht op uitkering - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Andere redenen - Onderscheid

De artikelen 42, § 1, tweede lid, en 42bis Werkloosheidsbesluit voeren voor het recht op werkloosheidsuitkeringen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de categorie van de economisch werklozen, die slechts onder beperkte voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd en, anderzijds, de categorie van de andere tijdelijk werklozen, die zonder voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd; gelet op de voormelde kenmerken en wettelijke bepalingen, die gemeen zijn aan de economisch werklozen en de andere tijdelijk werklozen, wegens overmacht, jaarlijkse vakantie, technische stoornis of slecht weer, zijn die twee categorieën vergelijkbaar uit het oogpunt van de bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 42, § 1, tweede lid, en 42bis KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#)

AC nr. ...

Art. 19 - Vrijheid van meningsuiting, geweten en godsdienst - Beperking - Beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen

Wanneer de appelrechters oordelen dat de vrijheid van meningsuiting, die niet absoluut is, verplichtingen en verantwoordelijkheden inhoudt, met name de plicht om bepaalde grenzen niet te overschrijden, en dat de dwingende maatschappelijke behoeften, waarvan het beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen deel uitmaakt, bepaalde beperkingen op de vrijheid van meningsuiting verantwoorden, beperken zij de uitoefening, in de openbare ruimte, van de beginselen van vrijheid van meningsuiting, geweten of godsdienst niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen
- Artt. 11bis en 19 De gecoördineerde Grondwet 1994

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Artikel 11bis - Gelijkheid tussen vrouwen en mannen - Draagwijdte - Beperking van de vrijheid van meningsuiting, geweten of godsdienst

Wanneer de appelrechters oordelen dat de vrijheid van meningsuiting, die niet absoluut is, verplichtingen en verantwoordelijkheden inhoudt, met name de plicht om bepaalde grenzen niet te overschrijden, en dat de dwingende maatschappelijke behoeften, waarvan het beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen deel uitmaakt, bepaalde beperkingen op de vrijheid van meningsuiting verantwoorden, beperken zij de uitoefening, in de openbare ruimte, van de beginselen van vrijheid van meningsuiting, geweten of godsdienst niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen
- Artt. 11bis en 19 De gecoördineerde Grondwet 1994

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Werkloosheid - Recht op uitkering - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Andere redenen - Onderscheid

De artikelen 42, § 1, tweede lid, en 42bis Werkloosheidsbesluit voeren voor het recht op werkloosheidsuitkeringen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de categorie van de economisch werklozen, die slechts onder beperkte voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd en, anderzijds, de categorie van de andere tijdelijk werklozen, die zonder voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd; gelet op de voormelde kenmerken en wettelijke bepalingen, die gemeen zijn aan de economisch werklozen en de andere tijdelijk werklozen, wegens overmacht, jaarlijkse vakantie, technische stoornis of slecht weer, zijn die twee categorieën vergelijkbaar uit het oogpunt van de bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 42, § 1, tweede lid, en 42bis KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Art. 11 - Strafvuivering - Uitvoeringsmodaliteiten - Veroordeelde vreemdeling - Geen verblijfstitel - (Geen) Tegenaanwijzing

Het ontbreken van een verblijfstitel is geen tegenaanwijzing voor de toekenning van een strafvuiveringsmodaliteit aan een veroordeelde vreemdeling, en uit arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017 blijkt dat een wettelijke bepaling die de rechter zou verbieden een veroordeelde een strafvuiveringsmodaliteit toe te kennen, enkel en alleen omdat uit een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk, niet verenigbaar is met de artikelen 10 en 11 Grondwet (1). (1) Dit arrest vernietigt met name artikel 153 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, de zogenaamde "Potpourri II-wet", hetwelk een nieuw artikel 25/2 invoegde in de Wet Strafvuivering (...), dat bepaalde: "De beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de voorwaardelijke invrijheidstelling worden niet toegekend wanneer op grond van een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat de veroordeelde niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk", waarbij die omstandigheid niet verhinderde dat de in artikel 4, § 2, Wet Strafvuivering bedoelde uitgaansvergunning kon worden toegekend.

- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994
- Artt. 22 en 47 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuiveringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

Art. 10 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Art. 10 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Art. 10 - Strafvuivering - Uitvoeringsmodaliteiten - Veroordeelde vreemdeling - Geen verblijfstitel - (Geen) Tegenaanwijzing

Het ontbreken van een verblijfstitel is geen tegenaanwijzing voor de toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit aan een veroordeelde vreemdeling, en uit arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017 blijkt dat een wettelijke bepaling die de rechter zou verbieden een veroordeelde een strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen, enkel en alleen omdat uit een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk, niet verenigbaar is met de artikelen 10 en 11 Grondwet (1). (1) Dit arrest vernietigt met name artikel 153 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, de zogenaamde "Potpourri II-wet", hetwelk een nieuw artikel 25/2 invoegde in de Wet Strafvuivering (...), dat bepaalde: "De beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de voorwaardelijke invrijheidstelling worden niet toegekend wanneer op grond van een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat de veroordeelde niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk", waarbij die omstandigheid niet verhinderde dat de in artikel 4, § 2, Wet Strafvuivering bedoelde uitgaansvergunning kon worden toegekend.

- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

- Artt. 22 en 47 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE)

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 170 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 174 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 174 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 170 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 171 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 172 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 171 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 170 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Verhoging - Aard - Verwijlinterest - Mogelijkheid tot verzaking - Bepaling van de modaliteiten - Machtiging aan de uitvoerende macht

De in artikel 93 van de wet van 30 december 1992 bedoelde verhoging is een verwijlinterest, die verschuldigd is wegens de laattijdige betaling van een belastingschuld, maar geen belasting, en bijgevolg belet artikel 170, § 1, Grondwet niet dat de wetgever de Koning ertoe machtigt de gevallen te bepalen waarin aan de toepassing van de verhoging kan worden verzaakt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 93 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

- Art. 170, § 1 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 170 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Verhoging - Aard - Verwijlinterest - Mogelijkheid tot verzaking - Bepaling van de modaliteiten - Machtiging aan de uitvoerende macht

De in artikel 93 van de wet van 30 december 1992 bedoelde verhoging is een verwijlinterest, die verschuldigd is wegens de laattijdige betaling van een belastingschuld, maar geen belasting, en bijgevolg belet artikel 170, § 1, Grondwet niet dat de wetgever de Koning ertoe machtigt de gevallen te bepalen waarin aan de toepassing van de verhoging kan worden verzaakt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 93 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170, § 1 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 170 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Verhoging - Aard - Verwijlinterest - Mogelijkheid tot verzaking - Bepaling van de modaliteiten - Machtiging aan de uitvoerende macht

Het middel dat aanvoert dat de invordering van de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen niet mag worden opgedragen aan de socialeverzekeringskassen omdat belastingen slechts kunnen worden geïnd krachtens een machtiging die door de wetgevende macht aan de uitvoerende macht wordt verleend in een begrotingswet of financiewet, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 88, b), 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Motiveringsplicht - Draagwijdte - Uit een feitelijk gegeven afgeleid verweer - Antwoord door middel van een opsomming van de hiervan verschillende of hiermee strijdige gegevens

De rechter antwoordt op het verweer dat uit een feitelijk gegeven is afgeleid, door hiervan verschillende of hiermee strijdige gegevens op te sommen die het irrelevant maken.

- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 170 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Verhoging - Aard - Verwijlinterest - Mogelijkheid tot verzaking - Bepaling van de modaliteiten - Machtiging aan de uitvoerende macht

Het middel dat aanvoert dat de invordering van de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen niet mag worden opgedragen aan de socialeverzekeringskassen omdat belastingen slechts kunnen worden geïnd krachtens een machtiging die door de wetgevende macht aan de uitvoerende macht wordt verleend in een begrotingswet of financiewet, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 88, b), 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 172 - Sociale zekerheid - Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

GRONDWETTELIJK HOF

- Voorgestelde prejudiciële vraag die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan het middel wordt verworpen

Een prejudiciële vraag die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan het middel wordt verworpen, hoeft niet aan het Grondwettelijk Hof te worden gesteld.

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

HANDELSPRAKTIJK

- Oneerlijke mededinging - Aanstelling van een sekwester en van een gerechtsdeskundige - Derdenverzet - Verzoek tot herroeping van de voorlopige maatregelen

Er bestaat enkel grond tot herroeping van de in kort geding bevolen voorlopige maatregelen bij gebrek aan inleiding van een procedure over de grond van de zaak, wanneer die maatregelen niet zijn gericht op de staking van alle gedragingen die een oneerlijke mededinging uitmaken, maar op de staking van het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 771.

- Artt. 584 en 1369quinquies, 1° Gerechtelijk Wetboek

28 november 2022

C.22.0205.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.6](#)

AC nr. ...

HOF VAN ASSISEN

BEHANDELING TER ZITTING EN TUSSENARRESTEN. VERKLARING VAN DE JURY

Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Schuldigverklaring - Motiverend arrest - Vermelding dat de beslissing van de jury met meerderheid van stemmen is verkregen - (Geen) verplichting

Uit de artikelen 329, 329bis, 329quater, 330 en 331, eerste en tweede lid, Wetboek van Strafvordering blijkt niet dat, buiten het geval van een schuldigverklaring die bij eenvoudige meerderheid van stemmen is verkregen, het motiverend arrest waarbij de beslissing van de jury is gevoegd, uitdrukkelijk dient te vermelden dat die beslissing bij meerderheid van stemmen is genomen.

- Artt. 329, 329bis, 329quater, 330 en 331, eerste en tweede lid Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

RECHTSPLEGING TOT DE VERWIJZING NAAR HET HOF

Rechtspleging tot de verwijzing naar het hof - Kamer van inbeschuldigingstelling - Aanwijzingen van schuld die de verwijzing verantwoorden - Begrip - Onaanstatbare beoordeling door het onderzoeksgerecht

Onder aanwijzingen van schuld die de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoorden, worden de gegevens verstaan die, zodra ze na afloop van het gerechtelijk onderzoek zijn verzameld en getoetst, voldoende ernstig blijken om een veroordeling aannemelijk te maken; het bestaan van aanwijzingen van schuld dat de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoordt, wordt door het onderzoeksgerecht onaantastbaar in feite beoordeeld (1). (1) Cass. 20 september 2022, AR P.22.0303.N, AC 2022, nr. 551.

- Artt. 127, 130 en 131 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

Rechtspleging tot de verwijzing naar het hof - Kamer van inbeschuldigingstelling - Regeling van de rechtspleging - Kwalificatie van de feiten - Eerdere kwalificaties van de feiten - Invloed

De onderzoeksgerechten moeten bij de regeling van de rechtspleging de feiten onderzoeken waarop het onderzoek betrekking heeft en deze nauwkeurig omschrijven; bij de kwalificatie van de feiten is de kamer van inbeschuldigingstelling niet gebonden door de kwalificatie die hieraan reeds werd gegeven, hetzij door de burgerlijke partij, hetzij door het openbaar ministerie tijdens het gerechtelijk onderzoek of in de eindvordering, hetzij door de raadkamer (1). (1) Cass. 11 februari 2003, AR P.02.0608.N, AC 2003, nr. 94.

- Artt. 127, 130 en 133 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

HOGER BEROEP

STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep van de beklagde - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Grievenformulier - Rubriek "straf en/of maatregel" als enige aangevinkte rubriek, "onder voorbehoud van de neerlegging van het grievenformulier door de beklagde" - Geen enkele door de beklagde regelmatig aangevoerde grief - Invloed van de beperking van het hoger beroep van het openbaar ministerie

Wanneer het formulier van hoger beroep van het openbaar ministerie als reden in de rubriek "straf en/of maatregel", namelijk de enige aangevinkte rubriek, vermeldt: "gelet op het door [de beklagde] ingestelde hoger beroep, en het openbaar ministerie stelt eveneens hoger beroep in tegen de jegens deze beklagde uitgesproken straf, onder voorbehoud van de neerlegging van het grievenformulier door de betrokkene", kunnen de appelrechters uit het door het openbaar ministerie gemaakte voorbehoud afleiden dat laatstgenoemde geen andere bestaansredenen aan zijn hoger beroep heeft willen toekennen dan de beschikkingen die de beklagde hun regelmatig kon voorleggen en dat het hoger beroep van het openbaar ministerie, zonder regelmatig door de beklagde opgeworpen grieven, bij gebrek aan beschikkingen waartegen de laatstgenoemde rechtsgeldig hoger beroep had ingesteld, gelet op de beperking waarmee het gepaard ging, zijn bestaansredenen heeft verloren (1). (1) Zie andersluidende concl. "in hoofdzaak" OM in Pas 2022, nr. 396.

- Artt. 204 en 206 Wetboek van Strafvordering

1 juni 2022

P.22.0389.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Appelrechters die het beroepen vonnis bevestigen dat het verzet van de beklagde niet-ontvankelijk verklaart

Wanneer het vonnis het verzet niet-ontvankelijk verklaart, beperkt het zich ertoe te verklaren dat de bij verstek gewezen beslissing haar volle uitwerking zal krijgen; in dat geval kan het noch de grondslag van het verzet noch de grondslag van het bij verstek gewezen vonnis onderzoeken; hetzelfde geldt voor de appelrechters die het beroepen vonnis bevestigen dat het verzet van de beklagde niet-ontvankelijk verklaart, in welk geval zij geen uitspraak kunnen doen over de strafvordering door met name te onderzoeken of de feiten zijn verjaard en of de vervolging niet-ontvankelijk moet worden verklaard (1). (1) Cass. 20 december 2016, AR P.15.0075.N, AC 2016, nr. 736.

- Art. 187, §§ 4 en 5 Wetboek van Strafvordering

16 november 2022

P.22.1106.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.8](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Hoger beroep tegen een vonnis dat het verzet van de beklagde niet-ontvankelijk verklaart - Vernietiging van het beroepen vonnis door de appelrechters

Wanneer de appelrechters het beroepen vonnis vernietigen dat het door een beklaagde aangetekend verzet niet-ontvankelijk verklaart, moeten zij zich eerst over de ontvankelijkheid van het verzet uitspreken alvorens over de strafvordering uitspraak te doen.

- Art. 187, §§ 4 en 5 Wetboek van Strafvordering

16 november 2022

P.22.1106.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.8](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Bevoegdheid van de rechter - Hoger beroep - Devolutive werking - Appeler die enkel kennis neemt van het hoger beroep van de burgerlijke partij - Omvang van de aanhangigmaking - (Geen) Gezag van gewijsde van de beroepen beslissing over de strafvordering ten aanzien van de burgerlijke partij - (Geen) invloed op het vermoeden van onschuld

Het hoger beroep van de burgerlijke partij maakt enkel de burgerlijke rechtsvordering bij de rechter aanhangig; het beoogt een verhoging van de schadevergoeding die het slachtoffer had gevorderd of de veroordeling tot schadevergoeding indien zijn vordering in eerste aanleg, als gevolg van de vrijspraak van de beklaagde, was verworpen; aangezien de burgerlijke partij niet bevoegd is om haar hoger beroep tot de strafvordering uit te breiden, heeft de beslissing die in eerste aanleg over deze vordering is geweest, geen gezag van gewijsde tegen haar; daaruit volgt dat de appelrechter, bij wie enkel het ontvankelijk hoger beroep van de burgerlijke partij tegen een vrijspraak aanhangig is gemaakt, krachtens de devolutive werking van dat hoger beroep kan en moet nagaan of het feit dat de grondslag vormt voor de burgerlijke rechtsvordering bewezen is en of dat feit de schade heeft veroorzaakt waarvan het herstel wordt gevraagd (1); derhalve miskent de beslissing waarbij het gerecht, op dit hoger beroep, oordeelt dat de beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, terwijl de eerste rechter, die op strafrechtelijk gebied uitspraak deed, dat had uitgesloten, noch het algemeen rechtsbeginsel van het gezag van gewijsde noch dat van de eerbiediging van het vermoeden van onschuld. (1) Zie Cass. 29 april 2015, AR P.15.0148.F, AC 2015, nr. 283; Cass. 19 september 2001, AR P.01.0535.F, AC 2001, nr. 472; Faustin HELIE, *Traité de l'instruction criminelle*, III, Brussel, 1869, 3313, nr. 4493; M. FRANCHIMONT, A. JACOBS en A. MASSET, *Manuel de procédure pénale*, Larcier, Brussel, 4de uitg., 2012, 1033.

4 mei 2022

P.22.0032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Veroordeling tot een hoofdgevangenisstraf met uitstel - Hoger beroep - Appeler die een bijkomende, kortere gevangenisstraf oplegt maar zonder uitstel - Geen strafverzwaring - Eenparigheid niet vereist

Het hof van beroep dat de door de correctionele rechtbank uitgesproken straf vermindert maar het door de eerste rechter verleende uitstel herroept, hoeft, zelfs over dat laatste punt, geen uitspraak te doen met eenparige stemmen (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 274.

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

- Art. 211bis Wetboek van Strafvordering

20 april 2022

P.21.1650.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Belang - Begrip - Verbetering van een verissing begaan door de appellant in eerste aanleg

De appellant moet van een belang doen blijken om hoger beroep in te stellen; het belang bestaat wanneer er een beslissing is geweest die hem schaadt; een dergelijk belang bestaat met name wanneer het hoger beroep strekt tot verbetering van een vergissing die door die partij in eerste aanleg is begaan (1). (1) Zie Cass. 15 september 2006, AR C.05.0304.N, AC 2006, nr. 419 met concl. van advocaat-generaal CORNELIS; Cass. 7 mei 2004, AR C.03.0603.F, AC 2004, nr. 244; Cass. 17 oktober 1946, AC 1945-46, p. 338; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Belang - Vordering van de burgerlijke partij voorgelegd aan de eerste rechter - Geen betwisting door de advocaat van de verzekeraar van de beklagde - Veroordeling in overeenstemming met de vordering - Hoger beroep van de verzekeraar - Ontvankelijkheid

Het hoger beroep van de verzekeraar van de beklagde kan niet wegens gebrek aan belang niet-ontvankelijk worden verklaard, op grond dat hij voor de eerste rechter het materieel karakter van de aan zijn verzekerde verweten feiten niet heeft betwist en de in de artikelen 848 en 849 Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure niet heeft ingeleid (1). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerichten, zelfs wanneer die uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 17, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

HUUR VAN DIENSTEN

- Bouwheer - Architect - Opmaak van een uitvoeringsontwerp - Controle op de uitvoering van de werken - Verzuim - Aannemingsovereenkomst

De loutere omstandigheid dat de bouwheer, die een architect heeft belast met de opmaak van een uitvoeringsontwerp, noch deze noch een andere architect heeft belast met de controle op de uitvoering van de werken, heeft op zich niet de nietigheid van de aannemingsovereenkomst betreffende de verwezenlijking van die werken tot gevolg.

- Art. 21 KB 18 april 1985 tot goedkeuring van het door de Nationale Raad van de Orde der Architecten vastgestelde Reglement van beroepsplichten van 16 december 1983

- Art. 4 Wet 20 februari 1939 op de bescherming van den titel en van het beroep van architect

15 september 2022

C.22.0066.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.6

AC nr. ...

HUUR VAN GOEDEREN

HUISHUUR

Huishuur - Einde (opzegging, verlenging, enz.) - Huurovereenkomst van bepaalde duur - Toeval of overmacht - Tijdelijke ontzegging van het genot - Schorsing van de wederzijdse verplichtingen - Vervaldag van de huurovereenkomst - Bedoeling van de partijen - Gevolg voor de duur van de huurovereenkomst

Wanneer, in huurovereenkomsten van bepaalde duur, de vervaldag van de huurovereenkomst voor de partijen niet van wezenlijk belang is, wordt de duur van de huurovereenkomst verlengd met de periode waarin de wederzijdse verplichtingen werden geschorst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 723.

10 november 2022

C.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.5](#)

AC nr. ...

Huishuur - Algemeen - Toeval of overmacht - Tijdelijke ontzegging van het genot - Dienstige uitvoering van de overeenkomst na de overeengekomen termijn - Gevolg voor de duur van de huurovereenkomst

Wanneer de verhuurder slechts tijdelijk, door toeval of overmacht, in de onmogelijkheid verkeert het in de huurovereenkomst beloofde genot aan de huurder te waarborgen en de overeenkomst nog dienstig kan worden uitgevoerd na de overeengekomen termijn, worden de uit de huurovereenkomst ontstane verbintenissen geschorst en zullen zij opnieuw moeten worden uitgevoerd zodra die onmogelijkheid vervalst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 723.

- Art. 1722 Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.5](#)

AC nr. ...

Huishuur - Algemeen - Toeval of overmacht - Ontzegging van het genot

Artikel 1722 Oud Burgerlijk Wetboek houdt in dat de ontzegging van het genot van het goed voortvloeit uit de onmogelijkheid voor de verhuurder, door toeval of overmacht, om de huurder het in de huurovereenkomst beloofde genot te waarborgen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 723.

- Art. 1722 Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.5](#)

AC nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN

INTERNATIONALE VERDRAGEN

Internationale verdragen - Belgisch-Luxemburgs dubbelbelastingverdrag - Europees Unierecht - Uitlegging door de nationale rechter - Inkomstenbelastingen - Natuurlijke persoon - Fiscale verblijfhouder in België - Gelijkstelling met een Luxemburgse fiscale verblijfhouder - Vaststelling van de nationale belastingen - Vaststelling van de Luxemburgse belasting - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie door het Groothertogdom Luxemburg - Gevolg voor de vaststelling van de belasting in België

Volgens de Belgisch-Luxemburgse dubbelbelastingovereenkomst, die door de nationale rechter moet worden uitgelegd, verbindt het Groothertogdom Luxemburg zich ertoe om, wanneer een natuurlijke persoon die fiscaal in België verblijfplaats houdt, zijn beroepsinkomsten geheel in het Groothertogdom Luxemburg verdient en ervoor kiest om te worden gelijkgesteld met een Luxemburgse fiscale verblijfhouder, voor de berekening van de op voormelde inkomsten verschuldigde Luxemburgse belasting de persoonlijke en de gezinssituatie geheel in aanmerking te nemen en is België tegelijkertijd van die verplichting ontheven, behoudens tot beloop van de inkomsten van Belgische oorsprong die deze persoon nog zou ontvangen, die in dat geval met toepassing van het door artikel 23, § 2, 1° van diezelfde overeenkomst toegelaten progressievoorbehoud, aanleiding moeten geven tot de Belgische verminderingen van belastbare grondslag in verhouding tot het aandeel dat de Belgische inkomsten vertegenwoordigen in het samen met de Luxemburgse inkomsten gevormde geheel van inkomsten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Artt. 6, 7, 13, 14, 15, § 1, 16, 17, 18, 19, 23, § 2, 1°, 24, § 4, a Verdrag van 17 september 1970 tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

Internationale verdragen - Europees Unierecht - Vrij verkeer van werknemers - Vaststelling van de nationale belastingen - Woonstaat - Verplichting om de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie in aanmerking te nemen - Regeling - Dubbelbelastingverdrag - Verdeling van de verplichting tussen de lidstaten - Waarborg voor de belastingplichtige - Voorwaarde

De woonstaat kan bij overeenkomst worden ontheven van zijn verplichting om de persoonlijke en gezinssituatie van de op zijn grondgebied verblijvende belastingplichtigen die hun economische activiteit gedeeltelijk in een andere lidstaat verrichten, geheel voor zijn rekening te nemen, vooropgesteld dat de methoden ter voorkoming van dubbele belastingheffing de belastingplichtigen van de betrokken lidstaten ervan verzekeren dat, uiteindelijk, hun gehele persoonlijke en gezinssituatie naar behoren in aanmerking wordt genomen, ongeacht de wijze waarop de betrokken lidstaten die verplichting onderling hebben verdeeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

Internationale verdragen - Belgisch belastingtarief - Belgische fiscale

verblijfhouders - Vaststelling van de gemiddelde aanslagvoet - Belastingvermindering - Vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong - Vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong - Berekeningswijze

De vaststelling van het belastingtarief in de Belgische personenbelasting houdt niet in dat in het progressief belastingtarief per inkomensschijf van artikel 130 WIB92 het marginaal tarief met betrekking tot de laatste schijf van het wereldwijd inkomen van de Belgische fiscale verblijfhouders wordt afgezonderd, maar veronderstelt de berekening van de aanslag volgens de artikelen 130 tot 154bis WIB92 om aldus tot het toepasselijke gemiddelde tarief te komen en vervolgens, overeenkomstig artikel 155 van dat wetboek, de aldus berekende belasting te kunnen verminderen naar verhouding van het aandeel van de vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong in het geheel van de inkomsten van die verblijfhouders.

- Art. 23, § 2, 1° Verdrag van 17 september 1970 tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting
- Artt. 130, 131 en 155 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

Internationale verdragen - Frans-Belgisch dubbelbelastingverdrag van 10 maart 1964 - Artikel 3, § 2 - Slotprotocol - Punt 2 - Franse "Code général des impôts" - Artikel 8 - Artikel 238bis K - Onroerend goed

Uit de artikelen 8 en 238bis K van de Franse "Code général des impôts", volgens de uitlegging die hieraan in Frankrijk wordt gegeven, volgt niet dat de maatschappelijke rechten in de burgerlijke vastgoedvennootschappen naar Frans recht met een ander maatschappelijk doel dan het in punt 2 van het Slotprotocol bij het Frans-Belgisch dubbelbelastingverdrag van 10 maart 1964 bedoelde maatschappelijk doel, die een eigen rechtspersoonlijkheid en fiscale persoonlijkheid hebben die losstaat van die van haar leden, voor de toepassing van artikel 3, § 1, van dat verdrag beantwoorden aan het begrip onroerend goed (1) (2). (1) Cass. 29 september 2016, AR F.14.0006.F, AC 2016, nr. 533 met concl. OM op datum in Pas. (2) Het openbaar ministerie had tot de niet-ontvankelijkheid van het middel geconcludeerd omdat dit de schending van de artikelen 3, 15 en 18 van het Frans-Belgisch dubbelbelastingverdrag aanvoerde, zonder de wet te vermelden die dat verdrag heeft bekrachtigd, namelijk de wet van 14 april 1965.

- Artt. 8 en 238bis K Frans Code général des impôts
- punt 2, Slotprotocol Overeenkomst van 10 maart 1964 tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbel belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen
- Art. 3, §§ 1 en 2 Overeenkomst van 10 maart 1964 tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbel belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen

15 september 2022

F.20.0086.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220915.1F.2](#)

AC nr. ...

Internationale verdragen - Unierecht - Vrij verkeer van werknemers - Vaststelling van de nationale belastingen - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie - Woonstaat - Beginsel - Regeling - Dubbelbelastingverdrag

Zelfs al verzet artikel 45 VWEU zich tegen elke nationale maatregel die de uitoefening door de Unieburgers van hun recht op vrij verkeer van werknemers zou belemmeren of minder aantrekkelijk zou maken en het daarom, in beginsel, aan de woonstaat toekomt om aan de belastingplichtige die geheel of gedeeltelijk in een andere lidstaat werkt, alle belastingvoordelen toe te kennen die verband houden met zijn persoonlijke en gezinssituatie, hebben de lidstaten evenwel het recht, volgens de vaste rechtspraak van Hof van Justitie van de Europese Unie, de koppeling tussen het in aanmerking nemen door de woonstaat van, enerzijds, de gehele inkomsten van zijn verblijfhouders en, anderzijds, hun globale persoonlijke en gezinssituatie te wijzigen door middel van bilaterale of multilaterale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

PERSONENBELASTING

Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Algemeen - Belgisch belastingtarief - Belgische fiscale verblijfhouder - Vaststelling van de gemiddelde aanslagvoet - Belastingvermindering - Vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong - Vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong - Berekeningswijze

De vaststelling van het belastingtarief in de Belgische personenbelasting houdt niet in dat in het progressief belastingtarief per inkomensschijf van artikel 130 WIB92 het marginaal tarief met betrekking tot de laatste schijf van het wereldwijd inkomen van de Belgische fiscale verblijfhouder wordt afgezonderd, maar veronderstelt de berekening van de aanslag volgens de artikelen 130 tot 154bis WIB92 om aldus tot het toepasselijke gemiddelde tarief te komen en vervolgens, overeenkomstig artikel 155 van dat wetboek, de aldus berekende belasting te kunnen verminderen naar verhouding van het aandeel van de vrijgestelde inkomsten van Luxemburgse oorsprong in het geheel van de inkomsten van die verblijfhouder.

- Art. 23, § 2, 1° Verdrag van 17 september 1970 tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting

- Artt. 130, 131 en 155 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Algemeen - Europees Unierecht - Vrij verkeer van werknemers - Vaststelling van de nationale belastingen - Woonstaat - Verplichting om de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie in aanmerking te nemen - Regeling - Dubbelbelastingverdrag - Verdeling van de verplichting tussen de lidstaten - Waarborg voor de belastingplichtige - Voorwaarde

De woonstaat kan bij overeenkomst worden ontheven van zijn verplichting om de persoonlijke en gezinssituatie van de op zijn grondgebied verblijvende belastingplichtigen die hun economische activiteit gedeeltelijk in een andere lidstaat verrichten, geheel voor zijn rekening te nemen, vooropgesteld dat de methoden ter voorkoming van dubbele belastingheffing de belastingplichtigen van de betrokken lidstaten ervan verzekeren dat, uiteindelijk, hun gehele persoonlijke en gezinssituatie naar behoren in aanmerking wordt genomen, ongeacht de wijze waarop de betrokken lidstaten die verplichting onderling hebben verdeeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Algemeen - Unierecht - Vrij verkeer van werknemers - Vaststelling van de nationale belastingen - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie - Woonstaat - Beginsel - Regeling - Dubbelbelastingverdrag

Zelfs al verzet artikel 45 VWEU zich tegen elke nationale maatregel die de uitoefening door de Unieburgers van hun recht op vrij verkeer van werknemers zou belemmeren of minder aantrekkelijk zou maken en het daarom, in beginsel, aan de woonstaat toekomt om aan de belastingplichtige die geheel of gedeeltelijk in een andere lidstaat werkt, alle belastingvoordelen toe te kennen die verband houden met zijn persoonlijke en gezinssituatie, hebben de lidstaten evenwel het recht, volgens de vaste rechtspraak van Hof van Justitie van de Europese Unie, de koppeling tussen het in aanmerking nemen door de woonstaat van, enerzijds, de gehele inkomsten van zijn verblijfhouders en, anderzijds, hun globale persoonlijke en gezinssituatie te wijzigen door middel van bilaterale of multilaterale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Algemeen - Belgisch-Luxemburgs dubbelbelastingverdrag - Europees Unierecht - Uitlegging door de nationale rechter - Inkomstenbelastingen - Natuurlijke persoon - Fiscale verblijfhouder in België - Gelijktelling met een Luxemburgse fiscale verblijfhouder - Vaststelling van de nationale belastingen - Vaststelling van de Luxemburgse belasting - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie door het Groothertogdom Luxemburg - Gevolg voor de vaststelling van de belasting in België

Volgens de Belgisch-Luxemburgse dubbelbelastingovereenkomst, die door de nationale rechter moet worden uitgelegd, verbindt het Groothertogdom Luxemburg zich ertoe om, wanneer een natuurlijke persoon die fiscaal in België verblijfplaats houdt, zijn beroepsinkomsten geheel in het Groothertogdom Luxemburg verdient en ervoor kiest om te worden gelijkgesteld met een Luxemburgse fiscale verblijfhouder, voor de berekening van de op voormelde inkomsten verschuldigde Luxemburgse belasting de persoonlijke en de gezinssituatie geheel in aanmerking te nemen en is België tegelijkertijd van die verplichting ontheven, behoudens tot beloop van de inkomsten van Belgische oorsprong die deze persoon nog zou ontvangen, die in dat geval met toepassing van het door artikel 23, § 2, 1° van diezelfde overeenkomst toegelaten progressievoorbehoud, aanleiding moeten geven tot de Belgische verminderingen van belastbare grondslag in verhouding tot het aandeel dat de Belgische inkomsten vertegenwoordigen in het samen met de Luxemburgse inkomsten gevormde geheel van inkomsten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Artt. 6, 7, 13, 14, 15, § 1, 16, 17, 18, 19, 23, § 2, 1°, 24, § 4, a Verdrag van 17 september 1970 tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

INTERNATIONALE VERDRAGEN

- Europese Unie - Vrij verkeer van werknemers - Inkomstenbelastingen - Vaststelling van de nationale belastingen - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie - Woonstaat - Beginsel - Regeling - Dubbelbelastingverdrag

Zelfs al verzet artikel 45 VWEU zich tegen elke nationale maatregel die de uitoefening door de Unieburgers van hun recht op vrij verkeer van werknemers zou belemmeren of minder aantrekkelijk zou maken en het daarom, in beginsel, aan de woonstaat toekomt om aan de belastingplichtige die geheel of gedeeltelijk in een andere lidstaat werkt, alle belastingvoordelen toe te kennen die verband houden met zijn persoonlijke en gezinssituatie, hebben de lidstaten evenwel het recht, volgens de vaste rechtspraak van Hof van Justitie van de Europese Unie, de koppeling tussen het in aanmerking nemen door de woonstaat van, enerzijds, de gehele inkomsten van zijn verblijfhouders en, anderzijds, hun globale persoonlijke en gezinssituatie te wijzigen door middel van bilaterale of multilaterale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

- Inkomstenbelastingen - Belgisch-Luxemburgs dubbelbelastingverdrag - Europees Unierecht - Vrij verkeer van werknemers - Vaststelling van de nationale belastingen - Woonstaat - Verplichting om de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie in aanmerking te nemen - Regeling - Dubbelbelastingverdrag - Verdeling van de verplichting tussen de lidstaten - Waarborg voor de belastingplichtige - Voorwaarde

De woonstaat kan bij overeenkomst worden ontheven van zijn verplichting om de persoonlijke en gezinssituatie van de op zijn grondgebied verblijvende belastingplichtigen die hun economische activiteit gedeeltelijk in een andere lidstaat verrichten, geheel voor zijn rekening te nemen, vooropgesteld dat de methoden ter voorkoming van dubbele belastingheffing de belastingplichtigen van de betrokken lidstaten ervan verzekeren dat, uiteindelijk, hun gehele persoonlijke en gezinssituatie naar behoren in aanmerking wordt genomen, ongeacht de wijze waarop de betrokken lidstaten die verplichting onderling hebben verdeeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Art. 45 Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

- Inkomstenbelastingen - Belgisch-Luxemburgs dubbelbelastingverdrag - Europees Unierecht - Uitlegging door de nationale rechter - Inkomstenbelastingen - Natuurlijke persoon - Fiscale verblijfhouder in België - Gelijkstelling met een Luxemburgse fiscale verblijfhouder - Vaststelling van de nationale belastingen - Vaststelling van de Luxemburgse belasting - In aanmerking nemen van de belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke en gezinssituatie door het Groothertogdom Luxemburg - Gevolg voor de vaststelling van de belasting in België

Volgens de Belgisch-Luxemburgse dubbelbelastingovereenkomst, die door de nationale rechter moet worden uitgelegd, verbindt het Groothertogdom Luxemburg zich ertoe om, wanneer een natuurlijke persoon die fiscaal in België verblijfplaats houdt, zijn beroepsinkomsten geheel in het Groothertogdom Luxemburg verdient en ervoor kiest om te worden gelijkgesteld met een Luxemburgse fiscale verblijfhouder, voor de berekening van de op voormelde inkomsten verschuldigde Luxemburgse belasting de persoonlijke en de gezinssituatie geheel in aanmerking te nemen en is België tegelijkertijd van die verplichting ontheven, behoudens tot beloop van de inkomsten van Belgische oorsprong die deze persoon nog zou ontvangen, die in dat geval met toepassing van het door artikel 23, § 2, 1° van diezelfde overeenkomst toegelaten progressievoorbehoud, aanleiding moeten geven tot de Belgische verminderingen van belastbare grondslag in verhouding tot het aandeel dat de Belgische inkomsten vertegenwoordigen in het samen met de Luxemburgse inkomsten gevormde geheel van inkomsten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 219.

- Artt. 6, 7, 13, 14, 15, § 1, 16, 17, 18, 19, 23, § 2, 1°, 24, § 4, a Verdrag van 17 september 1970 tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting

28 maart 2022

F.18.0008.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.7](#)

AC nr. ...

JEUGDBESCHERMING

- Minderjarige heeft een als misdrijf omschreven feit gepleegd - Uithandengeving door de jeugdgerechten - Cassatieberoep tegen een arrest van uithandengeving door de jeugdgerechten - Verklaring van cassatieberoep - Vereiste ondertekening door een advocaat - Door de minderjarige zelf ondertekend cassatieberoep - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep van een minderjarige tegen een arrest dat zijn uithandengeving door de jeugdgerechten beveelt, is niet ontvankelijk wanneer de verklaring van cassatieberoep niet door een advocaat is ondertekend (1). (1) Bovendien dient die advocaat houder te zijn van het in artikel 425, § 1, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bedoelde getuigschrift.

- Art. 425, § 1 Wetboek van Strafvordering

11 mei 2022

P.22.0519.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.7](#)

AC nr. ...

- Maatregel die het kind van zijn ouders scheidt - Artikel 8, EVRM - Recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven - Uitlegging met inachtneming van de artikelen 7 en 9 Kinderrechtenverdrag - Implicaties

Artikel 8 EVRM moet worden uitgelegd met inachtneming van de artikelen 7 en 9 Kinderrechtenverdrag; het recht op eerbiediging van het gezinsleven impliceert aldus met name het recht, voor het kind, om te worden opgevoed door zijn ouders en het recht, voor een moeder of een vader, om niet tegen hun wil van hun kind te worden gescheiden, behalve wanneer die scheiding wordt vereist door het hogere belang van het kind en voor zover de overeenkomstig de toepasselijke wetten en procedures genomen maatregel kan worden herzien door de rechter, met name op verzoek van de dragers van het ouderlijk gezag waaraan aldus afbreuk wordt gedaan (1). (1) Cass. 28 september 2022, AR P.22.0988.F, arrest niet gepubliceerd.

- Artt. 7 en 9 Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989

- Art. 8 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

23 november 2022

P.22.1223.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.7](#)

AC nr. ...

- Beslissing tot plaatsing - Inachtneming van het belang van het kind

Hoewel het belang van het kind, dat centraal staat in artikel 22bis Grondwet, artikel 3 Kinderrechtenverdrag en artikel 5 van de beschikking van de algemene vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren, het hoofdcriterium is waardoor de rechter zich moet laten leiden wanneer hij kennisneemt van een beslissing tot plaatsing van een minderjarig kind, kan dat niet worden beperkt tot de wil van het kind, zelfs al beschikt het over het vereiste onderscheidingsvermogen.

- Art. 5 Ordonnantie Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren

- Art. 3 Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989

- Art. 22bis De gecoördineerde Grondwet 1994

23 november 2022

P.22.1223.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.7](#)

AC nr. ...

KIND

- Maatregel die het kind van zijn ouders scheidt - Artikel 8, EVRM - Recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven - Uitlegging met inachtneming van de artikelen 7 en 9 Kinderrechtenverdrag - Implicaties

Artikel 8 EVRM moet worden uitgelegd met inachtneming van de artikelen 7 en 9 Kinderrechtenverdrag; het recht op eerbiediging van het gezinsleven impliceert aldus met name het recht, voor het kind, om te worden opgevoed door zijn ouders en het recht, voor een moeder of een vader, om niet tegen hun wil van hun kind te worden gescheiden, behalve wanneer die scheiding wordt vereist door het hogere belang van het kind en voor zover de overeenkomstig de toepasselijke wetten en procedures genomen maatregel kan worden herzien door de rechter, met name op verzoek van de dragers van het ouderlijk gezag waaraan aldus afbreuk wordt gedaan (1). (1) Cass. 28 september 2022, AR P.22.0988.F, arrest niet gepubliceerd.

- Artt. 7 en 9 Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989
- Art. 8 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

23 november 2022

P.22.1223.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.7](#)

AC nr. ...

- Hulpverlening aan jongeren - Beslissing tot plaatsing - Inachtneming van het belang van het kind

Hoewel het belang van het kind, dat centraal staat in artikel 22bis Grondwet, artikel 3 Kinderrechtenverdrag en artikel 5 van de beschikking van de algemene vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren, het hoofdcriterium is waardoor de rechter zich moet laten leiden wanneer hij kennisneemt van een beslissing tot plaatsing van een minderjarig kind, kan dat niet worden beperkt tot de wil van het kind, zelfs al beschikt het over het vereiste onderscheidingsvermogen.

- Art. 5 Ordonnantie Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren
- Art. 3 Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989
- Art. 22bis De gecoördineerde Grondwet 1994

23 november 2022

P.22.1223.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.7](#)

AC nr. ...

KORT GEDING

- Oneerlijke mededinging - Aanstelling van een sekwester en van een gerechtsdeskundige - Derdenverzet - Verzoek tot herroeping van de voorlopige maatregelen

Er bestaat enkel grond tot herroeping van de in kort geding bevolen voorlopige maatregelen bij gebrek aan inleiding van een procedure over de grond van de zaak, wanneer die maatregelen niet zijn gericht op de staking van alle gedragingen die een oneerlijke mededinging uitmaken, maar op de staking van het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 771.

- Artt. 584 en 1369quinquies, 1° Gerechtelijk Wetboek

28 november 2022

C.22.0205.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.6](#)

AC nr. ...

LASTGEVING

- Strafzaken - Advocaat - Vertegenwoordiging - Lastgeving ad litem - Vermoeden - Weerlegbaarheid

Uit arrest nr. 108/2020 van het Grondwettelijk Hof van 16 juli 2020 volgt dat, hoewel het vermoeden van de lastgeving ad litem waarin is voorzien bij artikel 440 Gerechtelijk Wetboek van toepassing is voor de strafgerechten, dat vermoeden weerlegbaar is, zodat de betrokken partij, ongeacht de toepassing van de artikelen 848 tot 850 Gerechtelijk Wetboek(1), dat vermoeden met alle rechtsmiddelen en met eerbiediging van het recht van verdediging moet kunnen weerleggen (2). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer ze uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801. (2) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 440, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

LENING

- Lening met interest - Wederbeleggingsvergoeding - Beperking - Aard

Artikel 1907bis Oud Burgerlijk Wetboek is een dwingende bepaling die strekt tot de bescherming van de kredietnemer tot het tijdstip waarop hij de gedeeltelijke of volledige terugbetaling van de lening uitvoert; hieruit volgt dat de kredietnemer slechts geldig afstand kan doen van die bescherming nadat hij die terugbetaling heeft uitgevoerd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2024, nr. 78.

- Art. 1907bis Oud Burgerlijk Wetboek

29 januari 2024

C.22.0496.F

[ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240129.3F.2](#)

AC nr. ...

LEVENSONDERHOUD

- Bepalen van de middelen van elk van de ouders - Redelijkerwijze onvermijdelijke lasten - Niet-gemeenschappelijk kind - Rechter

Bij het bepalen van de bijdrage van de ouders in de kosten voor hun kinderen, moet de rechter rekening houden met de middelen waarover zij werkelijk kunnen beschikken na verrekening van de redelijkerwijze onvermijdelijke lasten, zoals de onderhoudslasten voor een niet-gemeenschappelijk kind (1). (1) Zie Cass. 25 oktober 2012, AR C.12.0108.F, AC 2012, nr. 569.

- Artt. 203 en 203bis Oud Burgerlijk Wetboek

20 januari 2023

C.22.0019.N

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230120.1N.1](#)

AC nr. ...

MILIEURECHT

- Waals Gewest - Milieumisdrijf - Wanbedrijf van verzet of belemmering van de door een sanctionerend ambtenaar opgelegde herstelmaatregelen - Materieel bestanddeel

Het materieel bestanddeel van het wanbedrijf van verzet of belemmering van de herstelmaatregelen die door een sanctionerend ambtenaar zijn opgelegd, bedoeld in artikel D154, 4°, van het decreet van de Waalse Gewestraad van 27 mei 2004 betreffende Boek I van het Milieuwetboek, dient niet noodzakelijkerwijs te bestaan in een positieve kunstgreep of een daad van weerspanning, maar kan erin bestaan dat de dader, niettegenstaande de aanmaningen en de bijkomend verleende uitstellen, in gebreke blijft een milieutoestand te regulariseren waarvan hij weet dat deze strafbaar is.

- Art. D154, 4° Milieuwetboek. - Boek 1 : Algemene en gemeenschappelijke bepalingen. - Decretale gedeelte. (vertaling)

23 november 2022

P.22.1032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.3](#)

AC nr. ...

- Waals Gewest - Milieumisdrijf - Wanbedrijf van verzet of belemmering van de door een sanctionerend ambtenaar opgelegde herstelmaatregelen - Moreel bestanddeel - Algemeen opzet

Artikel D154, 4°, van het decreet van de Waalse Gewestraad van 27 mei 2004 betreffende Boek I van het Milieuwetboek bestraft het verzet tegen of de belemmering van de herstelmaatregelen die door een sanctionerend ambtenaar zijn opgelegd in een administratieve procedure die met name wegens schending van dat wetboek werd ingeleid; het verzet of de belemmering vereisen niet, om overeenkomstig artikel D154, 4°, strafbaar te zijn, dat de dader heeft gehandeld met kwaad of bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, met de bedoeling om uit zijn daad voordeel te halen, kwaad te berokkenen of de rechten van de maatschappij of van particulieren aan te tasten; het is voldoende dat de dader de voorgeschreven daad opzettelijk en met kennis van zaken niet heeft gesteld.

- Art. D154, 4° Milieuwetboek. - Boek 1 : Algemene en gemeenschappelijke bepalingen. - Decretale gedeelte. (vertaling)

23 november 2022

P.22.1032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.3](#)

AC nr. ...

MISDRIJF

ALGEMEEN. BEGRIP. MATERIEEL EN MOREEL BESTANDDEEL. EENHEID VAN OPZET

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Milieumisdrijf - Waals Gewest - Wanbedrijf van verzet of belemmering van de door een sanctionerend ambtenaar opgelegde herstelmaatregelen - Algemeen opzet

Artikel D154, 4°, van het decreet van de Waalse Gewestraad van 27 mei 2004 betreffende Boek I van het Milieuwetboek bestraft het verzet tegen of de belemmering van de herstelmaatregelen die door een sanctionerend ambtenaar zijn opgelegd in een administratieve procedure die met name wegens schending van dat wetboek werd ingeleid; het verzet of de belemmering vereisen niet, om overeenkomstig artikel D154, 4°, strafbaar te zijn, dat de dader heeft gehandeld met kwaad of bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, met de bedoeling om uit zijn daad voordeel te halen, kwaad te berokkenen of de rechten van de maatschappij of van particulieren aan te tasten; het is voldoende dat de dader de voorgeschreven daad opzettelijk en met kennis van zaken niet heeft gesteld.

- Art. D154, 4° Milieuwetboek. - Boek 1 : Algemene en gemeenschappelijke bepalingen. - Decretale gedeelte. (vertaling)

23 november 2022

P.22.1032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.3](#)

AC nr. ...

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Ééndaadse samenloop - Collectief misdrijf - Feitelijke beoordeling door de bodemrechter - Doorbreking van de opeenvolging van misdrijven - Begrip - Volharding in misdadig gedrag ondanks een waarschuwing

De rechter beoordeelt in feite of meerdere misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uiting van hetzelfde misdadig opzet zijn; het behoort evenwel aan het Hof na te gaan of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten het al dan niet bestaan van die eenheid van opzet naar recht heeft kunnen afleiden (1); er mag geen breuk zijn in de opeenvolging van misdrijven die een collectief misdrijf kunnen vormen door eenheid van opzet; die eenheid kan met name worden doorbroken door elke omstandigheid die erop wijst dat de dader in zijn misdadig gedrag wil volharden door de hem gegeven waarschuwing om hieraan een eind te maken te veronachtzamen (2). (1) Zie Cass. 24 september 2014, AR P.14.0915.F, AC 2014, nr. 551 [p. 1996], eerste middel van K.G. gepubliceerd op Juportal; Cass. 3 maart 2004, AR P.03.1750.F, AC 2004, nr. 117. (2) In casu, de eerdere inbeslagname van een auto wegens de eerste feiten (geen verzekering, geen inschrijving en geen technische controle) en de omstandigheid dat de nieuwe feiten, van dezelfde aard, werden gepleegd bij het besturen van een ander voertuig. Met name kan de rechter ook oordelen dat de eenheid van opzet wordt doorbroken door: -De verbintenis die de dader vóór zijn invrijheidstelling was aangegaan, terwijl hij voor de eerste feiten in voorlopige hechtenis was geplaatst, om een ontwenningsskuur te ondergaan (Cass. 3 maart 2004, AR P.03.1750.F, AC 2004, nr. 117 - art. 65, eerste lid); -De tussenkomst van het gerecht vóór het andermaal plegen van misdrijven, wat dus wijst op de wil om te volharden in hetzelfde type misdadigheid (herval), maar niet uit eenzelfde misdadig opzet voortvloeit (Cass. 25 april 2012, AR P.12.0178.F, AC 2012, nr. 255, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas. - art. 65, tweede lid); -Het tijdsverloop tussen de reeds beoordeelde feiten en de feiten die bij de rechter aanhangig zijn (Cass. 17 juni 2014, AR P.14.0472.N, AC 2014, nr. 438, [p. 1576] - art. 65, tweede lid); -Een gevangenisstraf die de dader uitzat wegens zijn betrokkenheid bij een vorige identieke handel (Cass. 23 juni 2010, AR P.10.0794.F, AC 2010, nr. 449 - art. 65, tweede lid); -De verschijning van de beklaagde voor de correctionele rechtbank en de waarschuwing die een veroordeling in eerste aanleg voor hem betekende, zelfs al was die beslissing niet in kracht van gewijsde gegaan (art. 65, tweede lid - Cass. 9 november 2016, AR P.16.0980.F, AC 2016, nr. 635, derde middel, gepubliceerd op Juportal; Cass. 8 februari 2012, AR P.11.1918.F, AC 2011, nr. 92). In 2004 heeft het Hof daarentegen ook geoordeeld dat "noch de aflevering en opheffing van een aanhoudingsbevel, noch de uitspraak van een beschikking tot verwijzing naar de correctionele rechtbank op zich uitsluiten dat de misdrijven, die zijn gepleegd vóór en na die akten van rechtspleging, onderling verbonden zijn door het nastreven en verwezenlijken van één enkel doel en dat zij, in die zin, één enkel feit uitmaken, namelijk een samenhangende gedraging" (Cass. 8 september 2004, AR P.04.0427.F, AC 2004, nr. 390 - art. 65, tweede lid). Zie F. KUTY, Les Principes généraux de droit pénal belge - T. IV: La Peine, Larcier, 2017, nr. 3511 tot 3518, met verwijzingen in noten. (M.N.B.)

- Art. 65, eerste lid Strafwetboek

12 januari 2022

P.21.1315.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.9](#)

AC nr. ...

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Materieel bestanddeel - Milieumisdrijf - Waals Gewest - Wanbedrijf van verzet of belemmering van de door een sanctionerend ambtenaar opgelegde herstelmaatregelen

Het materieel bestanddeel van het wanbedrijf van verzet of belemmering van de herstelmaatregelen die door een sanctionerend ambtenaar zijn opgelegd, bedoeld in artikel D154, 4°, van het decreet van de Waalse Gewestraad van 27 mei 2004 betreffende Boek I van het Milieuwetboek, dient niet noodzakelijkerwijs te bestaan in een positieve kunstgreep of een daad van weerspanning, maar kan erin bestaan dat de dader, niettegenstaande de aanmaningen en de bijkomend verleende uitstellen, in gebreke blijft een milieutoestand te regulariseren waarvan hij weet dat deze strafbaar is.

- Art. D154, 4° Milieuwetboek. - Boek 1 : Algemene en gemeenschappelijke bepalingen. - Decretale gedeelte. (vertaling)

23 november 2022

P.22.1032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.3](#)

AC nr. ...

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Diefstal - Begrip - Door de dief gehakt hout - Onderscheid met het door artikel 32 van het Waals decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek bestrafte misdrijf

De diefstal bestaat in het bedrieglijk wegnemen van andermans roerend goed; het wegnemen, tegen de wil van de eigenaar, van hout dat de dief zou hebben gehakt, vormt het wegnemen van een roerend goed; dat wegnemen wordt als bedrieglijk aangemerkt zodra degene die zich tegen de wil van de eigenaar meester maakt van de zaak, handelt met het oogmerk de zaak niet terug te geven en er animo domini over te beschikken; het misdrijf dat artikel 32 van het Waalse decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek bestraft met de in artikel 96 bedoelde geldboete, bestaat in het vellen, weghalen of uit de grond rukken van bomen zonder de toelating van de eigenaar; die bepalingen houden dus geen verband met het bedrieglijk wegnemen van hout, dat wordt bestraft door artikel 461 Strafwetboek (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 273.

- Art. 32 Waals decreet 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek
- Art. 461 Strafwetboek

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

ALLERLEI

Allerlei - Misdrijf seksisme - Moreel bestanddeel - Algemeen opzet

Het wanbedrijf seksisme zoals bedoeld in artikel 2 van de wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen mannen en vrouwen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen, vereist geen bijzonder opzet; het moreel bestanddeel van dat misdrijf wordt omschreven als de intentie om blijk te geven van zijn minachting voor een bepaald persoon of die persoon als minderwaardig te beschouwen, in de wetenschap dat dit gebaar of die handeling tot een ernstige aantasting van zijn waardigheid kan leiden (1). (1) ie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

Allerlei - Misdrijf seksisme - Bestanddeel - Ernstige aantasting van de waardigheid van de persoon - Beoordelingscriterium

De ernstige aantasting van de waardigheid van de persoon die is vereist als bestanddeel van het misdrijf seksisme zoals bedoeld in artikel 2 van de wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen mannen en vrouwen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen, wordt niet overgelaten aan de subjectieve beoordeling van het slachtoffer of de dader van het feit; het criterium is de eerbiediging van het gevoel van menselijke waardigheid zoals dat op een bepaald ogenblik wordt ervaren door het collectieve bewustzijn van een welbepaalde maatschappij in een welbepaalde periode (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

Allerlei - Misdrijf seksisme - Vrijheid van meningsuiting, geweten en godsdienst - Beperking - Beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen

Wanneer de appelrechters oordelen dat de vrijheid van meningsuiting, die niet absoluut is, verplichtingen en verantwoordelijkheden inhoudt, met name de plicht om bepaalde grenzen niet te overschrijden, en dat de dwingende maatschappelijke behoeften, waarvan het beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen deel uitmaakt, bepaalde beperkingen op de vrijheid van meningsuiting verantwoorden, beperken zij de uitoefening, in de openbare ruimte, van de beginselen van vrijheid van meningsuiting, geweten of godsdienst niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen

- Artt. 11bis en 19 De gecoördineerde Grondwet 1994

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

DEELNEMING

Deelneming - Strafbare deelneming - Voorwaarde - Passief bijwonen van de uitvoering van het misdrijf - Opzet om rechtstreeks aan de uitvoering van het misdrijf mee te werken

Het passief bijwonen van de uitvoering van een misdrijf kan enkel een strafbare deelneming opleveren op voorwaarde dat het zich onthouden van enige reactie de uiting is van het opzet om rechtstreeks aan de uitvoering van dat misdrijf mee te werken door doelbewust bij te dragen aan het mogelijk maken of vergemakkelijken van het misdrijf; hoewel de aanwezigheid van de betrokkene de hoofddader kan hebben aangemoedigd, moet laatstgenoemde dat ook nog hebben gewild of bewust hebben aanvaard (1). (1) Cass. 15 september 2015, AR P.14.1189.N, AC 2015, nr. 513, met concl. van advocaat-generaal Winants.

- Art. 66 Strafwetboek

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

TOEREKENBAARHEID

Toerekenbaarheid - Rechtspersonen - Concrete uitvoering door natuurlijke personen - Invloed - Toerekening van het aan een rechtspersoon verweten verzuim

aan de doelbewuste nalatigheid van zijn afgevaardigd bestuurder

Alle aan een rechtspersoon verweten misdrijven worden concreet door natuurlijke personen gepleegd; noch artikel 61 Wetboek van Vennootschappen, krachtens hetwelk vennootschappen door hun organen handelen, noch artikel 522 van die wet, dat de bevoegdheden van de raad van bestuur bepaalt, (1) verbiedt bijgevolg om het aan een rechtspersoon verweten verzuim toe te rekenen aan de doelbewuste nalatigheid van zijn afgevaardigd bestuurder (2). (1) Het Wetboek van Vennootschappen is opgeheven door art. 34 van de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van Vennootschappen; zie met name de artt. 2:49 en 7:91 WVV. (2) De eiseres voerde aan dat het arrest de orgaantheorie miskent en de artikelen 61 en 522 Wetboek van Vennootschappen schendt, zoals die van toepassing waren op het tijdstip van de feiten, door niet vast te stellen dat haar vertegenwoordiger in haar naam en voor haar rekening heeft gehandeld. In dit geval vormt een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, dat voortvloeit uit een schuldig verzuim, de grondslag voor de aansprakelijkheid die het arrest aan de eiseres toerekent, en niet een verboden handeling die door haar vertegenwoordiger, in haar naam en voor haar rekening zou zijn gesteld.

- Artt. 61 en 522 Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

4 mei 2022

P.22.0032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5](#)

AC nr. ...

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER

- Ééndaadse samenloop - Collectief misdrijf - Eenheid van misdadig opzet - Doorbreking van de opeenvolging van misdrijven - Begrip - Volharding in misdadig gedrag ondanks een waarschuwing

De rechter beoordeelt in feite of meerdere misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uiting van hetzelfde misdadig opzet zijn; het behoort evenwel aan het Hof na te gaan of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten het al dan niet bestaan van die eenheid van opzet naar recht heeft kunnen afleiden (1); er mag geen breuk zijn in de opeenvolging van misdrijven die een collectief misdrijf kunnen vormen door eenheid van opzet; die eenheid kan met name worden doorbroken door elke omstandigheid die erop wijst dat de dader in zijn misdadig gedrag wil volharden door de hem gegeven waarschuwing om hieraan een eind te maken te veronachtzamen (2). (1) Zie Cass. 24 september 2014, AR P.14.0915.F, AC 2014, nr. 551 [p. 1996], eerste middel van K.G. gepubliceerd op Juportal; Cass. 3 maart 2004, AR P.03.1750.F, AC 2004, nr. 117. (2) In casu, de eerdere inbeslagname van een auto wegens de eerste feiten (geen verzekering, geen inschrijving en geen technische controle) en de omstandigheid dat de nieuwe feiten, van dezelfde aard, werden gepleegd bij het besturen van een ander voertuig. Met name kan de rechter ook oordelen dat de eenheid van opzet wordt doorbroken door: -~~de~~ verbintenis die de dader vóór zijn invrijheidstelling was aangegaan, terwijl hij voor de eerste feiten in voorlopige hechtenis was geplaatst, om een ontwenningsskuur te ondergaan (Cass. 3 maart 2004, AR P.03.1750.F, AC 2004, nr. 117 - art. 65, eerste lid); -~~de~~ tussenkomst van het gerecht vóór het andermaal plegen van misdrijven, wat dus wijst op de wil om te volharden in hetzelfde type misdadigheid (herval), maar niet uit eenzelfde misdadig opzet voortvloeit (Cass. 25 april 2012, AR P.12.0178.F, AC 2012, nr. 255, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas. - art. 65, tweede lid); -~~het~~ tijdsverloop tussen de reeds beoordeelde feiten en de feiten die bij de rechter aanhangig zijn (Cass. 17 juni 2014, AR P.14.0472.N, AC 2014, nr. 438, [p. 1576] - art. 65, tweede lid); -~~een~~ gevangenisstraf die de dader uitzat wegens zijn betrokkenheid bij een vorige identieke handel (Cass. 23 juni 2010, AR P.10.0794.F, AC 2010, nr. 449 - art. 65, tweede lid); -~~de~~ verschijning van de beklaagde voor de correctionele rechtbank en de waarschuwing die een veroordeling in eerste aanleg voor hem betekende, zelfs al was die beslissing niet in kracht van gewijsde gegaan (art. 65, tweede lid - Cass. 9 november 2016, AR P.16.0980.F, AC 2016, nr. 635, derde middel, gepubliceerd op Juportal; Cass. 8 februari 2012, AR P.11.1918.F, AC 2011, nr. 92). In 2004 heeft het Hof daarentegen ook geoordeeld dat "noch de aflevering en opheffing van een aanhoudingsbevel, noch de uitspraak van een beschikking tot verwijzing naar de correctionele rechtbank op zich uitsluiten dat de misdrijven, die zijn gepleegd vóór en na die akten van rechtspleging, onderling verbonden zijn door het nastreven en verwezenlijken van één enkel doel en dat zij, in die zin, één enkel feit uitmaken, namelijk een samenhangende gedraging" (Cass. 8 september 2004, AR P.04.0427.F, AC 2004, nr. 390 - art. 65, tweede lid). Zie F. KUTY, Les Principes généraux de droit pénal belge - T. IV: La Peine, Larcier, 2017, nr. 3511 tot 3518, met verwijzingen in noten. (M.N.B.)

- Art. 65, eerste lid Strafwetboek

- Gebruik van valse stukken - Vals stuk dat de door de vervalsers gewenste uitwerking blijft hebben - Beoordeling door de rechter - Toezicht door het Hof

Aangezien de wet het gebruik van valse stukken niet heeft omschreven, moet de feitenrechter in feite beoordelen wat een dergelijk gebruik uitmaakt en moet hij met name onderzoeken of dit anderen blijft misleiden of schaden en aldus de door de vervalsers gewenste uitwerking blijft hebben; het Hof gaat evenwel na of de rechter uit zijn vaststellingen wettig heeft kunnen afleiden of het valse stuk al dan niet de gewenste uitwerking is blijven hebben (1). (1) Cass. 18 november 2009, AR P.09.0958.F, AC 2009, nr. 675.

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

16 november 2022

P.21.1389.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.2](#)

AC nr. ...

- Straffzaken - Afsluiting van het onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing - Aanwijzingen van schuld die de verwijzing verantwoorden - Begrip - Beoordeling door het onderzoeksgerecht

Onder aanwijzingen van schuld die de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoorden, worden de gegevens verstaan die, zodra ze na afloop van het gerechtelijk onderzoek zijn verzameld en getoetst, voldoende ernstig blijken om een veroordeling aannemelijk te maken; het bestaan van aanwijzingen van schuld dat de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoordt, wordt door het onderzoeksgerecht onaantastbaar in feite beoordeeld (1). (1) Cass. 20 september 2022, AR P.22.0303.N, AC 2022, nr. 551.

- Artt. 127, 130 en 131 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

- Straffzaken - Vordering tot wraking - Schorsende werking - Vervanging van een onderzoeksrechter - Hoogdringendheid die de toepassing van de in artikel 837, derde lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure onmogelijk maakt - Beoordeling van de rechter - Toezicht door het Hof

De feitenrechter beoordeelt in feite het bestaan van de hoogdringendheid die de toepassing van artikel 837, derde lid, Gerechtelijk Wetboek onmogelijk maakt; het Hof gaat evenwel na of de rechter, uit zijn vaststellingen, geen gevolgtrekkingen heeft gemaakt die hiermee geen verband houden of die op grond daarvan niet verantwoord zijn.

- Artt. 837, eerste en derde lid, en 322, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.15](#)

AC nr. ...

ONDERZOEK IN STRAFZAKEN

GERECHTELIJK ONDERZOEK

Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing - Aanwijzingen van schuld die de verwijzing verantwoorden - Begrip - Onaanstatbare beoordeling door het onderzoeksgerecht

Onder aanwijzingen van schuld die de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoorden, worden de gegevens verstaan die, zodra ze na afloop van het gerechtelijk onderzoek zijn verzameld en getoetst, voldoende ernstig blijken om een veroordeling aannemelijk te maken; het bestaan van aanwijzingen van schuld dat de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoordt, wordt door het onderzoeksgerecht onaanastbaar in feite beoordeeld (1). (1) Cass. 20 september 2022, AR P.22.0303.N, AC 2022, nr. 551.

- Artt. 127, 130 en 131 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Onderzoeksgerechten - Kwalificatie van de feiten - Eerdere kwalificaties van de feiten - Invloed

De onderzoeksgerechten moeten bij de regeling van de rechtspleging de feiten onderzoeken waarop het onderzoek betrekking heeft en deze nauwkeurig omschrijven; bij de kwalificatie van de feiten is de kamer van inbeschuldigingstelling niet gebonden door de kwalificatie die hieraan reeds werd gegeven, hetzij door de burgerlijke partij, hetzij door het openbaar ministerie tijdens het gerechtelijk onderzoek of in de eindvordering, hetzij door de raadkamer (1). (1) Cass. 11 februari 2003, AR P.02.0608.N, AC 2003, nr. 94.

- Artt. 127, 130 en 133 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN

- Afsluiting van het onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Kwalificatie van de feiten - Eerdere kwalificaties van de feiten - Invloed

De onderzoeksgerechten moeten bij de regeling van de rechtspleging de feiten onderzoeken waarop het onderzoek betrekking heeft en deze nauwkeurig omschrijven; bij de kwalificatie van de feiten is de kamer van inbeschuldigingstelling niet gebonden door de kwalificatie die hieraan reeds werd gegeven, hetzij door de burgerlijke partij, hetzij door het openbaar ministerie tijdens het gerechtelijk onderzoek of in de eindvordering, hetzij door de raadkamer (1). (1) Cass. 11 februari 2003, AR P.02.0608.N, AC 2003, nr. 94.

- Artt. 127, 130 en 133 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

- Voorlopige hechtenis - Handhaving - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Beoordeling van het recidivegevaar - Miskening van het vermoeden van onschuld

De eerbiediging van het vermoeden van onschuld verbiedt het onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de voorlopige hechtenis, om over de schuld van de inverdenkinggestelde uitspraak te doen; artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet laat echter toe, om de handhaving van de voorlopige hechtenis te verantwoorden, te oordelen dat de inverdenkinggestelde recidivegevaar vertoont, mits de feiten op grond waarvan het aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, niet bewezen worden verklaard; wanneer het arrest aldus de beoordeling van het recidivegevaar koppelt aan de vrees dat de eiser drugs vanuit zijn woning zou "blijven" leveren, doet het uitspraak over de echtheid van de in het aanhoudingsbevel bedoelde feiten en miskent het bijgevolg het door de eiser aangevoerde vermoeden (1). (1) In dit geval miskent het woord "blijft" het vermoeden van onschuld. "De kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de handhaving van de voorlopige hechtenis, mag niet vooruitlopen op de schuld van de inverdenkinggestelde; wanneer ze hem verwijt zich nog niet te hebben gebeterd, terwijl hij niet schuldig is verklaard aan de feiten waarvoor hij in verdenking is gesteld en ze niet bevoegd is om dienaangaande uitspraak te doen, miskent ze het vermoeden van onschuld van de inverdenkinggestelde" (Cass. 11 december 2019, AR P.19.1221.F, AC 2019, nr. 663, en noot M.N.B). Het OM heeft van zijn kant geconcludeerd tot de niet-ontvankelijkheid van het middel, dat zijns inziens tegen een overvloedige reden was gericht: volgens het OM volstond de andere reden, waartegen de eiser niet opkwam - namelijk de overweging dat een elektronisch toezicht "het gevaar (...) [voor collusie en het wegmaken van bewijsmateriaal] niet zou kunnen neutraliseren, aangezien hij zich aan het optreden van het gerecht zou kunnen onttrekken" - om de bekritiseerde beslissing naar recht te verantwoorden. (M.N.B.)

- Artt. 16, § 1, en 30, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

12 januari 2022

P.22.0011.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.14](#)

AC nr. ...

- Afsluiting van het onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing - Aanwijzingen van schuld die de verwijzing verantwoorden - Begrip - Onaanstatbare beoordeling door het onderzoeksgerecht

Onder aanwijzingen van schuld die de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoorden, worden de gegevens verstaan die, zodra ze na afloop van het gerechtelijk onderzoek zijn verzameld en getoetst, voldoende ernstig blijken om een veroordeling aannemelijk te maken; het bestaan van aanwijzingen van schuld dat de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht verantwoordt, wordt door het onderzoeksgerecht onaantastbaar in feite beoordeeld (1). (1) Cass. 20 september 2022, AR P.22.0303.N, AC 2022, nr. 551.

- Artt. 127, 130 en 131 Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13

AC nr. ...

ONDERZOEKSRECHTER

- Vordering tot wraking - Schorsende werking - Vervanging van een onderzoeksrechter - Toepasselijke wettelijke bepaling

Uit de artikelen 322 en 837, eerste en derde lid, Gerechtelijk Wetboek, en artikel 435, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat, uitgezonderd het geval waarin de hoogdringendheid de toepassing van de in artikel 837, derde lid, bepaalde procedure onmogelijk maakt, niet artikel 322, die een algemene draagwijdte heeft, maar de voormelde bijzondere bepaling de vervanging van de gewraakte rechter regelt (1). (1) Cass. 19 oktober 2022, AR P.22.1315.F, AC 2022, nr. 659.

- Artt. 837, eerste en derde lid, en 322, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.15](#)

AC nr. ...

- Vordering tot wraking - Schorsende werking - Vervanging van een onderzoeksrechter - Hoogdringendheid die de toepassing van de in artikel 837, derde lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure onmogelijk maakt - Beoordeling van de rechter - Toezicht door het Hof

De feitenrechter beoordeelt in feite het bestaan van de hoogdringendheid die de toepassing van artikel 837, derde lid, Gerechtelijk Wetboek onmogelijk maakt; het Hof gaat evenwel na of de rechter, uit zijn vaststellingen, geen gevolgtrekkingen heeft gemaakt die hiermee geen verband houden of die op grond daarvan niet verantwoord zijn.

- Artt. 837, eerste en derde lid, en 322, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.15](#)

AC nr. ...

OPENBAAR MINISTERIE

- Wraking van een lid van het openbaar ministerie - Openbaar ministerie dat de strafvordering uitoefent - Wraking onmogelijk - Bestaansreden - Verenigbaarheid met artikel 6 EVRM

De onmogelijkheid om het openbaar ministerie te wraken wanneer het de strafvordering uitoefent, vloeit voort uit de algemene regel dat het een partij niet kan worden toegestaan haar tegenstrever of de partij jegens wie zij onderscheiden of tegengestelde belangen verdedigt, te wraken; deze regel miskent artikel 6 EVRM niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 6 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

- Magistraat die de strafvordering uitoefent - Partijdigheid of gebrek aan objectiviteit - Daadwerkelijk rechtsmiddel - (Geen) wraking

Het daadwerkelijk rechtsmiddel dat een onmiddellijke oplossing biedt voor de partijdigheid of het gebrek aan objectiviteit van een magistraat van het openbaar ministerie, bestaat niet in de wraking maar in de censuur van de partijdige vordering door de rechter in het strafgeding (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

- Opdracht

Het openbaar ministerie heeft inzonderheid als opdracht de rechters bij te staan in de uitlegging van de wet en in de toepassing ervan op de zaken die hun worden voorgelegd; die bijstandsplicht houdt de verplichting in om de rechter op onpartijdige wijze in te lichten over de oplossing die het proces volgens de wet moet kennen, zelfs als die oplossing in strijd is met de door het openbaar ministerie ingestelde vordering (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

- Wraking van een lid van het openbaar ministerie - Voorwaarde - Openbaar ministerie dat als hoofdpartij optreedt - Begrip - Uitoefening van de strafvordering

Krachtens artikel 832 Gerechtelijk Wetboek gelden de redenen waarom een rechter kan worden gewraakt niet voor het openbaar ministerie wanneer het als hoofdpartij in het geschil optreedt; het openbaar ministerie dat de strafvordering uitoefent voor de strafgerechten, is hoofdpartij in het strafgeding en uit de omstandigheid dat het de vrijspraak vordert, kan niet worden afgeleid dat het die hoedanigheid verliest, omdat die van hem geen verplichte aanklager maakt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

OVEREENKOMST

EINDE

Einde - Wederkerige overeenkomst - Vordering tot ontbinding - Bevoegdheid van de rechter

De rechter die uitspraak moet doen over de vordering tot ontbinding van een wederkerige overeenkomst, dient de omvang en de draagwijdte te onderzoeken van de door partijen aangegane verbintenissen en, aan de hand van de feitelijke omstandigheden, te beoordelen of de aangevoerde wanprestatie voldoende ernstig is om de ontbinding uit te spreken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 550.

- Art. 1184 Oud Burgerlijk Wetboek

19 september 2022

C.21.0372.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220919.3F.4](#)

AC nr. ...

RECHTEN EN VERPLICHTINGEN VAN PARTIJEN

Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Strafbeding - Bevoegdheid van de rechter - Potentiële schade - Werkelijke schade

De rechter kan ambtshalve of op verzoek van de schuldenaar de straf die bestaat in het betalen van een bepaalde geldsom verminderen wanneer die som kennelijk het bedrag te boven gaat dat de partijen konden vaststellen om de schade wegens de niet-uitvoering van de overeenkomst te vergoeden nu een schadebeding niettegenstaande haar geoorloofd karakter vatbaar is voor rechtsmisbruik (1). (1) Cass. 22 oktober 2004, AR C.03.0088.N, AC 2004, nr. 498; Cass. 26 januari 2001, AR C.99.0483.N, AC 2001, nr. 52.

- Artt. 1134, 1226 en 1231, § 1, eerste lid Oud Burgerlijk Wetboek

- Artt. 1134, 1226 en 1231, §1, eerste lid Oud Burgerlijk Wetboek

20 januari 2023

C.21.0499.N

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230120.1N.2](#)

AC nr. ...

Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Algemene rechtsopvolging of rechtsopvolging onder algemene titel - Overdracht van een bedrijfstak

De partijen kunnen een overdracht van een bedrijfstak onderwerpen aan de regeling omschreven in de artikelen 760 tot 762 en 764 tot 767 Wetboek van Vennootschappen; de overdracht heeft in dat geval de overdracht van rechtswege van de aan de bedrijfstak verbonden activa en passiva tot gevolg; deze rechtsopvolging geldt niet bij aandelen.

- Artt. 1121 en 1165 Oud Burgerlijk Wetboek

- Artt. 760 tot 762, 764 tot 767, 763 en 770 Wetboek van Vennootschappen 7 mei 1999

20 januari 2023

C.22.0079.N

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230120.1N.5](#)

AC nr. ...

Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Toeval of overmacht - Tijdelijke ontzegging van het genot - Dienstige uitvoering van de overeenkomst na de overeengekomen termijn - Gevolg voor de duur van de huurovereenkomst

Wanneer de verhuurder slechts tijdelijk, door toeval of overmacht, in de onmogelijkheid verkeert het in de huurovereenkomst beloofde genot aan de huurder te waarborgen en de overeenkomst nog dienstig kan worden uitgevoerd na de overeengekomen termijn, worden de uit de huurovereenkomst ontstane verbintenissen geschorst en zullen zij opnieuw moeten worden uitgevoerd zodra die onmogelijkheid vervalst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 723.

- Art. 1722 Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.5](#)

AC nr. ...

Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Huishuur - Einde (Opzegging. Verlenging. Terugkeer. Enz) - Huurovereenkomst van bepaalde duur - Toeval of overmacht - Tijdelijke ontzegging van het genot - Schorsing van de wederzijdse verplichtingen - Vervaldag van de huurovereenkomst - Bedoeling van de partijen - Gevolg voor de duur van de huurovereenkomst

Wanneer, in huurovereenkomsten van bepaalde duur, de vervaldag van de huurovereenkomst voor de partijen niet van wezenlijk belang is, wordt de duur van de huurovereenkomst verlengd met de periode waarin de wederzijdse verplichtingen werden geschorst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 723.

10 november 2022

C.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.5](#)

AC nr. ...

VERBINDENDE KRACHT (NIET-UITVOERING)

Verbindende kracht (niet-uitvoering) - Wederkerige overeenkomst - Vordering tot ontbinding - Bevoegdheid van de rechter

De rechter die uitspraak moet doen over de vordering tot ontbinding van een wederkerige overeenkomst, dient de omvang en de draagwijdte te onderzoeken van de door partijen aangegane verbintenissen en, aan de hand van de feitelijke omstandigheden, te beoordelen of de aangevoerde wanprestatie voldoende ernstig is om de ontbinding uit te spreken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 550.

- Art. 1184 Oud Burgerlijk Wetboek

19 september 2022

C.21.0372.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220919.3F.4](#)

AC nr. ...

PAULIAANSE RECHTSVORDERING

- Handeling - Abnormaal karakter - Bedrog - Bestanddelen - Wetenschap dat de schuldeisers zouden worden benadeeld

De schuldeisers kunnen in hun eigen naam opkomen tegen de handelingen die hun schuldenaar heeft verricht met bedrieglijke benadeling van hun rechten; wanneer de handeling een abnormaal karakter heeft, veronderstelt het bedrog dat de schuldenaar heeft gehandeld met de wetenschap dat de schuldeisers zouden worden benadeeld; die wetenschap alleen volstaat niet om het bedrog te bewijzen wanneer de handeling een normaal karakter heeft.

- Art. 1167 Oud Burgerlijk Wetboek

10 juni 2022   C.21.0399.F   [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220610.1F.3](#)   AC nr. ...

- Handeling - Normaal karakter - Bedrog - Bestanddelen

De schuldeisers kunnen in hun eigen naam opkomen tegen de handelingen die hun schuldenaar heeft verricht met bedrieglijke benadeling van hun rechten; wanneer de handeling een abnormaal karakter heeft, veronderstelt het bedrog dat de schuldenaar heeft gehandeld met de wetenschap dat de schuldeisers zouden worden benadeeld; die wetenschap alleen volstaat niet om het bedrog te bewijzen wanneer de handeling een normaal karakter heeft.

- Art. 1167 Oud Burgerlijk Wetboek

10 juni 2022   C.21.0399.F   [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220610.1F.3](#)   AC nr. ...

PREJUDICIEEL GESCHIL

- Belasting over de toegevoegde waarde - Levering van gebouwen - Vrijstelling - Criterium van de eerste ingebruikneming - Toepassingsvoorwaarden niet door de lidstaat vastgesteld - Begrip - Levering na verbouwing - Uitlegging van richtlijn 2006/112/EG

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of, wanneer de betrokken lidstaat niet de voorwaarden heeft vastgesteld voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen, de levering na verbouwing van een gebouw waarvan, vóór de verbouwing, een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12.1, a) of van artikel 12.2, derde lid, Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 heeft plaatsgevonden, van de belasting over de toegevoegde waarde blijft vrijgesteld, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 220.

- Art. 44, § 3, 1°, a Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde
- Artt. 2, 12, § 1, a), en § 2, tweede en derde lid Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

13 november 2023

F.20.0139.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231113.3F.4](#)

AC nr. ...

- Grondwettelijk Hof - Voorgestelde prejudiciële vraag die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan het middel wordt verworpen

Een prejudiciële vraag die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan het middel wordt verworpen, hoeft niet aan het Grondwettelijk Hof te worden gesteld.

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

- Belasting over de toegevoegde waarde - Levering van gebouwen - Vrijstelling - Criterium van de eerste ingebruikneming - Toepassingsvoorwaarden niet door de lidstaat vastgesteld - Begrip - Levering na verbouwing - Uitlegging van richtlijn 2006/112/EG

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of, wanneer de betrokken lidstaat niet de voorwaarden heeft vastgesteld voor de toepassing van het criterium van de eerste ingebruikneming op de verbouwing van gebouwen, de levering na verbouwing van een gebouw waarvan, vóór de verbouwing, een eerste ingebruikneming in de zin van artikel 12.1, a) of van artikel 12.2, derde lid, Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 heeft plaatsgevonden, van de belasting over de toegevoegde waarde blijft vrijgesteld, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 220.

- Art. 44, § 3, 1°, a Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde
- Artt. 2, 12, § 1, a), en § 2, tweede en derde lid Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

13 november 2023

F.20.0139.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231113.3F.4](#)

AC nr. ...

RACISME - XENOFOBIE

- Strijd tegen discriminatie - Misdrijf seksisme - Vrijheid van meningsuiting, geweten en godsdienst - Beperking - Beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen

Wanneer de appelrechters oordelen dat de vrijheid van meningsuiting, die niet absoluut is, verplichtingen en verantwoordelijkheden inhoudt, met name de plicht om bepaalde grenzen niet te overschrijden, en dat de dwingende maatschappelijke behoeften, waarvan het beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen deel uitmaakt, bepaalde beperkingen op de vrijheid van meningsuiting verantwoordt, beperken zij de uitoefening, in de openbare ruimte, van de beginselen van vrijheid van meningsuiting, geweten of godsdienst niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen

- Artt. 11bis en 19 De gecoördineerde Grondwet 1994

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

- Strijd tegen discriminatie - Misdrijf seksisme - Moreel bestanddeel - Algemeen opzet

Het wanbedrijf seksisme zoals bedoeld in artikel 2 van de wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen mannen en vrouwen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen, vereist geen bijzonder opzet; het moreel bestanddeel van dat misdrijf wordt omschreven als de intentie om blijk te geven van zijn minachting voor een bepaald persoon of die persoon als minderwaardig te beschouwen, in de wetenschap dat dit gebaar of die handeling tot een ernstige aantasting van zijn waardigheid kan leiden (1). (1) zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

- Strijd tegen discriminatie - Misdrijf seksisme - Bestanddeel - Ernstige aantasting van de waardigheid van de persoon - Beoordelingscriterium

De ernstige aantasting van de waardigheid van de persoon die is vereist als bestanddeel van het misdrijf seksisme zoals bedoeld in artikel 2 van de wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen mannen en vrouwen teneinde de daad van discriminatie te bestraffen, wordt niet overgelaten aan de subjectieve beoordeling van het slachtoffer of de dader van het feit; het criterium is de eerbiediging van het gevoel van menselijke waardigheid zoals dat op een bepaald ogenblik wordt ervaren door het collectieve bewustzijn van een welbepaalde maatschappij in een welbepaalde periode (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 408.

- Art. 2 Wet 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING

STRAFZAKEN

Strafzaken - Tenuitvoerlegging van de internering - Invrijheidstelling op proef - Schorsing en herroeping - Herroepingsprocedure - Persoonlijke verschijning van de geïnterneerde voor de strafuitvoeringsrechtbank - Geïnterneerde die afwezig is en niet door zijn raadsman wordt vertegenwoordigd

Hoewel artikel 64, § 3, Interneringswet in de persoonlijke verschijning van de geïnterneerde voor de strafuitvoeringsrechtbank voorziet, bepaalt de zevende paragraaf van dat artikel dat tegen een bij verstek gewezen vonnis van herroeping, schorsing of herziening, verzet openstaat; hieruit volgt dat een vonnis dat de herroeping van de invrijheidstelling op proef beveelt bij verstek kan worden gewezen wanneer de geïnterneerde niet aanwezig is en niet door zijn raadsman wordt vertegenwoordigd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 336.

- Art. 64, § 3 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

11 mei 2022

P.22.0498.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.6](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Advocaat - Vertegenwoordiging - Lastgeving ad litem - Vermoeden - Weerlegbaarheid

Uit arrest nr. 108/2020 van het Grondwettelijk Hof van 16 juli 2020 volgt dat, hoewel het vermoeden van de lastgeving ad litem waarin is voorzien bij artikel 440 Gerechtelijk Wetboek van toepassing is voor de strafgerechten, dat vermoeden weerlegbaar is, zodat de betrokken partij, ongeacht de toepassing van de artikelen 848 tot 850 Gerechtelijk Wetboek(1), dat vermoeden met alle rechtsmiddelen en met eerbiediging van het recht van verdediging moet kunnen weerleggen (2). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer ze uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801. (2) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 440, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

RECHTBANKEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Advocaat - Vertegenwoordiging - Lastgeving ad litem - Vermoeden - Weerlegbaarheid

Uit arrest nr. 108/2020 van het Grondwettelijk Hof van 16 juli 2020 volgt dat, hoewel het vermoeden van de lastgeving ad litem waarin is voorzien bij artikel 440 Gerechtelijk Wetboek van toepassing is voor de strafgerechten, dat vermoeden weerlegbaar is, zodat de betrokken partij, ongeacht de toepassing van de artikelen 848 tot 850 Gerechtelijk Wetboek(1), dat vermoeden met alle rechtsmiddelen en met eerbiediging van het recht van verdediging moet kunnen weerleggen (2). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer ze uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801. (2) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 440, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Strafvordering - Wijziging van taal - Verwijzing naar het dichtstbij gelegen gerecht van dezelfde rangorde waar de rechtspleging wordt gevoerd in de door de beklagde gevraagde taal - (Geen) verplichting om het rechtsgebied van dit gerecht te vermelden

Noch artikel 23 Taalwet Gerechtszaken noch enige andere bepaling verplichten de rechtbank die de wijziging van taal beveelt, het rechtsgebied van het gerecht van dezelfde rang te vermelden dat, doordat dit het dichtstbij gelegen is, als gerecht op verwijzing is aangewezen (1). (1) Het Hof heeft weliswaar, als gevolg van de wijziging van artikel 40 Taalwet Gerechtszaken door de wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklast binnen de rechterlijke orde, geoordeeld dat "artikel 861, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat de rechter een proceshandeling alleen dan nietig kan verklaren indien de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt, van toepassing is op een onregelmatigheid die voortvloeit uit de schending van artikel 38 Taalwet Gerechtszaken", betreffende de vertaling van akten die in een ander taalgebied zijn betekend of ter kennis zijn gebracht (Cass. 27 februari 2019, AR P.19.0148.F, AC 2019, nr. 127, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, op datum in Pas.). Dit blijkt ook van toepassing te zijn op een schending van artikel 23 van de voormelde wet. De eiser voert ook niet aan dat de niet-vermelding, in het vonnis van de politierechtbank te Leuven, van het feit dat het dichtstbij gelegen gerecht waarnaar ze de zaak verwijst de politierechtbank Waals-Brabant (Waver) is, zijn belangen zou hebben geschaad. Het middel zou bijgevolg niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang indien het Grondwettelijk Hof, in zijn arrest nr. 120/2019 van 19 september 2019, artikel 40, eerste lid, "Taalwet Gerechtszaken", zoals vervangen door artikel 5 van de wet van 25 mei 2018, niet had vernietigd. (M.N.B.)

- Art. 23 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

23 november 2022

P.22.0945.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.4](#)

AC nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS

VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Overschrijding van de redelijke termijn - Criteria - Beoordeling - Motivering van de niet-overschrijding

Of de redelijke termijn van een rechtspleging is overschreden, moet worden beoordeeld volgens de omstandigheden van de zaak, waarbij acht moet worden geslagen op de zaak in haar geheel, de complexiteit ervan, de houding van de verzoeker en van de gerechtelijke overheden, alsook het belang van de zaak (1); wanneer uit de chronologie van de rechtspleging een dubbele vertraging blijkt van meer dan eenentwintig maanden en de beklaagde in zijn conclusie aanvoert dat die gecumuleerde termijnen overdreven zijn, kunnen de appelrechters die enkel vermelden dat het traject van het dossier, zoals ze dit uitgebreid toelichten, geen enkele overschrijding vertoont, niet wettig beslissen dat de redelijke termijn niet is overschreden. (1) Cass. 25 januari 2022, AR P.21.1384.N, AC 2022, nr. 62.

- Art. 6.1 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 november 2022

P.22.1028.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.5](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Uitlevering - Met het oog op zijn uitlevering voorlopig aangehouden vreemdeling - Cassatieberoep tegen de beslissing die het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling afwijst - Uitvoerbaar verklaard en aan de betrokkene betekend aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Voorlopige opsluiting met het oog op uitlevering - Cassatieberoep dat geen bestaansreden meer heeft - Invloed op het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel.

Wanneer het door de buitenlandse overheid uitgevaardigde aanhoudingsbevel door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard met toepassing van artikel 3, tweede lid, Uitleveringswet 1874, en dat uitvoerbaar verklaard bevel is betekend aan de krachtens artikel 5, eerste lid, van de voormelde wet voorlopig aangehouden vreemdeling, is laatstgenoemde niet meer van zijn vrijheid beroofd krachtens het voorlopige aanhoudingsbevel dat de onderzoeksrechter op die grond heeft uitgevaardigd, maar is hij opgesloten krachtens het buitenlands aanhoudingsbevel dat door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard en krachtens de beschikking die tot bewijs ervan strekt; het cassatieberoep tegen het arrest dat onderzoekt of de wettelijke voorwaarden van de door de onderzoeksrechter besliste voorlopige aanhouding zijn vervuld, heeft in dat geval geen bestaansreden meer; dat ontzegt de vreemdeling niet het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een rechterlijke instantie, opdat die instantie op korte termijn uitspraak doet over de wettigheid van zijn vasthouding en zijn invrijheidstelling beveelt indien de vasthouding illegaal is (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 25.

- Artt. 5 en 13 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 27 Wet 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis

- Artt. 3 en 5, eerste en vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

12 januari 2022

P.21.1696.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.13](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Wraking van een lid van het openbaar ministerie - Openbaar ministerie dat de strafvordering uitoefent - Wraking onmogelijk - Bestaansreden - Verenigbaarheid met artikel 6 EVRM

De onmogelijkheid om het openbaar ministerie te wraken wanneer het de strafvordering uitoefent, vloeit voort uit de algemene regel dat het een partij niet kan worden toegestaan haar tegenstrever of de partij jegens wie zij onderscheiden of tegengestelde belangen verdedigt, te wraken; deze regel miskent artikel 6 EVRM niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 6 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Uitlevering - Met het oog op zijn uitlevering voorlopig aangehouden vreemdeling - Cassatieberoep tegen de beslissing die het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling afwijst - Uitvoerbaar verklaard en aan de betrokkene betekend aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Voorlopige opsluiting met het oog op uitlevering - Cassatieberoep dat geen bestaansreden meer heeft - Invloed op het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel.

Wanneer het door de buitenlandse overheid uitgevaardigde aanhoudingsbevel door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard met toepassing van artikel 3, tweede lid, Uitleveringswet 1874, en dat uitvoerbaar verklaard bevel is betekend aan de krachtens artikel 5, eerste lid, van de voormelde wet voorlopig aangehouden vreemdeling, is laatstgenoemde niet meer van zijn vrijheid beroofd krachtens het voorlopige aanhoudingsbevel dat de onderzoeksrechter op die grond heeft uitgevaardigd, maar is hij opgesloten krachtens het buitenlands aanhoudingsbevel dat door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard en krachtens de beschikking die tot bewijs ervan strekt; het cassatieberoep tegen het arrest dat onderzoekt of de wettelijke voorwaarden van de door de onderzoeksrechter besliste voorlopige aanhouding zijn vervuld, heeft in dat geval geen bestaansreden meer; dat ontzegt de vreemdeling niet het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een rechterlijke instantie, opdat die instantie op korte termijn uitspraak doet over de wettigheid van zijn vasthouding en zijn invrijheidstelling beveelt indien de vasthouding illegaal is (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 25.

- Artt. 5 en 13 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 27 Wet 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis

- Artt. 3 en 5, eerste en vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

12 januari 2022

P.21.1696.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.13](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Strafvueroeringsrechtbank - Toepassing

Artikel 6 EVRM is als zodanig niet van toepassing op de strafvuoeringsrechtbank omdat deze niet beslist over de gegrondheid van een beschuldiging in strafzaken (1). (1) Cass. 13 januari 2016, AR P.15.1659.F, AC 2016, nr. 25.

- Art. 6 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

11 mei 2022

P.22.0498.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.6](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven - Uitlegging met inachtneming van de artikelen 7 en 9 Kinderrechtenverdrag - Implicaties voor de maatregelen die het kind van zijn ouders scheidt

Artikel 8 EVRM moet worden uitgelegd met inachtneming van de artikelen 7 en 9 Kinderrechtenverdrag; het recht op eerbiediging van het gezinsleven impliceert aldus met name het recht, voor het kind, om te worden opgevoed door zijn ouders en het recht, voor een moeder of een vader, om niet tegen hun wil van hun kind te worden gescheiden, behalve wanneer die scheiding wordt vereist door het hogere belang van het kind en voor zover de overeenkomstig de toepasselijke wetten en procedures genomen maatregel kan worden herzien door de rechter, met name op verzoek van de dragers van het ouderlijk gezag waaraan aldus afbreuk wordt gedaan (1). (1) Cass. 28 september 2022, AR P.22.0988.F, arrest niet gepubliceerd.

- Artt. 7 en 9 Verdrag inzake de Rechten van het Kind aangenomen te New York op 20 november 1989
- Art. 8 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

23 november 2022

P.22.1223.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.7](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Strafvueroeringsrechtbank - Toepassing

Artikel 6 EVRM is als zodanig niet van toepassing op de strafvueroeringsrechtbank omdat deze niet beslist over de gegrondheid van een beschuldiging in strafzaken (1). (1) Cass. 13 januari 2016, AR P.15.1659.F, AC 2016, nr. 25.

- Art. 6 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

11 mei 2022

P.22.0498.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.6](#)

AC nr. ...

RECHTERLIJK GEWIJSDE

GEZAG VAN GEWIJSDE

Gezag van gewijsde - Strafzaken - Hoger beroep - Devolutieve werking - Appelerichter die enkel kennis neemt van het hoger beroep van de burgerlijke partij - Omvang van de aanhangigmaking - (Geen) Gezag van gewijsde van de beroepen beslissing over de strafvordering ten aanzien van de burgerlijke partij - (Geen) invloed op het vermoeden van onschuld

Het hoger beroep van de burgerlijke partij maakt enkel de burgerlijke rechtsvordering bij de rechter aanhangig; het beoogt een verhoging van de schadevergoeding die het slachtoffer had gevorderd of de veroordeling tot schadevergoeding indien zijn vordering in eerste aanleg, als gevolg van de vrijspraak van de beklaagde, was verworpen; aangezien de burgerlijke partij niet bevoegd is om haar hoger beroep tot de strafvordering uit te breiden, heeft de beslissing die in eerste aanleg over deze vordering is geweest, geen gezag van gewijsde tegen haar; daaruit volgt dat de appelerichter, bij wie enkel het ontvankelijk hoger beroep van de burgerlijke partij tegen een vrijspraak aanhangig is gemaakt, krachtens de devolutieve werking van dat hoger beroep kan en moet nagaan of het feit dat de grondslag vormt voor de burgerlijke rechtsvordering bewezen is en of dat feit de schade heeft veroorzaakt waarvan het herstel wordt gevraagd (1); derhalve miskent de beslissing waarbij het gerecht, op dit hoger beroep, oordeelt dat de beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, terwijl de eerste rechter, die op strafrechtelijk gebied uitspraak deed, dat had uitgesloten, noch het algemeen rechtsbeginsel van het gezag van gewijsde noch dat van de eerbiediging van het vermoeden van onschuld. (1) Zie Cass. 29 april 2015, AR P.15.0148.F, AC 2015, nr. 283; Cass. 19 september 2001, AR P.01.0535.F, AC 2001, nr. 472; Faustin HELIE, *Traité de l'instruction criminelle*, III, Brussel, 1869, 3313, nr. 4493; M. FRANCHIMONT, A. JACOBS en A. MASSET, *Manuel de procédure pénale*, Larcier, Brussel, 4de uitg., 2012, 1033.

4 mei 2022

P.22.0032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5](#)

AC nr. ...

KRACHT VAN GEWIJSDE

Kracht van gewijsde - Strafzaken - Veroordeling bij verstek - Buitengewone verzetstermijn - Verstrijken van de gewone verzetstermijn

Na het verstrijken van de gewone verzetstermijn en voor zover geen enkel rechtsmiddel werd aangewend, gaat de bij verstek gewezen veroordelende beslissing in kracht van gewijsde, onder de ontbindende voorwaarde van een eventueel verzet dat binnen de buitengewone termijn wordt gedaan; een dergelijke beslissing kan dus als grondslag dienen van de veroordeling wegens een overtreding van artikel 48, eerste lid, 2°, Wegverkeerswet (1). (1) Cass. 26 februari 2014, AR P.14.0147.F, AC 2014, nr. 156, met concl. OM op datum in Pas.

- Art. 48, 1ste lid, 2° Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 187 Wetboek van Strafvordering

11 mei 2022

P.22.0245.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.5](#)

AC nr. ...

RECHTERLIJKE ORGANISATIE

ALGEMEEN

Algemeen - Hof van beroep - Ranglijst - Draagwijdte - Rechtszitting voorgezeten door een magistraat die niet de rang van kamervoorzitter heeft, terwijl een van zijn assessoren die wel heeft - Invloed

De krachtens de artikelen 311 en 313 Gerechtelijk Wetboek in de hoven van beroep gehouden ranglijst bepaalt met name de rang van de magistraten die in eenzelfde kamer zitting hebben en vormt geen regel waarvan niet kan worden afgeweken, aangezien die regel noch substantieel is noch op straffe van nietigheid is voorgeschreven (1); het afwijken van die lijst is geen daad van benoeming in een adjunct-mandaat in de zin van de artikelen 58bis, 3°, en 259quinquies van het voormelde wetboek; geen enkele nietigheid is verbonden aan het feit dat de leden van een kamer unaniem hebben beslist dat de rechtszitting zal worden voorgezeten door een magistraat die niet de rang van kamervoorzitter heeft, terwijl een van de assessoren die wel zou hebben (2). (1) Cass. 4 oktober 2000, AR P.00.0718.F, AC 2000, nr. 516, dat verduidelijkt dat die lijst "alleen betrekking heeft op de voorrang tussen die magistraten". (2) Echter, "de regels betreffende de samenstelling van de gerechten zijn van openbare orde en de schending ervan heeft de nietigheid ten gevolge van de door die onwettig samengestelde gerechten gewezen beslissing" (Cass. 5 februari 1982, AR 3299, AC 1982, nr. 340). Bovendien, "(...) en inzonderheid uit artikel 782bis van het Gerechtelijk Wetboek, volgt dat het vonnis in de regel, en op straffe van nietigheid uitgesproken moet worden door de magistraat die als voorzitter fungeerde van de zetel die dat vonnis heeft gewezen en niet door de titularisvoorzitter van de kamer op de rol waarvan de zaak was ingeschreven". Aangezien noch uit het vonnis, noch uit enig stuk waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de rechter die de kamer voorzat welke dat vonnis heeft gewezen, wettig verhinderd was dat vonnis uit te spreken, schendt dat vonnis die bepaling (Cass. 29 januari 2015, AR C.14.0195.F, AC 2015, nr. 67).

- Artt. 58bis, 259quinquies, 311 en 313 Gerechtelijk Wetboek

4 mei 2022

P.22.0032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Verbod voor de rechter om van dezelfde zaak kennis te nemen bij het uitoefenen van verschillende rechterlijke ambten (cumul) - Strafvuitvoering - Aanvraag tot toekenning van elektronisch toezicht - Strafvuitvoeringsrechtbank voorgezeten door een rechter die de zaak heeft behandeld die tot de veroordeling heeft geleid - Verschillende zaken

Het onderzoek van een verzoek tot elektronisch toezicht als uitvoeringsmodaliteit van de op de opsluitingsfiche van de veroordeelde ingeschreven straffen, vormt niet dezelfde zaak als het vooronderzoek dat aan de veroordeling tot één van die straffen is voorafgegaan; bijgevolg verbiedt artikel 292, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek niet dat de rechter die met dat onderzoek werd belast, de strafuitvoeringsrechtbank die van het voormelde verzoek moet kennisnemen, voorziet.

- Art. 292 Gerechtelijk Wetboek

12 januari 2022

P.21.1646.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.12](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Strafvueroeringsrechtbank - Algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten - Voorzitter van de strafvueroeringsrechtbank die de persoon heeft veroordeeld die hierna voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest - Invloed

Het feit dat een voorzitter van de strafvueroeringsrechtbank de persoon heeft veroordeeld die vervolgens voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest, beantwoordt aan geen enkele van de in de artikelen 292 e.v. Gerechtelijk Wetboek beschreven toestanden die verband houden met de algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten (1); de omstandigheid dat een magistraat die over de grond van een zaak heeft geoordeeld vervolgens uitspraak dient te doen over de uitvoering van een door een andere rechter vastgestelde straf, leidt niet tot een schijn van partijdigheid, vooringenomenheid of een gebrek aan onafhankelijkheid jegens de veroordeelde; het feit dat de beslissing van die magistraat in aanmerking wordt genomen door de strafvueroeringsrechtbank die hij voorziet om de vonnissen over eerder uitgevoerde strafvueroeringsmodaliteiten met redenen te omkleden, is in dat opzicht van geen belang (2). (1) Zie met betrekking tot deze beginselen P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", RPDB, Bruylant, 2014, nrs. 104 tot 121. (2) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas 2022, nr. 397.

- Art. 292, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

1 juni 2022

P.22.0622.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.8](#)

AC nr. ...

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE)

- Vermoeden van onschuld - Hoger beroep - Devolutieve werking - Appelrechter die enkel kennis neemt van het hoger beroep van de burgerlijke partij - Omvang van de aanhangigmaking - (Geen) Gezag van gewijsde van de beroepen beslissing over de strafvordering ten aanzien van de burgerlijke partij - (Geen) invloed op het vermoeden van onschuld

Het hoger beroep van de burgerlijke partij maakt enkel de burgerlijke rechtsvordering bij de rechter aanhangig; het beoogt een verhoging van de schadevergoeding die het slachtoffer had gevorderd of de veroordeling tot schadevergoeding indien zijn vordering in eerste aanleg, als gevolg van de vrijspraak van de beklaagde, was verworpen; aangezien de burgerlijke partij niet bevoegd is om haar hoger beroep tot de strafvordering uit te breiden, heeft de beslissing die in eerste aanleg over deze vordering is geweest, geen gezag van gewijsde tegen haar; daaruit volgt dat de appelrechter, bij wie enkel het ontvankelijk hoger beroep van de burgerlijke partij tegen een vrijspraak aanhangig is gemaakt, krachtens de devolutieve werking van dat hoger beroep kan en moet nagaan of het feit dat de grondslag vormt voor de burgerlijke rechtsvordering bewezen is en of dat feit de schade heeft veroorzaakt waarvan het herstel wordt gevraagd (1); derhalve miskent de beslissing waarbij het gerecht, op dit hoger beroep, oordeelt dat de beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, terwijl de eerste rechter, die op strafrechtelijk gebied uitspraak deed, dat had uitgesloten, noch het algemeen rechtsbeginsel van het gezag van gewijsde noch dat van de eerbiediging van het vermoeden van onschuld. (1) Zie Cass. 29 april 2015, AR P.15.0148.F, AC 2015, nr. 283; Cass. 19 september 2001, AR P.01.0535.F, AC 2001, nr. 472; Faustin HELIE, Traité de l'instruction criminelle, III, Brussel, 1869, 3313, nr. 4493; M. FRANCHIMONT, A. JACOBS en A. MASSET, Manuel de procédure pénale, Larcier, Brussel, 4de uitg., 2012, 1033.

4 mei 2022

P.22.0032.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5](#)

AC nr. ...

- Onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de gerechten - Voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank die de persoon heeft veroordeeld die hierna voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest - Invloed

Het feit dat een voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank de persoon heeft veroordeeld die vervolgens voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest, beantwoordt aan geen enkele van de in de artikelen 292 e.v. Gerechtelijk Wetboek beschreven toestanden die verband houden met de algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten (1); de omstandigheid dat een magistraat die over de grond van een zaak heeft geoordeeld vervolgens uitspraak dient te doen over de uitvoering van een door een andere rechter vastgestelde straf, leidt niet tot een schijn van partijdigheid, vooringenomenheid of een gebrek aan onafhankelijkheid jegens de veroordeelde; het feit dat de beslissing van die magistraat in aanmerking wordt genomen door de strafuitvoeringsrechtbank die hij voorzit om de vonnissen over eerder uitgevoerde strafuitvoeringsmodaliteiten met redenen te omkleden, is in dat opzicht van geen belang (2). (1) Zie met betrekking tot deze beginselen P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", RPDB, Bruylant, 2014, nrs. 104 tot 121. (2) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas 2022, nr. 397.

- Art. 292, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

1 juni 2022

P.22.0622.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.8](#)

AC nr. ...

- Beschikking - Door de partijen uitgesloten betwisting

Krachtens het algemeen rechtsbeginsel, beschikkingsbeginsel genaamd, kan de rechter geen geschil opwerpen waarvan de partijen het bestaan eensgezind hebben uitgesloten; die eensgezindheid kan niet worden afgeleid uit de enkele omstandigheid dat een partij, in haar conclusie, een door de andere partij aangevoerde juridische aanspraak niet heeft betwist (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

- Algemeen rechtsbeginsel inzake het ambt van de rechter - Middel dat de miskennis van dat rechtsbeginsel aanvoert - Ontvankelijkheid

Het middel dat het arrest verwijt zich op een vermoeden te baseren om het bewijs van de bestelling, door de eiseres, van bijkomende werken aan te nemen, zonder te onderzoeken of er geen schriftelijk bewijs was vereist om het bewijs van een akkoord tussen de partijen over de bijkomende werken aan te nemen, maar niet vermeldt in welk opzicht uit de vermeldingen van het arrest zou volgen dat de partijen inzonderheid de feiten zouden hebben aangevoerd die, volgens het middel, de toepassing vereisten van artikel 1341 Oud Burgerlijk Wetboek, dat het hof van beroep ambtshalve had moeten aanvoeren, is onnauwkeurig en, bijgevolg, niet ontvankelijk.

- Art. 1341 Oud Burgerlijk Wetboek

24 november 2022

C.21.0264.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.6](#)

AC nr. ...

- Vermoeden van onschuld - "Twijfel komt de beklaagde ten goede"

De schuld die de beklaagde ten goede moet komen (1), is die welke volgens de rechter betrekking heeft op de schuld van die beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten (2). (1) Ook: "in dubio pro reo"-regel; zie Cass. 7 oktober 2020, AR P.20.0700.F, AC 2020, nr. 615, met concl. "in substantie" OM op datum in Pas.; wat betreft het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, zie P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", R.P.D.B., Bruylant, 2014, nrs. 145 tot 149. (2) Cass. 25 november 2020, AR P.20.0808.F, AC. 2020, nr. 723, § 5; Cass. 6 oktober 2004, AR P.04.0665.F, AC. 2004, nr. 458.

7 december 2022

P.22.1052.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.3

AC nr. ...

RECHTSMISBRUIK

- Begrip - Rechter - Beoordeling

Rechtsmisbruik bestaat in de uitoefening van een recht op een wijze die kennelijk de grenzen te buiten gaat van de uitoefening van dat recht door een bedachtzaam en voorzichtig persoon, wat onder meer het geval is wanneer het veroorzaakte nadeel buiten verhouding staat tot het voordeel dat de houder van het recht nastreeft of heeft verkregen; de rechter moet bij diens beoordeling rekening houden met alle omstandigheden van de zaak (1). (1) Cass. 1 oktober 2010, AR. C.09.0565.N, AC 2010, nr. 571; Cass. 8 februari 2010, AR C.09.0416.F, AC 2010, nr. 89; Cass. 9 maart 2009, AR C.08.0331.F, AC 2009, nr. 182; Cass. 12 december 2005, AR S.05.0035.F, AC 2005, nr. 664.

- Art. 1134 Oud Burgerlijk Wetboek

20 januari 2023 C.21.0499.N [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230120.1N.2](#) AC nr. ...

- Taak van de rechter - Beoordeling van de belangen in het geding

De rechter, die bij de beoordeling van de belangen die in het geding zijn, rekening moet houden met alle concrete omstandigheden van de zaak, moet geen rekening houden met toekomstige en onzekere omstandigheden.

20 januari 2023 C.22.0069.N [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230120.1N.10](#) AC nr. ...

- Bouwheer - Architect - Opmaak van een uitvoeringsontwerp - Controle op de uitvoering van de werken - Verzuim

Rechtsmisbruik bestaat in de uitoefening van een recht op een wijze die kennelijk de grenzen te buiten gaat van de uitoefening van dat recht door een bedachtzaam en voorzichtig persoon, wat onder meer het geval is wanneer het veroorzaakte nadeel buiten verhouding staat tot het voordeel dat de houder van het recht nastreeft of heeft verkregen (1). (1) Cass. 7 september 2020, AR C.19.0034.N-C.19.0118.N, AC 2020, nr. 495; Cass. 27 april 2020, AR C.19.0435.N, AC 2020, nr. 247; Cass. 27 januari 2020, AR C.19.0020.N, AC 2020, nr. 75; Cass. 20 december 2019, AR C.19.0289.N, AC 2019, nr. 685; Cass. 19 december 2019, AR C.19.0127.N, AC 2019, nr. 682; Cass. 18 oktober 2019, AR C.19.0136.N, AC 2019, nr. 534.

20 januari 2023 C.22.0069.N [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230120.1N.10](#) AC nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN

GEEN CONCLUSIE

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Strafvueroeringsrechtbank - Niet-toekenning van de strafvueroeringsmodaliteiten - Beslissing die afwijkt van de adviezen van de gevangenisdirecteur en van het openbaar ministerie - Redenen die de in artikel 47 Wet Strafvueroering bedoelde tegenaanwijzingen betreffen - Wettigheid

De in artikel 56, § 2, Wet Strafvueroering bedoelde bijzondere redenen die de rechters ertoe hebben gebracht van het advies van de gevangenisdirecteur of van het advies van het openbaar ministerie af te wijken, kunnen blijken uit de redenen die het vonnis vermeldt om de door de veroordeelde verzochte strafvueroeringsmodaliteit te weigeren of toe te kennen (1), met name de redenen die de tegenaanwijzingen zoals bedoeld in artikel 47 Wet Strafvueroering betreffen (2). (1) Zie Cass. 25 augustus 2021, AR P.21.1089.F, AC 2021, nr. 507, § 4. (2) In casu, de in artikel 47, § 1, 1° en 2°, bedoelde tegenaanwijzingen met betrekking tot "de afwezigheid van een vooruitzicht op sociale reclassering" en "het risico op het plegen van nieuwe ernstige strafbare feiten" (risico dat ook in het bestreden arrest van het voormelde dossier AR P.21.1089.F wordt bedoeld).

- Artt. 47 en 56 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvueroeringsmodaliteiten

12 januari 2022

P.21.1646.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.12](#)

AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Hof van assisen - Schuldigverklaring - Motiverend arrest - Vermelding dat de beslissing van de jury met meerderheid van stemmen is verkregen - (Geen) verplichting

Uit de artikelen 329, 329bis, 329quater, 330 en 331, eerste en tweede lid, Wetboek van Strafvordering blijkt niet dat, buiten het geval van een schuldigverklaring die bij eenvoudige meerderheid van stemmen is verkregen, het motiverend arrest waarbij de beslissing van de jury is gevoegd, uitdrukkelijk dient te vermelden dat die beslissing bij meerderheid van stemmen is genomen.

- Artt. 329, 329bis, 329quater, 330 en 331, eerste en tweede lid Wetboek van Strafvordering

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Strafvueroeringsrechtbank - Weigering of toekenning van strafvueroeringsmodaliteiten - Beslissing die afwijkt van de adviezen van de gevangenisdirecteur en van het openbaar ministerie - Motiveringsplicht - Draagwijdte - (Geen) Verplichting om uitdrukkelijk te wijzen op de inhoud of de strekking van het advies van de directeur

Krachtens artikel 56, § 2, Wet Strafvueroering moet het vonnis een motivering bevatten waaruit de bijzondere redenen blijken waarom de strafvuoeringrechters zijn afgeweken van het advies van de gevangenisdirecteur of van het openbaar ministerie; dat betekent echter niet dat de rechtbank in haar vonnis uitdrukkelijk de inhoud of de strekking van het advies van de directeur moet vermelden (1). (1) Zie Cass. 26 januari 2022, AR P.21.1688.F, AC 2022, nr. 71.

- Art. 56, § 2 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuoeringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

OP CONCLUSIE

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Verplichting om op de conclusie te antwoorden - Draagwijdte - Uit een feitelijk gegeven afgeleid verweer - Antwoord door middel van een opsomming van de hiervan verschillende of hiermee strijdige gegevens

De rechter antwoordt op het verweer dat uit een feitelijk gegeven is afgeleid, door hiervan verschillende of hiermee strijdige gegevens op te sommen die het irrelevant maken.

- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

8 juni 2022

P.22.0306.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.8](#)

AC nr. ...

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Overschrijding van de redelijke termijn - Criteria - Beoordeling - Motivering van de niet-overschrijding

Of de redelijke termijn van een rechtspleging is overschreden, moet worden beoordeeld volgens de omstandigheden van de zaak, waarbij acht moet worden geslagen op de zaak in haar geheel, de complexiteit ervan, de houding van de verzoeker en van de gerechtelijke overheden, alsook het belang van de zaak (1); wanneer uit de chronologie van de rechtspleging een dubbele vertraging blijkt van meer dan eenentwintig maanden en de beklagde in zijn conclusie aanvoert dat die gecumuleerde termijnen overdreven zijn, kunnen de appelrechters die enkel vermelden dat het traject van het dossier, zoals ze dit uitgebreid toelichten, geen enkele overschrijding vertoont, niet wettig beslissen dat de redelijke termijn niet is overschreden. (1) Cass. 25 januari 2022, AR P.21.1384.N, AC 2022, nr. 62.

- Art. 6.1 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 november 2022

P.22.1028.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.5](#)

AC nr. ...

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN

OPZETTELIJK TOEBRENGEN VAN VERWONDINGEN EN OPZETTELIJK DODEN

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Doodslag - Strafbare deelneming - Voorwaarde - Passief bijwonen van de uitvoering van het misdrijf - Opzet om rechtstreeks aan de uitvoering van het misdrijf mee te werken

Het passief bijwonen van de uitvoering van een misdrijf kan enkel een strafbare deelneming opleveren op voorwaarde dat het zich onthouden van enige reactie de uiting is van het opzet om rechtstreeks aan de uitvoering van dat misdrijf mee te werken door doelbewust bij te dragen aan het mogelijk maken of vergemakkelijken van het misdrijf; hoewel de aanwezigheid van de betrokkene de hoofddader kan hebben aangemoedigd, moet laatstgenoemde dat ook nog hebben gewild of bewust hebben aanvaard (1). (1) Cass. 15 september 2015, AR P.14.1189.N, AC 2015, nr. 513, met concl. van advocaat-generaal Winants.

- Art. 66 Strafwetboek

7 december 2022

P.22.0918.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13](#)

AC nr. ...

SOCIALE ZEKERHEID

ZELFSTANDIGEN

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Goedkeuring door de wetgevende macht - Vereiste

Het middel dat aanvoert dat de overeenkomstig artikel 95, § 1, van de wet van 30 december 1992 door de socialeverzekeringskassen ingevorderde bijdrage niet door de wetgevende macht is goedgekeurd en hieruit afleidt dat die bepaling de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 171 en 174, Grondwet schendt, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 95, § 1 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 10, 11, 171 en 174 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringskassen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Waarborgen

Zelfs al is de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen een belasting in de zin van de artikelen 170 en 172 Grondwet, de invordering van die bijdrage door de socialeverzekeringssystemen gaat gepaard met toereikende waarborgen, waarbij wordt verzekerd dat de kassen de opdrachten die de wetgever hun heeft toevertrouwd correct uitvoeren, en dat die bepalingen geen onevenredige beperking van de rechten van de betrokken personen tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Artt. 10, 11, 170 en 172 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Verhoging - Aard - Verwijlinterest - Mogelijkheid tot verzaking - Bepaling van de modaliteiten - Machtiging aan de uitvoerende macht

De in artikel 93 van de wet van 30 december 1992 bedoelde verhoging is een verwijlinterest, die verschuldigd is wegens de laattijdige betaling van een belastingschuld, maar geen belasting, en bijgevolg belet artikel 170, § 1, Grondwet niet dat de wetgever de Koning ertoe machtigt de gevallen te bepalen waarin aan de toepassing van de verhoging kan worden verzaakt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 93 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170, § 1 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. ...

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Verhoging - Aard - Verwijlinterest - Mogelijkheid tot verzaking - Bepaling van de modaliteiten - Machtiging aan de uitvoerende macht

De in artikel 93 van de wet van 30 december 1992 bedoelde verhoging is een verwijlinterest, die verschuldigd is wegens de laattijdige betaling van een belastingschuld, maar geen belasting, en bijgevolg belet artikel 170, § 1, Grondwet niet dat de wetgever de Koning ertoe machtigt de gevallen te bepalen waarin aan de toepassing van de verhoging kan worden verzaakt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Art. 93 Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170, § 1 De gecoördineerde Grondwet 1994

28 maart 2022

S.16.0059.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3](#)

AC nr. 94

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringssystemen - Geen machtiging in een financiewet of begrotingswet

Het middel dat aanvoert dat de invordering van de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen niet mag worden opgedragen aan de socialeverzekeringssystemen omdat belastingen slechts kunnen worden geïnd krachtens een machtiging die door de wetgevende macht aan de uitvoerende macht wordt verleend in een begrotingswet of financiewet, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 88, b), 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170 De gecoördineerde Grondwet 1994

Zelfstandigen - Vennootschapsbijdrage - Aard - Belasting - Invordering door de socialeverzekeringskassen - Geen machtiging in een financiewet of begrotingswet

Het middel dat aanvoert dat de invordering van de vennootschapsbijdrage ter ondersteuning van het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen niet mag worden opgedragen aan de socialeverzekeringskassen omdat belastingen slechts kunnen worden geïnd krachtens een machtiging die door de wetgevende macht aan de uitvoerende macht wordt verleend in een begrotingswet of financiewet, faalt naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 221.

- Artt. 88, b), 89 en 95, §§ 1 en 1bis Wet 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen
- Art. 170 De gecoördineerde Grondwet 1994

STEDENBOUW

ALGEMEEN

Algemeen - Inbreuk op het (Waals) Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling - Procesverbaal van vaststelling - Voorafgaande waarschuwing zoals bedoeld in artikel D.VII.4 - Verzuim - Invloed - Recht op een eerlijk proces

Noch uit artikel D.VII.4 WRO, noch uit enige andere bepaling van dat wetboek volgt dat het verzuim om de in voormeld artikel D.VII.4 bedoelde voorafgaande waarschuwing aan de vermoedelijke overtreder te richten, leidt tot de niet-ontvankelijkheid van de daaropvolgende vervolging; het recht op een eerlijk proces betekent niet het recht op een termijn om de overtreding te regulariseren vóór de strafvordering wordt ingesteld (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 273.

- Art. D.VII.4 Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling (2016)

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

HERSTEL VAN PLAATS IN DE VORIGE STAAT. BETALING VAN EEN MEERWAARDE

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - (Waals) Wetboek Ruimtelijke ontwikkeling - Herstelmaatregel - Herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat - Cassatieberoep van de veroordeelde - Verplichting om het cassatieberoep te betekenen aan het openbaar ministerie

Wanneer een beslissing op de strafvordering uitspraak doet over het door de gemachtigd ambtenaar gevorderde herstel van de plaats in de vorige staat op grond van het (Waals) Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling, moet de persoon aan wie die maatregel is opgelegd zijn cassatieberoep tegen die beslissing betekenen aan het openbaar ministerie bij het rechtscollege dat die beslissing heeft gewezen (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 273.

- Art. D.VII.13 Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling (2016)

- Art. 427 Wetboek van Strafvordering

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

RUIMTELIJKE ORDENING. PLAN VAN AANLEG

Ruimtelijke ordening - Plan van aanleg - Besluit tot bescherming van een perceel - Bouwverbod - Minderwaarde - Vergoeding - Toepasselijke bepalingen

De bepalingen van het tweede en het vierde lid van artikel 81, § 1, BWRO zijn identiek aan die welke vervat waren in het tweede en het vierde lid van artikel 37 van de organieke wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw; het koninklijk besluit van 24 oktober 1978 tot uitvoering van artikel 37, tweede lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, dat niet werd opgeheven door de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, is, overeenkomstig artikel 331 BWRO, in dat gewest van kracht gebleven.

- Art. 37, tweede en vierde lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw

- Artt. 81, § 1, eerste, tweede en vierde lid en 331 Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

---

***Ruimtelijke ordening - Plan van aanleg - Besluit tot bescherming van een perceel -
Bouwverbod - Minderwaarde - Vergoeding - Criteria***

De uitvoeringsmodaliteit van artikel 37, tweede lid, van de wet van 29 maart 1962, bepaald in artikel 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 24 oktober 1978, is in overeenstemming met de wil van de wetgever, uitgedrukt in artikel 81, § 1, tweede lid, BWRO, om als berekeningsgrondslag van de vergoeding de geactualiseerde verwervingswaarde van het door het gewestelijk bestemmingsplan bestemde goed in aanmerking te nemen, maar niet de waardevermeerderingen die dat goed sinds de verwerving ervan heeft verkregen; de rechter kan de toepassing ervan niet wettig uitsluiten om de verwervingswaarde van het litigieuze goed te actualiseren door hierop de verhouding tussen de prijs van de bouwgronden op het tijdstip waarop het recht op vergoeding is ontstaan en de prijs van die gronden op het tijdstip van hun verwerving toe te passen.

- Art. 2, eerste lid KB 24 oktober 1978 tot uitvoering van artikel 37, tweede lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
- Art. 81, § 1, tweede lid Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

STRAF

SAMENLOOP

Samenloop - Eendaadse - Collectief misdrijf - Eenheid van misdadig opzet - Feitelijke beoordeling door de feitenrechter - Doorbreking van de opeenvolging van misdrijven - Begrip - Volharding in misdadig gedrag ondanks een waarschuwing

De rechter beoordeelt in feite of meerdere misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uiting van hetzelfde misdadig opzet zijn; het behoort evenwel aan het Hof na te gaan of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten het al dan niet bestaan van die eenheid van opzet naar recht heeft kunnen afleiden (1); er mag geen breuk zijn in de opeenvolging van misdrijven die een collectief misdrijf kunnen vormen door eenheid van opzet; die eenheid kan met name worden doorbroken door elke omstandigheid die erop wijst dat de dader in zijn misdadig gedrag wil volharden door de hem gegeven waarschuwing om hieraan een eind te maken te veronachtzamen (2). (1) Zie Cass. 24 september 2014, AR P.14.0915.F, AC 2014, nr. 551 [p. 1996], eerste middel van K.G. gepubliceerd op Juportal; Cass. 3 maart 2004, AR P.03.1750.F, AC 2004, nr. 117. (2) In casu, de eerdere inbeslagname van een auto wegens de eerste feiten (geen verzekering, geen inschrijving en geen technische controle) en de omstandigheid dat de nieuwe feiten, van dezelfde aard, werden gepleegd bij het besturen van een ander voertuig. Met name kan de rechter ook oordelen dat de eenheid van opzet wordt doorbroken door: -~~de~~ verbintenis die de dader vóór zijn invrijheidstelling was aangegaan, terwijl hij voor de eerste feiten in voorlopige hechtenis was geplaatst, om een ontwenningsskuur te ondergaan (Cass. 3 maart 2004, AR P.03.1750.F, AC 2004, nr. 117 - art. 65, eerste lid); -~~de~~ tussenkomst van het gerecht vóór het andermaal plegen van misdrijven, wat dus wijst op de wil om te volharden in hetzelfde type misdadigheid (herval), maar niet uit eenzelfde misdadig opzet voortvloeit (Cass. 25 april 2012, AR P.12.0178.F, AC 2012, nr. 255, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas. - art. 65, tweede lid); -~~het~~ tijdsverloop tussen de reeds beoordeelde feiten en de feiten die bij de rechter aanhangig zijn (Cass. 17 juni 2014, AR P.14.0472.N, AC 2014, nr. 438, [p. 1576] - art. 65, tweede lid); -~~een~~ gevangenisstraf die de dader uitzat wegens zijn betrokkenheid bij een vorige identieke handel (Cass. 23 juni 2010, AR P.10.0794.F, AC 2010, nr. 449 - art. 65, tweede lid); -~~de~~ verschijning van de beklaagde voor de correctionele rechtbank en de waarschuwing die een veroordeling in eerste aanleg voor hem betekende, zelfs al was die beslissing niet in kracht van gewijsde gegaan (art. 65, tweede lid - Cass. 9 november 2016, AR P.16.0980.F, AC 2016, nr. 635, derde middel, gepubliceerd op Juportal; Cass. 8 februari 2012, AR P.11.1918.F, AC 2011, nr. 92). In 2004 heeft het Hof daarentegen ook geoordeeld dat "noch de aflevering en opheffing van een aanhoudingsbevel, noch de uitspraak van een beschikking tot verwijzing naar de correctionele rechtbank op zich uitsluiten dat de misdrijven, die zijn gepleegd vóór en na die akten van rechtspleging, onderling verbonden zijn door het nastreven en verwezenlijken van één enkel doel en dat zij, in die zin, één enkel feit uitmaken, namelijk een samenhangende gedraging" (Cass. 8 september 2004, AR P.04.0427.F, AC 2004, nr. 390 - art. 65, tweede lid). Zie F. KUTY, Les Principes généraux de droit pénal belge - T. IV: La Peine, Larcier, 2017, nr. 3511 tot 3518, met verwijzingen in noten. (M.N.B.)

- Art. 65, eerste lid Strafwetboek

ZWAARSTE STRAF

Zwaarste straf - Veroordeling tot een hoofdgevangenisstraf met uitstel - Hoger beroep - Appellate rechter die een bijkomende, kortere gevangenisstraf oplegt maar zonder uitstel - Geen strafverzwaring - Eenparigheid niet vereist

Het hof van beroep dat de door de correctionele rechtbank uitgesproken straf vermindert maar het door de eerste rechter verleende uitstel herroept, hoeft, zelfs over dat laatste punt, geen uitspraak te doen met eenparige stemmen (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 274.

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie
- Art. 211bis Wetboek van Strafvordering

20 april 2022

P.21.1650.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.1](#)

AC nr. ...

STRAFUITVOERING

**- Terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank -
Strafuitvoeringsmodaliteiten van die bijkomende straf - Voorlopige
invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied - Tijdens de
uitvoering van de hoofdstraf of van de bijkomende straf**

De artikelen 25/3 en 26 Wet Strafuitvoering maken geen onderscheid tussen de uitvoering van de hoofdstraf en de uitvoering van de bijkomende straf, waaruit volgt dat de modaliteit van de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied van toepassing is op beide toestanden (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 275.

- Artt. 25/3 en 26 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten
- Art. 34bis Strafwetboek

20 april 2022

P.22.0394.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.8](#)

AC nr. ...

**- Strafuitvoeringsrechtbank - Niet-toekenning van de
strafuitvoeringsmodaliteiten - Beslissing die afwijkt van de adviezen van de
gevangenisdirecteur en van het openbaar ministerie - Redenen die de in artikel 47
Wet Strafuitvoering bedoelde tegenaanwijzingen betreffen - Wettigheid**

De in artikel 56, § 2, Wet Strafuitvoering bedoelde bijzondere redenen die de rechters ertoe hebben gebracht van het advies van de gevangenisdirecteur of van het advies van het openbaar ministerie af te wijken, kunnen blijken uit de redenen die het vonnis vermeldt om de door de veroordeelde verzochte strafuitvoeringsmodaliteit te weigeren of toe te kennen (1), met name de redenen die de tegenaanwijzingen zoals bedoeld in artikel 47 Wet Strafuitvoering betreffen (2). (1) Zie Cass. 25 augustus 2021, AR P.21.1089.F, AC 2021, nr. 507, § 4. (2) In casu, de in artikel 47, § 1, 1° en 2°, bedoelde tegenaanwijzingen met betrekking tot "de afwezigheid van een vooruitzicht op sociale reclassering" en "het risico op het plegen van nieuwe ernstige strafbare feiten" (risico dat ook in het bestreden arrest van het voormelde dossier AR P.21.1089.F wordt bedoeld).

- Artt. 47 en 56 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

12 januari 2022

P.21.1646.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.12](#)

AC nr. ...

**- Strafuitvoeringsrechtbank - Weigering of toekenning van
strafuitvoeringsmodaliteiten - Beslissing die afwijkt van de adviezen van de
gevangenisdirecteur en van het openbaar ministerie - Motiveringsplicht -
Draagwijdte - (Geen) Verplichting om uitdrukkelijk te wijzen op de inhoud of de
strekking van het advies van de directeur**

Krachtens artikel 56, § 2, Wet Strafuitvoering moet het vonnis een motivering bevatten waaruit de bijzondere redenen blijken waarom de strafuitvoeringrechters zijn afgeweken van het advies van de gevangenisdirecteur of van het openbaar ministerie; dat betekent echter niet dat de rechtbank in haar vonnis uitdrukkelijk de inhoud of de strekking van het advies van de directeur moet vermelden (1). (1) Zie Cass. 26 januari 2022, AR P.21.1688.F, AC 2022, nr. 71.

- Art. 56, § 2 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een

vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

- Strafvuiteringsrechtbank - Strafvuiteringsmodaliteiten - Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

De beslissing van de strafvuiteringsrechtbank die de strafvuiteringsmodaliteit van de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied toekent, is vatbaar voor cassatieberoep (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 275.

- Artt. 25/3, 26 en 96 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuiteringsmodaliteiten

20 april 2022

P.22.0394.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.8](#)

AC nr. ...

- Uitvoeringsmodaliteiten - Elektronisch toezicht - Veroordeelde vreemdeling - Geen verblijfstitel - (Geen) Tegenaanwijzing

Het ontbreken van een verblijfstitel is geen tegenaanwijzing voor de toekenning van een strafvuiteringsmodaliteit aan een veroordeelde vreemdeling, en uit arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017 blijkt dat een wettelijke bepaling die de rechter zou verbieden een veroordeelde een strafvuiteringsmodaliteit toe te kennen, enkel en alleen omdat uit een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk, niet verenigbaar is met de artikelen 10 en 11 Grondwet (1). (1) Dit arrest vernietigt met name artikel 153 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, de zogenaamde "Potpourri II-wet", hetwelk een nieuw artikel 25/2 invoegde in de Wet Strafvuitering (...), dat bepaalde: "De beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de voorwaardelijke invrijheidstelling worden niet toegekend wanneer op grond van een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat de veroordeelde niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk", waarbij die omstandigheid niet verhinderde dat de in artikel 4, § 2, Wet Strafvuitering bedoelde uitgaansvergunning kon worden toegekend.

- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

- Artt. 22 en 47 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuiteringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

- Verbod voor de rechter om van dezelfde zaak kennis te nemen bij het uitoefenen van verschillende rechterlijke ambten (cumul) - Strafvuitering - Aanvraag tot toekenning van elektronisch toezicht - Strafvuiteringsrechtbank voorgezeten door een rechter die de zaak heeft behandeld die tot de veroordeling heeft geleid - Verschillende zaken

Het onderzoek van een verzoek tot elektronisch toezicht als uitvoeringsmodaliteit van de op de opsluitingsfiche van de veroordeelde ingeschreven straffen, vormt niet dezelfde zaak als het vooronderzoek dat aan de veroordeling tot één van die straffen is voorafgegaan; bijgevolg verbiedt artikel 292, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek niet dat de rechter die met dat onderzoek werd belast, de strafvuiteringsrechtbank die van het voormelde verzoek moet kennisnemen, voorziet.

- Art. 292 Gerechtelijk Wetboek

12 januari 2022

P.21.1646.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.12](#)

AC nr. ...

- Strafvuiveringsrechtbank - Uitvoeringsmodaliteiten - Onderzoek - In aanmerking te nemen gegevens - Veroordeelde vreemdeling - Geen verblijfstitel - Inaanmerkingneming, tijdens het onderzoek, van de tegenaanwijzingen

Het komt aan de strafuitvoeringsrechtbank toe om op individuele wijze en rekening houdend met de concrete administratieve, gezins- en maatschappelijke toestand van de veroordeelde te onderzoeken of hem een strafuitvoeringsmodaliteit kan worden toegekend die hem in staat stelt zich op zijn maatschappelijke re-integratie voor te bereiden of familiale, emotionele en sociale banden in stand te houden (1); de rechtbank moet dit onderzoek zowel verrichten wanneer de veroordeelde een Belg of een vreemdeling is en over een verblijfstitel beschikt als wanneer de veroordeelde vreemdeling niet gemachtigd is om in het land te verblijven; de strafuitvoeringsrechtbank mag echter niet voorbijgaan aan de specifieke verblijfstoestand van de veroordeelde vreemdeling wanneer ze nagaat of er een of meer wettelijke tegenaanwijzingen voor de toekenning van de gevraagde modaliteit bestaan en het is haar niet verboden de invloed te beoordelen die deze toestand heeft op het realistisch en uitvoerbaar karakter van het voorgelegde reclasseringsplan en op de concrete mogelijkheden om aan de algemene en specifieke voorwaarden van de beoogde modaliteit te voldoen. (1) Zie GwH 21 december 2017, nr. 148/2017, § B.90.1 en § B.90.3; Ch. MACQ, "Réinsertion des étrangers condamnés ou internés sans droit de séjour: l'impossible équation ?", J.T., 2022, p. 497-511.

- Artt. 22 en 47 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

- Artikel 6 EVRM - Toepassing op de strafuitvoeringsrechtbank

Artikel 6 EVRM is als zodanig niet van toepassing op de strafuitvoeringsrechtbank omdat deze niet beslist over de gegrondheid van een beschuldiging in strafzaken (1). (1) Cass. 13 januari 2016, AR P.15.1659.F, AC 2016, nr. 25.

- Art. 6 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

11 mei 2022

P.22.0498.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.6](#)

AC nr. ...

- Strafvuiveringsrechtbank - Algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten - Voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank die de persoon heeft veroordeeld die hierna voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn gewezen - Invloed

Het feit dat een voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank de persoon heeft veroordeeld die vervolgens voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest, beantwoordt aan geen enkele van de in de artikelen 292 e.v. Gerechtelijk Wetboek beschreven toestanden die verband houden met de algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten (1); de omstandigheid dat een magistraat die over de grond van een zaak heeft geoordeeld vervolgens uitspraak dient te doen over de uitvoering van een door een andere rechter vastgestelde straf, leidt niet tot een schijn van partijdigheid, vooringenomenheid of een gebrek aan onafhankelijkheid jegens de veroordeelde; het feit dat de beslissing van die magistraat in aanmerking wordt genomen door de strafuitvoeringsrechtbank die hij voorziet om de vonnissen over eerder uitgevoerde strafuitvoeringsmodaliteiten met redenen te omkleden, is in dat opzicht van geen belang (2). (1) Zie met betrekking tot deze beginselen P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", RPDB, Bruylant, 2014, nrs. 104 tot 121. (2) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas 2022, nr. 397.

- Art. 292, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

1 juni 2022

P.22.0622.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.8](#)

AC nr. ...

STRAFVORDERING

- Niet-ontvankelijkheid

Buiten de gevallen waarin de wet voorziet, vormt de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering of van de uitoefening ervan de sanctie die is gesteld op omstandigheden waardoor de strafvordering niet kan worden ingesteld of voortgezet met eerbiediging van het recht op een eerlijk proces; de niet-ontvankelijkheid van die vordering wordt dus niet noodzakelijkerwijs afgeleid uit de onregelmatigheid of de nietigheid van elke handeling die tijdens de uitoefening ervan is verricht of aan de oorsprong ervan ligt (1). (1) Zie Cass. 12 juni 2019, AR P.18.1001.F, AC 2019, nr. 363.

20 april 2022

P.21.1022.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.3](#)

AC nr. ...

- Verjaring - Termijn - Aanvang - Gebruik van valse stukken - Gebruik geëindigd - Ontdekking van het bedrog

Uit de overweging dat, nu het bedrog is ontdekt, het als vals aangemerkte stuk heeft opgehouden de burgerlijke partij te schaden of te misleiden, kan de rechter wettig afleiden dat het gebruik van die akte is geëindigd en dat de verjaringstermijn is ingegaan op het tijdstip waarop is aangetoond dat de burgerlijke partij zich van het door haar aangevoerde bedrog bewust is geworden of, op zijn minst, op het tijdstip waarop de burgerlijke rechter over die bewering uitspraak heeft gedaan (1). (1) Cass. 24 maart 2020, AR P.19.0571.N, AC 2020, nr. 211.

- Art. 21, eerste lid Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

16 november 2022

P.21.1389.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.2](#)

AC nr. ...

TAALGEBRUIK

BESTUURSZAKEN

Bestuurszaken - Verzoek om internationale bescherming - Taalgebruik - Toepasselijke wet

Aangezien artikel 51/4, § 2, Vreemdelingenwet een specifieke wetsbepaling is, is artikel 42 Taalwet Bestuurszaken niet van toepassing op de procedure inzake het verzoek om internationale bescherming (1). (1) Zie G.-F. RANERI, "Emploi des langues en matière de procédures d'asile et de privation de liberté des candidats réfugiés", voetnoot onder Cass. 11 februari 2004, AR P.03.1661.F, Rev. dr. pén. crim., 2004, p. 722 e.v. Het OM heeft geconcludeerd tot de niet-ontvankelijkheid van het ("nieuwe") middel, enkel en alleen omdat de eiser dat middel voor het eerst aanvoerde in het cassatiegeding, zodat hij het Hof verplichtte tot een onderzoek van de feiten van de zaak, waartoe het niet bevoegd is.

- Art. 51/4, § 2 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 42 Wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij KB 18 juli 1966

23 november 2022

P.22.1443.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.10](#)

AC nr. ...

GERECHTSZAKEN (WET 15 JUNI 1935)

Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Wijziging van taal - Verwijzing naar het dichtstbij gelegen gerecht van dezelfde rangorde waar de rechtspleging wordt gevoerd in de door de beklagde gevraagde taal - (Geen) verplichting om het rechtsgebied van dit gerecht te vermelden

Noch artikel 23 Taalwet Gerechtszaken noch enige andere bepaling verplichten de rechtbank die de wijziging van taal beveelt, het rechtsgebied van het gerecht van dezelfde rang te vermelden dat, doordat dit het dichtstbij gelegen is, als gerecht op verwijzing is aangewezen (1). (1) Het Hof heeft weliswaar, als gevolg van de wijziging van artikel 40 Taalwet Gerechtszaken door de wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklust binnen de rechterlijke orde, geoordeeld dat "artikel 861, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat de rechter een proceshandeling alleen dan nietig kan verklaren indien de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt, van toepassing is op een onregelmatigheid die voortvloeit uit de schending van artikel 38 Taalwet Gerechtszaken", betreffende de vertaling van akten die in een ander taalgebied zijn betekend of ter kennis zijn gebracht (Cass. 27 februari 2019, AR P.19.0148.F, AC 2019, nr. 127, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, op datum in Pas.). Dit blijkt ook van toepassing te zijn op een schending van artikel 23 van de voormelde wet. De eiser voert ook niet aan dat de niet-vermelding, in het vonnis van de politierechtbank te Leuven, van het feit dat het dichtstbij gelegen gerecht waarnaar ze de zaak verwijst de politierechtbank Waals-Brabant (Waver) is, zijn belangen zou hebben geschaad. Het middel zou bijgevolg niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang indien het Grondwettelijk Hof, in zijn arrest nr. 120/2019 van 19 september 2019, artikel 40, eerste lid, "Taalwet Gerechtszaken", zoals vervangen door artikel 5 van de wet van 25 mei 2018, niet had vernietigd. (M.N.B.)

- Art. 23 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

23 november 2022

P.22.0945.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.4](#)

AC nr. ...

TERUGVORDERING

- *Wettelijke grondslag*

De eigendomsvordering vindt haar grondslag in artikel 544 Oud Burgerlijk Wetboek (1).
(1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

- Art. 544 Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

UITLEVERING

- Met het oog op zijn uitlevering voorlopig aangehouden vreemdeling - Voorlopig aanhoudingsbevel met het oog op uitlevering - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Uitvoerbaar verklaard en aan de vreemdeling betekend internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Voorlopige opsluiting met het oog op uitlevering - Verlies van bestaansreden van het cassatieberoep - Invloed op het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel.

Wanneer het door de buitenlandse overheid uitgevaardigde aanhoudingsbevel door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard met toepassing van artikel 3, tweede lid, Uitleveringswet 1874, en dat uitvoerbaar verklaard bevel is betekend aan de krachtens artikel 5, eerste lid, van de voormelde wet voorlopig aangehouden vreemdeling, is laatstgenoemde niet meer van zijn vrijheid beroofd krachtens het voorlopige aanhoudingsbevel dat de onderzoeksrechter op die grond heeft uitgevaardigd, maar is hij opgesloten krachtens het buitenlands aanhoudingsbevel dat door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard en krachtens de beschikking die tot bewijs ervan strekt; het cassatieberoep tegen het arrest dat onderzoekt of de wettelijke voorwaarden van de door de onderzoeksrechter besliste voorlopige aanhouding zijn vervuld, heeft in dat geval geen bestaansreden meer; dat ontzegt de vreemdeling niet het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een rechterlijke instantie, opdat die instantie op korte termijn uitspraak doet over de wettigheid van zijn vasthouding en zijn invrijheidstelling beveelt indien de vasthouding illegaal is (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 25.

- Artt. 5 en 13 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome
- Art. 27 Wet 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis
- Artt. 3 en 5, eerste en vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

12 januari 2022

P.21.1696.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.13](#)

AC nr. ...

UITVINGDSOCTROOI

ALGEMEEN

Algemeen - Aanwijzingen van aantasting van het intellectuele-eigendomsrecht - Eenzijdig verzoekschrift tot beschrijvend beslag - Weigering om het toe te wijzen - Nieuw verzoekschrift - Nieuwe omstandigheden

Wanneer de verzoeker wiens verzoek tot beschrijvend beslag werd verworpen, dat verzoek opnieuw indient en hierbij hij nieuwe aanwijzingen van aantasting van zijn intellectuele-eigendomsrecht aanvoert, vormen die aanwijzingen enkel nieuwe omstandigheden als ze voor de verzoeker niet redelijkerwijs toegankelijk waren tijdens het onderzoek van zijn eerste verzoek.

- Artt. 1032 en 1369bis, § 7 Gerechtelijk Wetboek

24 november 2022

C.21.0179.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.7](#)

AC nr. ...

UITVOERBAARVERKLARING

- Met het oog op zijn uitlevering voorlopig aangehouden vreemdeling - Voorlopig aanhoudingsbevel met het oog op uitlevering - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Uitvoerbaar verklaard en aan de vreemdeling betekend internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Voorlopige opsluiting met het oog op uitlevering - Verlies van bestaansreden van het cassatieberoep - Invloed op het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel.

Wanneer het door de buitenlandse overheid uitgevaardigde aanhoudingsbevel door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard met toepassing van artikel 3, tweede lid, Uitleveringswet 1874, en dat uitvoerbaar verklaard bevel is betekend aan de krachtens artikel 5, eerste lid, van de voormelde wet voorlopig aangehouden vreemdeling, is laatstgenoemde niet meer van zijn vrijheid beroofd krachtens het voorlopige aanhoudingsbevel dat de onderzoeksrechter op die grond heeft uitgevaardigd, maar is hij opgesloten krachtens het buitenlands aanhoudingsbevel dat door de raadkamer uitvoerbaar is verklaard en krachtens de beschikking die tot bewijs ervan strekt; het cassatieberoep tegen het arrest dat onderzoekt of de wettelijke voorwaarden van de door de onderzoeksrechter besliste voorlopige aanhouding zijn vervuld, heeft in dat geval geen bestaansreden meer; dat ontzegt de vreemdeling niet het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een rechterlijke instantie, opdat die instantie op korte termijn uitspraak doet over de wettigheid van zijn vasthouding en zijn invrijheidstelling beveelt indien de vasthouding illegaal is (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 25.

- Artt. 5 en 13 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome
- Art. 27 Wet 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis
- Artt. 3 en 5, eerste en vierde lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

12 januari 2022

P.21.1696.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.13](#)

AC nr. ...

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN

- Gebruik van valse stukken - Gebruik geëindigd - Ontdekking van het bedrog - Aanvang van de verjaringstermijn van de strafvordering

Uit de overweging dat, nu het bedrog is ontdekt, het als vals aangemerkte stuk heeft opgehouden de burgerlijke partij te schaden of te misleiden, kan de rechter wettig afleiden dat het gebruik van die akte is geëindigd en dat de verjaringstermijn is ingegaan op het tijdstip waarop is aangetoond dat de burgerlijke partij zich van het door haar aangevoerde bedrog bewust is geworden of, op zijn minst, op het tijdstip waarop de burgerlijke rechter over die bewering uitspraak heeft gedaan (1). (1) Cass. 24 maart 2020, AR P.19.0571.N, AC 2020, nr. 211.

- Art. 21, eerste lid Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

16 november 2022

P.21.1389.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.2](#)

AC nr. ...

- Gebruik van valse stukken - Begrip - Vals stuk dat de door de vervalser gewenste uitwerking blijft hebben - Beoordeling door de feitenrechter - Toezicht door het Hof

Aangezien de wet het gebruik van valse stukken niet heeft omschreven, moet de feitenrechter in feite beoordelen wat een dergelijk gebruik uitmaakt en moet hij met name onderzoeken of dit anderen blijft misleiden of schaden en aldus de door de vervalser gewenste uitwerking blijft hebben; het Hof gaat evenwel na of de rechter uit zijn vaststellingen wettig heeft kunnen afleiden of het valse stuk al dan niet de gewenste uitwerking is blijven hebben (1). (1) Cass. 18 november 2009, AR P.09.0958.F, AC 2009, nr. 675.

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

16 november 2022

P.21.1389.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.2](#)

AC nr. ...

VENNOOTSCHAPPEN

ALGEMEEN. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS

Algemeen - gemeenschappelijke regels - Concrete uitvoering door natuurlijke personen - Invloed - Toerekening van het aan een rechtspersoon verweten verzuim aan de doelbewuste nalatigheid van zijn afgevaardigd bestuurder

Alle aan een rechtspersoon verweten misdrijven worden concreet door natuurlijke personen gepleegd; noch artikel 61 Wetboek van Vennootschappen, krachtens hetwelk vennootschappen door hun organen handelen, noch artikel 522 van die wet, dat de bevoegdheden van de raad van bestuur bepaalt, (1) verbiedt bijgevolg om het aan een rechtspersoon verweten verzuim toe te rekenen aan de doelbewuste nalatigheid van zijn afgevaardigd bestuurder (2). (1) Het Wetboek van Vennootschappen is opgeheven door art. 34 van de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van Vennootschappen; zie met name de artt. 2:49 en 7:91 WVV. (2) De eiseres voerde aan dat het arrest de orgaantheorie miskent en de artikelen 61 en 522 Wetboek van Vennootschappen schendt, zoals die van toepassing waren op het tijdstip van de feiten, door niet vast te stellen dat haar vertegenwoordiger in haar naam en voor haar rekening heeft gehandeld. In dit geval vormt een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, dat voortvloeit uit een schuldig verzuim, de grondslag voor de aansprakelijkheid die het arrest aan de eiseres toerekent, en niet een verboden handeling die door haar vertegenwoordiger, in haar naam en voor haar rekening zou zijn gesteld.

- Artt. 61 en 522 Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

4 mei 2022

P.22.0032.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.5

AC nr. ...

VERJARING

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Rechtsvordering ingesteld in de hoedanigheid van erfgenaam - Wettelijke uitzondering op de verjaring - Beoordeling - Tijdstip

Wanneer een rechtsvordering wordt ingesteld in de hoedanigheid van erfgenaam, wordt het bestaan van een wettelijke uitzondering op de verjaring beoordeeld ten aanzien van de de cujus, tot aan zijn overlijden, en pas daarna ten aanzien van de erfgenaam (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

- Artt. 718, 724 en 2251 Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Aanvang - Rechtsvordering tot buitencontractuele aansprakelijkheid

De verjaring van de rechtsvordering tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid gaat in wanneer de benadeelde over de gegevens beschikt op grond waarvan hij kan aannemen dat de persoon voor de schade aansprakelijk kan zijn wegens een fout of een tot aansprakelijkheid leidend feit (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

- Art. 2262bis, § 1, tweede lid Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Strafvordering - Termijnen - Aanvang - Gebruik van valse stukken - Gebruik geëindigd - Ontdekking van het bedrog

Uit de overweging dat, nu het bedrog is ontdekt, het als vals aangemerkte stuk heeft opgehouden de burgerlijke partij te schaden of te misleiden, kan de rechter wettig afleiden dat het gebruik van die akte is geëindigd en dat de verjaringstermijn is ingegaan op het tijdstip waarop is aangetoond dat de burgerlijke partij zich van het door haar aangevoerde bedrog bewust is geworden of, op zijn minst, op het tijdstip waarop de burgerlijke rechter over die bewering uitspraak heeft gedaan (1). (1) Cass. 24 maart 2020, AR P.19.0571.N, AC 2020, nr. 211.

- Art. 21, eerste lid Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

16 november 2022

P.21.1389.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.2](#)

AC nr. ...

VERKEERSBELEMMERING

- Strafbaarstelling - Kenmerk - Misdrijf met betrekking tot het in gevaar brengen van personen - Aantasting van de vrijheid van komen en gaan of van het recht om zich vrij te bewegen

De misdrijven van belemmering van het wegverkeer worden gekenmerkt door een aantasting van goederen met een mogelijk of dreigend gevolg voor de veiligheid van personen; het zijn misdrijven met betrekking tot het in gevaar brengen van personen of aantastingen van de vrijheid van komen en gaan of van het recht om zich vrij te bewegen (1). (1) A. DELANNAY, "Les entraves méchantes à la circulation", in M.-A. BEERNAERT e.a., Les infractions. Vol. 2, Les infractions contre les personnes, Brussel, Larcier, 2020, p. 516-517.

- Art. 406 Strafwetboek

11 mei 2022

P.22.0064.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.1](#)

AC nr. ...

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VER

GEWONE OPSCHORTING

Gewone opschorting - Geen opgave van de duur van de proeftijd - Gevolg - Ambtshalve vernietiging

De beslissing die de gewone opschorting van de veroordeling wegens bewezen verklaarde telastleggingen beveelt, zonder opgave van de duur van de proeftijd, is onwettig (1); het Hof kan die onwettigheid ambtshalve vaststellen. (1) Zie, betreffende de onwettigheid van een veroordeling met uitstel zonder opgave van de duur van dat uitstel, Cass. 15 maart 2000, AR P.99.1419.F, AC 2000, nr. 178; F. KUTY, Principes généraux du droit pénal belge, IV: la peine, Larcier, 2017, p. 1034, nr. 3633, noot 5832. Een dergelijke onwettigheid is geen verschrijving die door de feitenrechter kan worden verbeterd (Cass. 31 oktober 2012, AR P.12.0862.F, AC 2012, nr. 581).

- Art. 3, vierde lid Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

12 januari 2022

P.21.0844.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.2](#)

AC nr. ...

Gewone opschorting - Gevolg - Vernietiging op een grond die geen verband houdt met de gronden waarop de beslissingen steunen die de misdrijven bewezen verklaren en een verbeurdverklaring bevelen - Geen opgave van de duur van de proeftijd

Er bestaat geen grond om de vernietiging uit te breiden tot de beslissing waarbij de appelrechters de misdrijven bewezen hebben verklaard en een verbeurdverklaring hebben bevolen wanneer de vernietiging is bevolen om een reden die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan die beslissingen zijn genomen; aldus strekt de vernietiging van de beslissing die de opschorting van de veroordeling beveelt zich niet uit tot de beslissing waarbij de rechter het misdrijf bewezen verklaart, wanneer de vernietiging is bevolen om een reden die geen verband houdt met de redenen op grond waarvan die beslissing is genomen, wat het geval is wanneer de onregelmatigheid enkel verband houdt met het gebrek aan opgave van de duur van de proeftijd (1). (1) Zie Cass. 7 november 2001, AR P.01.0924.F, AC 2001, nr. 604; zie Cass. 8 februari 2000, AR P.97.1697.N, AC 2000, nr. 98, met concl. "in hoofdzaak" van toenmalig eerste advocaat-generaal DU JARDIN, op datum in Pas.; wat betreft het uitstel zonder opgave van de duur van dat uitstel, zie Cass. 16 februari 2005, AR P.04.1658.F, AC 2005, nr. 96 (vernietiging beperkt tot de straf, andersluidende schriftelijke conclusie van de procureur-generaal) en Cass. 17 maart 1993, AR 359, AC 1993, nr. 148 ; F. KUTY, o.c., p. 1017, nr. 3609.

12 januari 2022

P.21.0844.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.2](#)

AC nr. ...

GEWOON UITSTEL

Gewoon uitstel - Veroordeling tot een hoofdgevangenisstraf met uitstel - Hoger beroep - Appelerchter die een bijkomende, kortere gevangenisstraf oplegt maar zonder uitstel - Geen strafverzwaring - Eenparigheid niet vereist

Het hof van beroep dat de door de correctionele rechtbank uitgesproken straf vermindert maar het door de eerste rechter verleende uitstel herroept, hoeft, zelfs over dat laatste punt, geen uitspraak te doen met eenparige stemmen (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 274.

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie
- Art. 211bis Wetboek van Strafvordering

20 april 2022

P.21.1650.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220420.2F.1](#)

AC nr. ...

Gewoon uitstel - Verplichting van de rechter om de termijn van het uitstel te bepalen

Aangezien de termijn van het uitstel van tenuitvoerlegging van een straf de wettelijk bepaalde duur niet te boven mag gaan, moet deze termijn worden bepaald door de beslissing die het uitstel verleent (1). (1) Een veroordeling met uitstel is derhalve onwettig wanneer de beslissing de duur van het uitstel niet preciseert. Een dergelijke onwettigheid kan tot vernietiging leiden. Het gaat niet om een verschrijving die door de feitenrechter kan worden verbeterd. (Cass. 31 oktober 2012, AR P.12.0862.F, AC 2012, nr. 581; zie F. KUTY, *Principes généraux du droit pénal belge*, T. IV: la peine, Larcier, 2017, 1034-1035, nr. 3633, en verwijzingen in noten).

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

4 mei 2022

P.22.0445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.7](#)

AC nr. ...

Gewoon uitstel - Veroordelend vonnis dat een straf met uitstel oplegt - Duur van het uitstel niet bepaald - Cassatieberoep - Vernietiging door het Hof van Cassatie - Omvang - Uitspraak over de straf - Verwijzing van de aldus beperkte zaak naar een andere rechtbank

Aangezien het uitstel een maatregel is die zijn weerslag heeft op de tenuitvoerlegging van de hoofdstraf, leidt de onwettigheid ervan, wegens de band tussen de strafmaat en de maatregel, tot de vernietiging van de gehele beslissing over de straf; de schuldigverklaring daarentegen kan zelf niet worden vernietigd, aangezien de aangeklaagde onwettigheid hiermee geen verband houdt; op het cassatieberoep dat krachtens artikel 441 Wetboek van Strafvordering door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie werd ingesteld, vernietigt het Hof aldus het vonnis dat de beklagde veroordeelt en hem een uitstel van strafuitvoering toekent zonder de duur van het uitstel te preciseren, in zoverre het uitspraak doet over de gehele straf, en verwijst het de zaak naar een andere rechtbank (1). (1) Zie Cass. 31 januari 2007, AR P.06.1492.F, onuitg.; Cass. 16 februari 2005, AR P.04.1658.F, AC 2005, nr. 96; Cass. 22 januari 2003, AR P.02.1505.F, AC 2003, nr. 47 (over in kracht van gewijsde gegane beslissingen); zie R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", RPDB 2015, nr. 951, en verwijzingen in noten.

- Art. 441 Wetboek van Strafvordering
- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

4 mei 2022

P.22.0445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.7](#)

AC nr. ...

VERWIJZING NA CASSATIE

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Gevolgen van de cassatie voor de partijen - Bevoegdheid van de rechter op verwijzing

Wanneer de cassatie wordt uitgesproken, worden de partijen binnen de grenzen hiervan teruggeplaatst in de toestand waarin zij zich bevonden voor de rechter wiens beslissing werd vernietigd; de rechter op verwijzing is bevoegd om over alle punten uitspraak te doen waarover de rechter aan wie de zaak werd onttrokken, uitspraak kon doen (1). (1) Cass. 8 maart 2019, AR C.16.0130.N, AC 2019, nr. 146.

24 november 2022

C.21.0197.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.1](#)

AC nr. ...

VERZEKERING

ALLERLEI

Allerlei - Cassatieberoep van de WAM-verzekeraar van de beklaagde - Vernietiging van de eindbeslissing over het beginsel van burgerrechtelijke aansprakelijkheid - Uitbreiding naar de niet-definitieve beslissing over de omvang van de schade

Op het niet-beperkte cassatieberoep van de WAM-verzekeraar van de beklaagde leidt de vernietiging op grond van het beginsel van aansprakelijkheid tot vernietiging van de niet-definitieve beslissingen die, gewezen op de tegen die verzekeraar ingestelde burgerlijke rechtsvorderingen, uitspraak doen over de omvang van de schade (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801; R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", R.P.D.B., 2015, nr. 1090 en verwijzingen in nota, waaronder Cass. 27 januari 2004, AR P.03.0839.N, Pas. 2004, nr. 46.

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

Allerlei - Vordering van de burgerlijke partij voorgelegd aan de eerste rechter - Geen betwisting door de advocaat van de verzekeraar van de beklaagde - Veroordeling in overeenstemming met de vordering - Hoger beroep van de verzekeraar - Belang - Ontvankelijkheid

Het hoger beroep van de verzekeraar van de beklaagde kan niet wegens gebrek aan belang niet-ontvankelijk worden verklaard, op grond dat hij voor de eerste rechter het materieel karakter van de aan zijn verzekerde verweten feiten niet heeft betwist en de in de artikelen 848 en 849 Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure niet heeft ingeleid (1). (1) Procedure tot ontkenenis die niet van toepassing is voor de strafgerechten, zelfs wanneer die uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvordering; zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 801.

- Artt. 17, 848, 849 en 850 Gerechtelijk Wetboek

7 december 2022

P.22.0186.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.5](#)

AC nr. ...

LANDVERZEKERING

Landverzekering - Vergoeding van de benadeelde door de verzekeraar - Vergoeding op grond van een misdrijf - Overtreding van het wegverkeersreglement - Vordering tot terugbetaling van de vergoedinge - Bewijs van het misdrijf - Bewijslast - Rechtvaardigingsgrond

Wanneer de fout bestaat in een inbreuk op de in artikel 8.3 Wegverkeersreglement bepaalde verplichting, voor elke bestuurder, om zijn voertuig voortdurend onder controle te hebben, de bestanddelen van dat misdrijf verenigd zijn, behoudens rechtvaardiging, en de aangevoerde rechtvaardigingsgrond geheel ongeloofwaardig is, dient de verzekerde niet aan te tonen dat de bestuurder niet aansprakelijk is, wat zou betekenen dat hij belast wordt met de twijfel die na de overlegging van de bewijzen nog blijft bestaan, maar dient hij enkel gegevens voor te leggen die de aangevoerde rechtvaardiging aannemelijk kunnen maken.

- Art. 8.3 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

- Art. 143, tweede en derde lit Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

10 november 2022

C.21.0510.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.6](#)

AC nr. ...

Landverzekering - Vergoeding van de benadeelde door de verzekeraar - Vergoeding op grond van een misdrijf - Vordering tot terugbetaling van de vergoedinge - Bewijs van het misdrijf - Bewijslast - Rechtvaardigingsgrond - Bewijslast

De verzekeraar dient te bewijzen dat de bestanddelen van het misdrijf verenigd zijn en, indien de verzekerde een rechtvaardigingsgrond aanvoert die niet geheel ongeloofwaardig is, dat die rechtvaardigingsgrond niet bestaat.

- Art. 143, tweede en derde lit Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

10 november 2022

C.21.0510.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.6](#)

AC nr. ...

Landverzekering - Vergoeding van de benadeelde door de verzekeraar - Vergoeding op grond van een misdrijf - Vordering tot terugbetaling van de vergoedinge - Aard

Wanneer de verzekeraar de door een overtreding van de strafwet benadeelde personen heeft vergoed op grond van artikel 143, tweede en derde lid, Wet Verzekeringen, en tegen de verzekerde voor de burgerlijke rechter optreedt tot terugbetaling van de vergoedingen, berust de rechtsvordering op dat misdrijf.

- Art. 143, tweede en derde lit Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

10 november 2022

C.21.0510.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.6](#)

AC nr. ...

VERZET

- Strafzaken - Niet-ontvankelijk verklaard verzet van de beklaagde

Wanneer het vonnis het verzet niet-ontvankelijk verklaart, beperkt het zich ertoe te verklaren dat de bij verstek gewezen beslissing haar volle uitwerking zal krijgen; in dat geval kan het noch de grondslag van het verzet noch de grondslag van het bij verstek gewezen vonnis onderzoeken; hetzelfde geldt voor de appelrechters die het beroepen vonnis bevestigen dat het verzet van de beklaagde niet-ontvankelijk verklaart, in welk geval zij geen uitspraak kunnen doen over de strafvordering door met name te onderzoeken of de feiten zijn verjaard en of de vervolging niet-ontvankelijk moet worden verklaard (1). (1) Cass. 20 december 2016, AR P.15.0075.N, AC 2016, nr. 736.

- Art. 187, §§ 4 en 5 Wetboek van Strafvordering

16 november 2022

P.22.1106.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.8](#)

AC nr. ...

- Vernietiging van het beroepen vonnis door de appelrechters - Strafzaken - Door de eerste rechter niet-ontvankelijk verklaard verzet - Hoger beroep

Wanneer de appelrechters het beroepen vonnis vernietigen dat het door een beklaagde aangetekend verzet niet-ontvankelijk verklaart, moeten zij zich eerst over de ontvankelijkheid van het verzet uitspreken alvorens over de strafvordering uitspraak te doen.

- Art. 187, §§ 4 en 5 Wetboek van Strafvordering

16 november 2022

P.22.1106.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.8](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Veroordeling bij verstek - Buitengewone verzetstermijn - Verstrijken van de gewone verzettermijn

Na het verstrijken van de gewone verzettermijn en voor zover geen enkel rechtsmiddel werd aangewend, gaat de bij verstek gewezen veroordelende beslissing in kracht van gewijsde, onder de ontbindende voorwaarde van een eventueel verzet dat binnen de buitengewone termijn wordt gedaan; een dergelijke beslissing kan dus als grondslag dienen van de veroordeling wegens een overtreding van artikel 48, eerste lid, 2°, Wegverkeerswet (1). (1) Cass. 26 februari 2014, AR P.14.0147.F, AC 2014, nr. 156, met concl. OM op datum in Pas.

- Art. 48, 1ste lid, 2° Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 187 Wetboek van Strafvordering

11 mei 2022

P.22.0245.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.5](#)

AC nr. ...

VONNISSEN EN ARRESTEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Gevolgen van de vonnissen - Toepasselijke wet

De gevolgen van de vonnissen worden geregeld door de wet die van kracht is op de datum van hun uitspraak (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 770.

- Art. 1 Oud Burgerlijk Wetboek
- Art. 3 Gerechtelijk Wetboek

28 november 2022   C.21.0502.F   [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.4](#)   AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Gevolg van een arrest van het Hof van Cassatie

Het gezag van een arrest van het Hof is een gevolg hiervan (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 770.

- Art. 1110, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

28 november 2022   C.21.0502.F   [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.4](#)   AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Strafvordering - Correctionele- en politiezaken - Eenheid van strafproces - Afzonderlijke beslissingen over schuld en straf - Cassatieberoep tegen de tweede beslissing - Cassatieberoep dat het Hof noopt tot de toetsing van de eerste beslissing

De bepalingen die van toepassing zijn op de procedure in correctionele zaken en in politiezaken, verbinden de beoordeling van de schuld en die van de straf zo nauw met elkaar dat er in de regel niet met afzonderlijke beslissingen uitspraak mag worden gedaan over, enerzijds, de schuld en, anderzijds, de op te leggen straf (1); wanneer de rechter afzonderlijk heeft beslist over de schuld en de straf, leidt het cassatieberoep tegen de tweede beslissing noodzakelijk ertoe dat het Hof de wettigheid van de eerste beslissing moet toetsen, zelfs wanneer hiertegen geen cassatieberoep is ingesteld (2). (1) Cass. 27 april 2005, AR P.05.0173.F, AC 2005, nr. 246, RDPC, 2005, p. 938, en noot "L'unicité du droit pénal et le pourvoi en cassation immédiat"; zie Cass. 13 juni 1989, AR 2977, AC 1989, nr. 595; Zie M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, Brugge, 9de uitg., 2021, II, p. 1530 en noot 1258; zie, met betrekking tot de verenigbaarheid van dit beginsel met artikel 6 EVRM, Cass. 25 februari 2014, AR P.12.1799.N, AC 2014, nr. 148. (2) Zie Cass. 5 februari 1986, AR 4695, AC 1986, nr. 361; Cass. 8 mei 1979, AC 1979, 1054, RW, 1979-1980, kol. 2162, en noot; zie Cass. 27 april 2005, AR P.05.0173.F, AC 2005, nr. 246. Dit geldt ook wanneer het cassatieberoep tegen de eerste beslissing die niet ontvankelijk is (Cass. 24 februari 1975, AC 1975, p. 717; Cass. 14 juni 1983, AR 8080, AC 1983, nr. 568). Zie R. DECLERCQ, "Pourvoi en cassation en matière répressive", RPDB., 2015, nr. 1004.

12 januari 2022   P.21.1262.F   [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.6](#)   AC nr. ...

Strafzaken - Strafvordering - Strafvuivvoeringsrechtbank - Algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten - Voorzitter van de strafvuivvoeringsrechtbank die de persoon heeft

veroordeeld die hierna voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest - Invloed

Het feit dat een voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank de persoon heeft veroordeeld die vervolgens voor hem verschijnt in het kader van de uitvoering van andere veroordelende beslissingen die door andere magistraten zijn geweest, beantwoordt aan geen enkele van de in de artikelen 292 e.v. Gerechtelijk Wetboek beschreven toestanden die verband houden met de algemene rechtsbeginselen betreffende de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de gerechten (1); de omstandigheid dat een magistraat die over de grond van een zaak heeft geoordeeld vervolgens uitspraak dient te doen over de uitvoering van een door een andere rechter vastgestelde straf, leidt niet tot een schijn van partijdigheid, vooringenomenheid of een gebrek aan onafhankelijkheid jegens de veroordeelde; het feit dat de beslissing van die magistraat in aanmerking wordt genomen door de strafuitvoeringsrechtbank die hij voorziet om de vonnissen over eerder uitgevoerde strafuitvoeringsmodaliteiten met redenen te omkleden, is in dat opzicht van geen belang (2). (1) Zie met betrekking tot deze beginselen P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", RPDB, Bruylant, 2014, nrs. 104 tot 121. (2) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas 2022, nr. 397.

- Art. 292, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

1 juni 2022

P.22.0622.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.8](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Algemeen - Verschrijvingen - Cassatieberoep - Verbetering door het Hof

Krachtens artikel 794 Gerechtelijk Wetboek kan het Hof verschrijvingen verbeteren indien de stukken van de rechtspleging hem dat toelaten, maar het kan van die mogelijkheid enkel gebruikmaken als het kennisgenomen heeft van een ontvankelijk cassatieberoep (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 737.

- Art. 794 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.21.0671.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Strafvordering - Verplichting van de rechter om de termijn van het uitstel van de tenuitvoerlegging van een straf te bepalen

Aangezien de termijn van het uitstel van tenuitvoerlegging van een straf de wettelijk bepaalde duur niet te boven mag gaan, moet deze termijn worden bepaald door de beslissing die het uitstel verleent (1). (1) Een veroordeling met uitstel is derhalve onwettig wanneer de beslissing de duur van het uitstel niet preciseert. Een dergelijke onwettigheid kan tot vernietiging leiden. Het gaat niet om een verschrijving die door de feitenrechter kan worden verbeterd. (Cass. 31 oktober 2012, AR P.12.0862.F, AC 2012, nr. 581; zie F. KUTY, Principes généraux du droit pénal belge, T. IV: la peine, Larcier, 2017, 1034-1035, nr. 3633, en verwijzingen in noten).

- Art. 8 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

4 mei 2022

P.22.0445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220504.2F.7](#)

AC nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS

HANDHAVING

Handhaving - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Beoordeling van het recidivegevaar - Miskening van het vermoeden van onschuld

De eerbiediging van het vermoeden van onschuld verbiedt het onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de voorlopige hechtenis, om over de schuld van de inverdenkinggestelde uitspraak te doen; artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet laat echter toe, om de handhaving van de voorlopige hechtenis te verantwoorden, te oordelen dat de inverdenkinggestelde recidivegevaar vertoont, mits de feiten op grond waarvan het aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, niet bewezen worden verklaard; wanneer het arrest aldus de beoordeling van het recidivegevaar koppelt aan de vrees dat de eiser drugs vanuit zijn woning zou "blijven" leveren, doet het uitspraak over de echtheid van de in het aanhoudingsbevel bedoelde feiten en miskent het bijgevolg het door de eiser aangevoerde vermoeden (1). (1) In dit geval miskent het woord "blijft" het vermoeden van onschuld. "De kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de handhaving van de voorlopige hechtenis, mag niet vooruitlopen op de schuld van de inverdenkinggestelde; wanneer ze hem verwijt zich nog niet te hebben gebeterd, terwijl hij niet schuldig is verklaard aan de feiten waarvoor hij in verdenking is gesteld en ze niet bevoegd is om dienaangaande uitspraak te doen, miskent ze het vermoeden van onschuld van de inverdenkinggestelde" (Cass. 11 december 2019, AR P.19.1221.F, AC 2019, nr. 663, en noot M.N.B). Het OM heeft van zijn kant geconcludeerd tot de niet-ontvankelijkheid van het middel, dat zijns inziens tegen een overvloedige reden was gericht: volgens het OM volstond de andere reden, waartegen de eiser niet opkwam - namelijk de overweging dat een elektronisch toezicht "het gevaar (...) [voor collusie en het wegmaken van bewijsmateriaal] niet zou kunnen neutraliseren, aangezien hij zich aan het optreden van het gerecht zou kunnen onttrekken" - om de bekritiseerde beslissing naar recht te verantwoorden. (M.N.B.)

- Artt. 16, § 1, en 30, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

12 januari 2022

P.22.0011.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.14](#)

AC nr. ...

VORDERING IN RECHTE

- Rechtsvordering ingesteld in de hoedanigheid van erfgenaam - Wettelijke uitzondering op de verjaring - Beoordeling - Tijdstip

Wanneer een rechtsvordering wordt ingesteld in de hoedanigheid van erfgenaam, wordt het bestaan van een wettelijke uitzondering op de verjaring beoordeeld ten aanzien van de de cuius, tot aan zijn overlijden, en pas daarna ten aanzien van de erfgenaam (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 769.

- Artt. 718, 724 en 2251 Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0492.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.1](#)

AC nr. ...

- Hoedanigheid en belang tot handelen - Hoedanigheid - Voorwaarde - Partijen - Verweerder

Krachtens artikel 17 Gerechtelijk Wetboek kan de rechtsvordering niet worden toegelaten indien de eiser geen hoedanigheid en geen belang heeft om ze in te stellen; de verweerder moet eveneens de hoedanigheid hebben om ze te beantwoorden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

- Hoedanigheid en belang tot handelen - Hoedanigheid - Voorwaarde - Partijen - Rechtsvordering tot inroeping van staat - Toepassing - Gebrek aan hoedanigheid van de verweerder

De rechtsvordering tot inroeping van staat, die in geval van overlijden van de erflater tegen zijn erfgenamen moet worden gericht, is niet ontvankelijk ten aanzien van een persoon die deze hoedanigheid niet heeft, zelfs al is deze door de eiser vanaf de inleiding van de procedure in de zaak betrokken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

- Ontvankelijkheid - Verweerder tot erkenning van vaderschap - Hoedanigheid - Voorwaarde - Partijen

Het feit om als verweerder in de procedure tot erkenning van vaderschap te zijn betrokken, kan niet verhinderen dat de vordering wegens gebrek aan hoedanigheid niet-ontvankelijk wordt verklaard (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

- Ontvankelijkheid - Verweerder tot erkenning van vaderschap - Hoedanigheid - Voorwaarde - Partijen - Rechtsvordering tot inroeping van staat - Gebrek aan hoedanigheid van de verweerder

Het feit om als verweerder in de procedure tot erkenning van vaderschap te zijn betrokken, kan niet verhinderen dat de vordering wegens gebrek aan hoedanigheid niet-ontvankelijk wordt verklaard (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 17 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

- Instelling van de rechtsvordering - Vorm - Procedure op eenzijdig verzoekschrift - Keuze voor de dagvaarding

Artikel 332quater Oud Burgerlijk Wetboek bepaalt niet dat, wanneer de vordering moest worden ingesteld bij eenzijdig verzoekschrift, de instelling van die vordering bij dagvaarding de zaak niet rechtsgeldig bij de rechter aanhangig maakt of dat die vordering niet ontvankelijk is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 721.

- Art. 332quater Oud Burgerlijk Wetboek

10 november 2022

C.21.0154.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221110.1F.1](#)

AC nr. ...

VREEMDELINGEN

- Veroordeling - Strafvuivering - Uitvoeringsmodaliteiten - Elektronisch toezicht - Geen verblijfstitel - (Geen) Tegenaanwijzing

Het ontbreken van een verblijfstitel is geen tegenaanwijzing voor de toekenning van een strafdruiveringsmodaliteit aan een veroordeelde vreemdeling, en uit arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017 blijkt dat een wettelijke bepaling die de rechter zou verbieden een veroordeelde een strafdruiveringsmodaliteit toe te kennen, enkel en alleen omdat uit een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk, niet verenigbaar is met de artikelen 10 en 11 Grondwet (1). (1) Dit arrest vernietigt met name artikel 153 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafdruivering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, de zogenaamde "Potpourri II-wet", hetwelk een nieuw artikel 25/2 invoegde in de Wet Strafvuivering (...), dat bepaalde: "De beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de voorwaardelijke invrijheidstelling worden niet toegekend wanneer op grond van een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat de veroordeelde niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk", waarbij die omstandigheid niet verhinderde dat de in artikel 4, § 2, Wet Strafvuivering bedoelde uitgaansvergunning kon worden toegekend.

- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

- Artt. 22 en 47 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafdruiveringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

- Verzoek om internationale bescherming - Taalgebruik - Toepasselijke wet

Aangezien artikel 51/4, § 2, Vreemdelingenwet een specifieke wetsbepaling is, is artikel 42 Taalwet Bestuurszaken niet van toepassing op de procedure inzake het verzoek om internationale bescherming (1). (1) Zie G.-F. RANERI, "Emploi des langues en matière de procédures d'asile et de privation de liberté des candidats réfugiés", voetnoot onder Cass. 11 februari 2004, AR P.03.1661.F, Rev. dr. pén. crim., 2004, p. 722 e.v. Het OM heeft geconcludeerd tot de niet-ontvankelijkheid van het ("nieuwe") middel, enkel en alleen omdat de eiser dat middel voor het eerst aanvoerde in het cassatiegeding, zodat hij het Hof verplichtte tot een onderzoek van de feiten van de zaak, waartoe het niet bevoegd is.

- Art. 51/4, § 2 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 42 Wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij KB 18 juli 1966

23 november 2022

P.22.1443.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221123.2F.10](#)

AC nr. ...

- Strafvuiveringsrechtbank - Uitvoeringsmodaliteiten - Onderzoek - In aanmerking te nemen gegevens - Veroordeelde vreemdelingen - Geen verblijfstitel - Inaanmerkingneming, tijdens het onderzoek, van de tegenaanwijzingen

Het komt aan de strafuitvoeringsrechtbank toe om op individuele wijze en rekening houdend met de concrete administratieve, gezins- en maatschappelijke toestand van de veroordeelde te onderzoeken of hem een strafuitvoeringsmodaliteit kan worden toegekend die hem in staat stelt zich op zijn maatschappelijke re-integratie voor te bereiden of familiale, emotionele en sociale banden in stand te houden (2); de rechtbank moet dit onderzoek zowel verrichten wanneer de veroordeelde een Belg of een vreemdeling is en over een verblijfstitel beschikt als wanneer de veroordeelde vreemdeling niet gemachtigd is om in het land te verblijven; de strafuitvoeringsrechtbank mag echter niet voorbijgaan aan de specifieke verblijfstoestand van de veroordeelde vreemdeling wanneer ze nagaat of er een of meer wettelijke tegenaanwijzingen voor de toekenning van de gevraagde modaliteit bestaan en het is haar niet verboden de invloed te beoordelen die deze toestand heeft op het realistisch en uitvoerbaar karakter van het voorgelegde reclasseringsplan en op de concrete mogelijkheden om aan de algemene en specifieke voorwaarden van de beoogde modaliteit te voldoen. (1) Zie GwH 21 december 2017, nr. 148/2017, § B.90.1 en § B.90.3; Ch. MACQ, "Réinsertion des étrangers condamnés ou internés sans droit de séjour: l'impossible équation ?", J.T., 2022, p. 497-511.

- Artt. 22 en 47 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

7 december 2022

P.22.1499.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.7](#)

AC nr. ...

WEGVERKEER

WEGVERKEERSREGLEMENT VAN 01-12-1975

Wegverkeersreglement van 1 december 1975 - Art. 5 - Verbindende kracht van de verkeerstekens - Verbodsbord - Geen bekendmaking van de administratieve akte die het verbod in de vereiste vormen heeft voorgeschreven - (Geen) Invloed op de verplichting om hieraan gevolg te geven

Wanneer een verbodsbord op een openbare weg is geplaatst overeenkomstig artikel 68.1 Wegverkeersreglement, heeft de omstandigheid dat de bekendmaking van de administratieve akte die dit verbod voorschrijft niet in de vereiste vormen zou zijn geschied (1), op zich niet tot gevolg dat de weggebruikers niet verplicht zouden zijn aan dat verbodsbord gevolg te geven (2). (1) Het litigieuze verkeerstekens dat de toegestane snelheid beperkte, was geplaatst op een traject van rijksweg 4 waarop wegenwerken plaatsvonden, overeenkomstig een politieverordening. De eiseres voerde in haar conclusie in hoger beroep aan dat de bekendmaking en de datum van bekendmaking van die verordening niet behoorlijk zijn vastgesteld door een aantekening in een register, overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteverkeersreglementen. De eiseres beroept zich met name op een arrest van het Hof van 12 januari 2018 (AR F.16.0087.F, AC. 2018, nr. 27) en leidt hieruit af dat die beschikking – en dus het hieruit voortvloeiende litigieuze verkeerstekens – niet tegen haar kan worden aangevoerd en dat de appelrechters haar niet konden veroordelen wegens miskenning van dat verkeerstekens en dit verweer niet regelmatig hebben beantwoord (zie ook Cass. 21 mei 2015, AR F.13.0158.F en F.14.0098.F, AC 2015, nrs. 328 en 330, beide met concl. procureur-generaal HENKES, toen eerste advocaat-generaal, op datum in Pas.; concl. procureur-generaal HENKES, vóór Cass. 27 september 2019, AR F.18.0056.F, Pas. 2019, nr. 483 [p. 1676, § 7]). Zelf heeft het OM geconcludeerd tot cassatie, met name omdat het bestreden vonnis de conclusie in hoger beroep van de eiseres in dit opzicht niet regelmatig beantwoordt. Het Hof heeft evenwel uit artikel 5 Wegverkeersreglement afgeleid dat het verweer niet relevant was en dat de correctionele rechtbank het bijgevolg niet diende te beantwoorden. (M.N.B.) (2) Zie Cass. 18 november 2014, AR P.13.1951.N, AC2014, nr. 704 (“Wanneer een verbodsbord overeenkomstig de artikelen 5 en 68 Wegverkeersreglement op een autosnelweg is geplaatst, dan heeft de omstandigheid dat daarvoor nog geen toelating is gegeven door de minister of zijn gevolmachtigde, niet tot gevolg dat de weggebruikers geen dwingend gevolg aan dat verbodsbord moeten geven”); Cass. 16 januari 2001, AR P.99.0441.N, AC. 2001, nr. 29; Cass. 29 juni 1994, AR P.94.0337.F, AC. 1994, nr. 338.

- Artt. 5, 68.1 en 78 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

7 december 2022

P.22.1054.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.2

AC nr. ...

Wegverkeersreglement van 1 december 1975 - Art. 78 - Werfsignalisatie - Verbodsbord - Geen bekendmaking van de administratieve akte die het verbod in de vereiste vormen heeft voorgeschreven - (Geen) Invloed op de verplichting om hieraan gevolg te geven

Wanneer een verbodsbord op een openbare weg is geplaatst overeenkomstig artikel 68.1 Wegverkeersreglement, heeft de omstandigheid dat de bekendmaking van de administratieve akte die dit verbod voorschrijft niet in de vereiste vormen zou zijn geschied (1), op zich niet tot gevolg dat de weggebruikers niet verplicht zouden zijn aan dat verbodsbord gevolg te geven (2). (1) Het litigieuze verkeersteken dat de toegestane snelheid beperkte, was geplaatst op een traject van rijksweg 4 waarop wegenwerken plaatsvonden, overeenkomstig een politieverordening. De eiseres voerde in haar conclusie in hoger beroep aan dat de bekendmaking en de datum van bekendmaking van die verordening niet behoorlijk zijn vastgesteld door een aantekening in een register, overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteverhuden. De eiseres beroept zich met name op een arrest van het Hof van 12 januari 2018 (AR F.16.0087.F, AC. 2018, nr. 27) en leidt hieruit af dat die beschikking – en dus het hieruit voortvloeiende litigieuze verkeersteken – niet tegen haar kan worden aangevoerd en dat de appelrechters haar niet konden veroordelen wegens miskenning van dat verkeersteken en dit verweer niet regelmatig hebben beantwoord (zie ook Cass. 21 mei 2015, AR F.13.0158.F en F.14.0098.F, AC 2015, nrs. 328 en 330, beide met concl. procureur-generaal HENKES, toen eerste advocaat-generaal, op datum in Pas.; concl. procureur-generaal HENKES, vóór Cass. 27 september 2019, AR F.18.0056.F, Pas. 2019, nr. 483 [p. 1676, § 7]). Zelf heeft het OM geconcludeerd tot cassatie, met name omdat het bestreden vonnis de conclusie in hoger beroep van de eiseres in dit opzicht niet regelmatig beantwoordt. Het Hof heeft evenwel uit artikel 5 Wegverkeersreglement afgeleid dat het verweer niet relevant was en dat de correctionele rechtbank het bijgevolg niet diende te beantwoorden. (M.N.B.) (2) Zie Cass. 18 november 2014, AR P.13.1951.N, AC2014, nr. 704 (“Wanneer een verbodsbord overeenkomstig de artikelen 5 en 68 Wegverkeersreglement op een autosnelweg is geplaatst, dan heeft de omstandigheid dat daarvoor nog geen toelating is gegeven door de minister of zijn gevolmachtigde, niet tot gevolg dat de weggebruikers geen dwingend gevolg aan dat verbodsbord moeten geven”); Cass. 16 januari 2001, AR P.99.0441.N, AC. 2001, nr. 29; Cass. 29 juni 1994, AR P.94.0337.F, AC. 1994, nr. 338.

- Artt. 5, 68.1 en 78 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

7 december 2022

P.22.1054.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.2](#)

AC nr. ...

Wegverkeersreglement van 1 december 1975 - Art. 68 - Verkeersteken - Verbodsbord - Geen bekendmaking van de administratieve akte die het verbod in de vereiste vormen heeft voorgeschreven - (Geen) Invloed op de verplichting om hieraan gevolg te geven

Wanneer een verbodsbord op een openbare weg is geplaatst overeenkomstig artikel 68.1 Wegverkeersreglement, heeft de omstandigheid dat de bekendmaking van de administratieve akte die dit verbod voorschrijft niet in de vereiste vormen zou zijn geschied (1), op zich niet tot gevolg dat de weggebruikers niet verplicht zouden zijn aan dat verbodsbord gevolg te geven (2). (1) Het litigieuze verkeerstekende dat de toegestane snelheid beperkte, was geplaatst op een traject van rijksweg 4 waarop wegenwerken plaatsvonden, overeenkomstig een politieverordening. De eiseres voerde in haar conclusie in hoger beroep aan dat de bekendmaking en de datum van bekendmaking van die verordening niet behoorlijk zijn vastgesteld door een aantekening in een register, overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteverhorden. De eiseres beroept zich met name op een arrest van het Hof van 12 januari 2018 (AR F.16.0087.F, AC. 2018, nr. 27) en leidt hieruit af dat die beschikking – en dus het hieruit voortvloeiende litigieuze verkeerstekende – niet tegen haar kan worden aangevoerd en dat de appelrechters haar niet konden veroordelen wegens miskenning van dat verkeerstekende en dit verweer niet regelmatig hebben beantwoord (zie ook Cass. 21 mei 2015, AR F.13.0158.F en F.14.0098.F, AC 2015, nrs. 328 en 330, beide met concl. procureur-generaal HENKES, toen eerste advocaat-generaal, op datum in Pas.; concl. procureur-generaal HENKES, vóór Cass. 27 september 2019, AR F.18.0056.F, Pas. 2019, nr. 483 [p. 1676, § 7]). Zelf heeft het OM geconcludeerd tot cassatie, met name omdat het bestreden vonnis de conclusie in hoger beroep van de eiseres in dit opzicht niet regelmatig beantwoordt. Het Hof heeft evenwel uit artikel 5 Wegverkeersreglement afgeleid dat het verweer niet relevant was en dat de correctionele rechtbank het bijgevolg niet diende te beantwoorden. (M.N.B.) (2) Zie Cass. 18 november 2014, AR P.13.1951.N, AC2014, nr. 704 (“Wanneer een verbodsbord overeenkomstig de artikelen 5 en 68 Wegverkeersreglement op een autosnelweg is geplaatst, dan heeft de omstandigheid dat daarvoor nog geen toelating is gegeven door de minister of zijn gevolmachtigde, niet tot gevolg dat de weggebruikers geen dwingend gevolg aan dat verbodsbord moeten geven”); Cass. 16 januari 2001, AR P.99.0441.N, AC. 2001, nr. 29; Cass. 29 juni 1994, AR P.94.0337.F, AC. 1994, nr. 338.

- Artt. 5, 68.1 en 78 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

7 december 2022

P.22.1054.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.2](#)

AC nr. ...

WEGVERKEERSWET

Wetsbepalingen - Art. 37 - Artikel 37/1 - Beperking van de geldigheid van het rijbewijs van de beklagde tot motorvoertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot - Definitief verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig wegens lichamelijke ongeschiktheid (artikel 42) - (Geen) cumulatie

De rechter die de beklagde vervallen verklaart van het recht tot het besturen van een motorvoertuig wegens lichamelijke ongeschiktheid, met toepassing van artikel 42 Wegverkeerswet, kan niet daarbovenop de geldigheid van zijn rijbewijs beperken tot voertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot, krachtens artikel 37/1 Wegverkeerswet (1). (1) Zie gelijkluidende concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2022, nr. 395, behalve wat de omvang van de cassatie betreft.

- Artt. 37/1 en 42 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

1 juni 2022

P.22.0238.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.3](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 48 - Artikel 48, eerste lid, 2° - Besturen van een voertuig zonder het voorgeschreven onderzoek met goed gevolg te hebben ondergaan - Begrip - Niet ondergaan van het door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing voorgeschreven onderzoek, na de uitvoering van het verval

Artikel 48, eerste lid, 2° Wegverkeerswet bestraft hij die een motorvoertuig bestuurt van de categorie bedoeld in de beslissing van vervallenverklaring of een bestuurder begeleidt met het oog op de scholing, zonder het voorgeschreven onderzoek met goed gevolg te hebben ondergaan; die bepaling maakt het strafbaar karakter van het daarin bedoelde feit afhankelijk van de omstandigheid dat de betrokken persoon, die het verval van het recht tot sturen heeft uitgevoerd, het onderzoek om in het recht tot sturen te worden hersteld niet heeft ondergaan, terwijl die verplichting hem werd opgelegd bij een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing.

- Art. 48, 1ste lid, 2° Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

11 mei 2022

P.22.0245.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.5](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 34 - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Ademanalyse - Toestel dat de alcoholconcentratie in de uitgeademde alveolaire lucht meet - Weergegeven nauwkeurigheidsmarge

Het verschil waarnaar artikel 26 van het koninklijk besluit van 21 april 2007 en bijlage 2 bij dat koninklijk besluit verwijzen, bestaat in het verschil tussen de resultaten van twee of drie opeenvolgende metingen van de alcoholconcentratie in de door een bestuurder uitgeademde alveolaire lucht, na uitvoering van evenveel analyses van de adem van de betrokkene; wanneer, bijgevolg, de bestuurder niet heeft gevraagd om een tweede ademanalyse te ondergaan en deze niet werd uitgevoerd, is de nauwkeurigheidsmarge die wordt weergegeven door het apparaat dat de alcoholconcentratie in de uitgeademde alveolaire lucht meet en die bedoeld is om de geldigheid van de resultaten van meerdere analyses te meten, niet van toepassing.

- Art. 26 en bijlage 2, punten 3.6 en 4.3.3 KB 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen

- Artt. 34 en 59 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

7 december 2022

P.22.1052.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.3](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 42 - Definitief verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig wegens lichamelijke ongeschiktheid (artikel 42) - Beperking van de geldigheid van het rijbewijs van de beklaagde tot motorvoertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot - (Geen) cumulatie

De rechter die de beklaagde vervallen verklaart van het recht tot het besturen van een motorvoertuig wegens lichamelijke ongeschiktheid, met toepassing van artikel 42 Wegverkeerswet, kan niet daarbovenop de geldigheid van zijn rijbewijs beperken tot voertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot, krachtens artikel 37/1 Wegverkeerswet (1). (1) Zie gelijklopende concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2022, nr. 395, behalve wat de omvang van de cassatie betreft.

- Artt. 37/1 en 42 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van

16 maart 1968

1 juni 2022

P.22.0238.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220601.2F.3](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 59 - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Ademanalyse - Toestel dat de alcoholconcentratie in de uitgeademde alveolaire lucht meet - Weergegeven nauwkeurigheidsmarge

Het verschil waarnaar artikel 26 van het koninklijk besluit van 21 april 2007 en bijlage 2 bij dat koninklijk besluit verwijzen, bestaat in het verschil tussen de resultaten van twee of drie opeenvolgende metingen van de alcoholconcentratie in de door een bestuurder uitgeademde alveolaire lucht, na uitvoering van evenveel analyses van de adem van de betrokkene; wanneer, bijgevolg, de bestuurder niet heeft gevraagd om een tweede ademanalyse te ondergaan en deze niet werd uitgevoerd, is de nauwkeurigheidsmarge die wordt weergegeven door het apparaat dat de alcoholconcentratie in de uitgeademde alveolaire lucht meet en die bedoeld is om de geldigheid van de resultaten van meerdere analyses te meten, niet van toepassing.

- Art. 26 en bijlage 2, punten 3.6 en 4.3.3 KB 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen

- Artt. 34 en 59 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

7 december 2022

P.22.1052.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.3](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 38 - Aaaaaaaaartikel 38, § 2bis - Verval van het recht tot sturen - Uitvoering tijdens het weekend en de feestdagen - Herstel in het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor een theoretisch onderzoek - Onverenigbaarheid van de beslissingen

Uit artikel 38, § 2bis, Wegverkeerswet volgt dat de rechter niet wettig, enerzijds, het herstel in het recht tot sturen afhankelijk kan stellen van het slagen voor het praktisch examen en, anderzijds, oordelen dat het uitgesproken verval van het recht tot sturen enkel zal worden uitgevoerd van vrijdag om 20 uur tot zondag om 20 uur alsook van 20 uur op de vooravond van een feestdag tot 20 uur op die feestdag.

- Art. 38, § 2bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

8 juni 2022

P.22.0682.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220608.2F.4](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 48 - Artikel 48, eerste lid, 2° - Besturen van een voertuig zonder het voorgeschreven onderzoek met goed gevolg te hebben ondergaan - Niet ondergaan van het door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing voorgeschreven onderzoek - Bij verstek gewezen beslissing - Buitengewone verzetstermijn - Verstrijken van de gewone termijn van verzet - Verstrijken van de gewone verzetstermijn - Gevolg - Kracht van gewijsde onder de ontbindende voorwaarde

Na het verstrijken van de gewone verzettermijn en voor zover geen enkel rechtsmiddel werd aangewend, gaat de bij verstek gewezen veroordelende beslissing in kracht van gewijsde, onder de ontbindende voorwaarde van een eventueel verzet dat binnen de buitengewone termijn wordt gedaan; een dergelijke beslissing kan dus als grondslag dienen van de veroordeling wegens een overtreding van artikel 48, eerste lid, 2°, Wegverkeerswet (1). (1) Cass. 26 februari 2014, AR P.14.0147.F, AC 2014, nr. 156, met concl. OM op datum in Pas.

- Art. 48, 1ste lid, 2° Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 187 Wetboek van Strafvordering

11 mei 2022

P.22.0245.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220511.2F.5

AC nr. ...

WERKLOOSHEID

RECHT OP UITKERING

Recht op uitkering - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Andere redenen - Onderscheid

De artikelen 42, § 1, tweede lid, en 42bis Werkloosheidsbesluit voeren voor het recht op werkloosheidsuitkeringen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de categorie van de economisch werklozen, die slechts onder beperkte voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd en, anderzijds, de categorie van de andere tijdelijk werklozen, die zonder voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd; gelet op de voormelde kenmerken en wettelijke bepalingen, die gemeen zijn aan de economisch werklozen en de andere tijdelijk werklozen, wegens overmacht, jaarlijkse vakantie, technische stoornis of slecht weer, zijn die twee categorieën vergelijkbaar uit het oogpunt van de bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 42, § 1, tweede lid, en 42bis KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3N.1](#)

AC nr. ...

Recht op uitkering - Tijdelijke werkloosheid - Economische werkloosheid - Andere redenen - Onderscheid

De artikelen 42, § 1, tweede lid, en 42bis Werkloosheidsbesluit voeren voor het recht op werkloosheidsuitkeringen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de categorie van de economisch werklozen, die slechts onder beperkte voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd en, anderzijds, de categorie van de andere tijdelijk werklozen, die zonder voorwaarden worden vrijgesteld van de wachttijd; gelet op de voormelde kenmerken en wettelijke bepalingen, die gemeen zijn aan de economisch werklozen en de andere tijdelijk werklozen, wegens overmacht, jaarlijkse vakantie, technische stoornis of slecht weer, zijn die twee categorieën vergelijkbaar uit het oogpunt van de bestrijding van het misbruik van de tijdelijke werkloosheid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 243.

- Artt. 42, § 1, tweede lid, en 42bis KB 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artt. 10 en 11 De gecoördineerde Grondwet 1994

4 april 2022

S.20.0047.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220404.3F.1](#)

AC nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN

WERKING IN DE TIJD EN IN DE RUIMTE

Werking in de tijd en in de ruimte - Gevolgen van de vonnissen - Toepasselijke wet

De gevolgen van de vonnissen worden geregeld door de wet die van kracht is op de datum van hun uitspraak (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 770.

- Art. 3 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 1 Oud Burgerlijk Wetboek

28 november 2022

C.21.0502.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221128.3F.4](#)

AC nr. ...

Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de ruimte - Stedenbouw - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Ruimtelijke ordening - Besluit tot bescherming van een perceel - Bouwverbod - Minderwaarde - Vergoeding - Toepasselijke bepalingen

De bepalingen van het tweede en het vierde lid van artikel 81, § 1, BWRO zijn identiek aan die welke vervat waren in het tweede en het vierde lid van artikel 37 van de organieke wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw; het koninklijk besluit van 24 oktober 1978 tot uitvoering van artikel 37, tweede lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, dat niet werd opgeheven door de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, is, overeenkomstig artikel 331 BWRO, in dat gewest van kracht gebleven.

- Art. 37, tweede en vierde lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
- Artt. 81, § 1, eerste, tweede en vierde lid en 331 Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

24 november 2022

C.21.0001.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221124.1F.5](#)

AC nr. ...

WETTIGHEID VAN BESLUITEN EN VERORDENINGEN

Wettigheid van besluiten en verordeningen - Verkeersteken - Verbodsbord - Geen bekendmaking van de administratieve akte die het verbod in de verieste vormen heeft voorgeschreven - (Geen) Invloed op de verplichting om hieraan gevolg te geven

Wanneer een verbodsbord op een openbare weg is geplaatst overeenkomstig artikel 68.1 Wegverkeersreglement, heeft de omstandigheid dat de bekendmaking van de administratieve akte die dit verbod voorschrijft niet in de vereiste vormen zou zijn geschied (1), op zich niet tot gevolg dat de weggebruikers niet verplicht zouden zijn aan dat verbodsbord gevolg te geven (2). (1) Het litigieuze verkeerstekende dat de toegestane snelheid beperkte, was geplaatst op een traject van rijksweg 4 waarop wegenwerken plaatsvonden, overeenkomstig een politieverordening. De eiseres voerde in haar conclusie in hoger beroep aan dat de bekendmaking en de datum van bekendmaking van die verordening niet behoorlijk zijn vastgesteld door een aantekening in een register, overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteverhorden. De eiseres beroept zich met name op een arrest van het Hof van 12 januari 2018 (AR F.16.0087.F, AC. 2018, nr. 27) en leidt hieruit af dat die beschikking – en dus het hieruit voortvloeiende litigieuze verkeerstekende – niet tegen haar kan worden aangevoerd en dat de appelrechters haar niet konden veroordelen wegens miskenning van dat verkeerstekende en dit verweer niet regelmatig hebben beantwoord (zie ook Cass. 21 mei 2015, AR F.13.0158.F en F.14.0098.F, AC 2015, nrs. 328 en 330, beide met concl. procureur-generaal HENKES, toen eerste advocaat-generaal, op datum in Pas.; concl. procureur-generaal HENKES, vóór Cass. 27 september 2019, AR F.18.0056.F, Pas. 2019, nr. 483 [p. 1676, § 7]). Zelf heeft het OM geconcludeerd tot cassatie, met name omdat het bestreden vonnis de conclusie in hoger beroep van de eiseres in dit opzicht niet regelmatig beantwoordt. Het Hof heeft evenwel uit artikel 5 Wegverkeersreglement afgeleid dat het verweer niet relevant was en dat de correctionele rechtbank het bijgevolg niet diende te beantwoorden. (M.N.B.) (2) Zie Cass. 18 november 2014, AR P.13.1951.N, AC2014, nr. 704 (“Wanneer een verbodsbord overeenkomstig de artikelen 5 en 68 Wegverkeersreglement op een autosnelweg is geplaatst, dan heeft de omstandigheid dat daarvoor nog geen toelating is gegeven door de minister of zijn gevolmachtigde, niet tot gevolg dat de weggebruikers geen dwingend gevolg aan dat verbodsbord moeten geven”); Cass. 16 januari 2001, AR P.99.0441.N, AC. 2001, nr. 29; Cass. 29 juni 1994, AR P.94.0337.F, AC. 1994, nr. 338.

- Artt. 5, 68.1 en 78 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

7 december 2022

P.22.1054.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.2

AC nr. ...

WRAKING

- Gewettigde verdenking

De gewettigde verdenking vereist dat de aangevoerde feiten bij de partijen of derden de indruk kunnen wekken dat de rechter wiens wraking wordt gevorderd zijn ambt niet met de nodige onafhankelijkheid en onpartijdigheid kan uitoefenen.

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

6 oktober 2022

C.22.0122.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221006.1F.1](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Wraking van een lid van het openbaar ministerie - Voorwaarde - Openbaar ministerie dat als hoofdpartij optreedt - Begrip - Uitoefening van de strafvordering

Krachtens artikel 832 Gerechtelijk Wetboek gelden de redenen waarom een rechter kan worden gewraakt niet voor het openbaar ministerie wanneer het als hoofdpartij in het geschil optreedt; het openbaar ministerie dat de strafvordering uitoefent voor de strafgerechten, is hoofdpartij in het strafgeding en uit de omstandigheid dat het de vrijspraak vordert, kan niet worden afgeleid dat het die hoedanigheid verliest, omdat die van hem geen verplichte aanklager maakt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Vordering tot wraking van een onderzoeksrechter - Schorsende werking - Vervanging van een onderzoeksrechter - Hoogdringendheid die de toepassing van de in artikel 837, derde lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure onmogelijk maakt - Beoordeling van de rechter - Toezicht door het Hof

De feitenrechter beoordeelt in feite het bestaan van de hoogdringendheid die de toepassing van artikel 837, derde lid, Gerechtelijk Wetboek onmogelijk maakt; het Hof gaat evenwel na of de rechter, uit zijn vaststellingen, geen gevolgtrekkingen heeft gemaakt die hiermee geen verband houden of die op grond daarvan niet verantwoord zijn.

- Artt. 837, eerste en derde lid, en 322, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.15](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Vordering tot wraking van een onderzoeksrechter - Schorsende werking - Vervanging van een onderzoeksrechter - Toepasselijke wettelijke bepaling

Uit de artikelen 322 en 837, eerste en derde lid, Gerechtelijk Wetboek, en artikel 435, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat, uitgezonderd het geval waarin de hoogdringendheid de toepassing van de in artikel 837, derde lid, bepaalde procedure onmogelijk maakt, niet artikel 322, die een algemene draagwijdte heeft, maar de voormelde bijzondere bepaling de vervanging van de gewraakte rechter regelt (1). (1) Cass. 19 oktober 2022, AR P.22.1315.F, AC 2022, nr. 659.

- Artt. 837, eerste en derde lid, en 322, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1445.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.15](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Akte van wraking - Middelen niet vervat in de akte van wraking - Inaanmerkingneming

De wraking wordt uitsluitend beoordeeld op grond van de middelen die in de akte van wraking zijn vervat.

- Art. 835 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Wraking van een lid van het openbaar ministerie - Magistraat die de strafvordering uitoefent - Partijdigheid of gebrek aan objectiviteit - Daadwerkelijk rechtsmiddel - (Geen) wraking

Het daadwerkelijk rechtsmiddel dat een onmiddellijke oplossing biedt voor de partijdigheid of het gebrek aan objectiviteit van een magistraat van het openbaar ministerie, bestaat niet in de wraking maar in de censuur van de partijdige vordering door de rechter in het strafgeding (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Wraking van een lid van het openbaar ministerie - Openbaar ministerie dat de strafvordering uitoefent - Wraking onmogelijk - Bestaansreden - Verenigbaarheid met artikel 6 EVRM

De onmogelijkheid om het openbaar ministerie te wraken wanneer het de strafvordering uitoefent, vloeit voort uit de algemene regel dat het een partij niet kan worden toegestaan haar tegenstrever of de partij jegens wie zij onderscheiden of tegengestelde belangen verdedigt, te wraken; deze regel miskent artikel 6 EVRM niet (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 741.

- Art. 832 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 6 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 november 2022

P.22.1337.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.10](#)

AC nr. ...

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERING

Arbeidsongeschiktheid - Arbeidsongeschiktheid - Werknemers

De arbeidsongeschiktheid moet worden beoordeeld rekening houdend met alle beroepen die de werknemer zou kunnen hebben uitgeoefend uit hoofde van zijn beroepsopleiding (1). (1) Cass. 26 februari 1990, AR 6973, AC 1990, nr. 391; Cass. 17 maart 1980, AC 1980, nr. 448.

- Art. 100, § 1, eerste lid Gecoördineerde wet 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

19 september 2022

S.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220919.3F.2](#)

AC nr. ...

Arbeidsongeschiktheid - Arbeidsongeschiktheid - Beoordeling - Verwijzing naar de beroepsopleiding

De arbeidsongeschiktheid moet worden beoordeeld rekening houdend met alle beroepen die de werknemer zou kunnen hebben uitgeoefend uit hoofde van zijn beroepsopleiding (1). (1) Cass. 26 februari 1990, AR 6973, AC 1990, nr. 391; Cass. 17 maart 1980, AC 1980, nr. 448.

- Art. 100, § 1, eerste lid Gecoördineerde wet 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

19 september 2022

S.22.0006.F

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220919.3F.2](#)

AC nr. ...
